

Agenda Statenvergadering 30-01-2006

1. Opening en mededelingen (blz. 2).
2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden (blz. 2).
3. Vaststelling langetermijnagenda (blz. 3).
4. Vaststelling notulen van de vergadering van 12 december 2005 (blz. 3).
5. Geagendeerde lijst van ingekomen stukken van derden, ingekomen stukken in het kader van de actieve informatieplicht van gedeputeerde staten aan provinciale staten en overige ingekomen post (blz. 3).
6. Voortganglijst van aangenomen en aangehouden moties en toezeggingen (blz. 3).
7. Vragenuur (blz. 3).
8. Hamerstukken (blz. 6):
 - benoeming plaatsvervangend lid Randstedelijke Rekenkamer en zienswijze over benoeming plaatsvervangend directeur;
 - het instrument bestuurskracht monitoring bij gemeenten;
 - wijziging Deelverordening Theaterkrediet Noord-Holland 2001;
 - het Meerjarenonderhoudsprogramma oevers en overige vaarwegen;
 - het Meerjarenonderhoudsprogramma onderhoud Noordhollandsch Kanaal;
 - het geactualiseerde Meerjarenprogramma onderhoud Noordhollandsch Kanaal 2006-2010;
 - de Deelverordening wonen plus Noord-Holland 2006 t/m 2007;
 - de afhandeling klachten over handelwijze provinciale staten bij de vaststelling van het streekplan Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland-noord.
9. Provinciaal Waterplan 2006-2010 "Bewust omgaan met water" (blz. 10).
10. Streekplanuitwerking Waterlands Wonen (blz. 23).
11. Wijziging Deelverordening herstructurering innovatief ruimtegebruik bedrijventerreinen (blz. 51).
12. Afscheid statenlid M.A. de Jong (blz. 62).
13. Onderzoek geloofsbrief en beëdiging H.B. Bruijn (vacature M.A. de Jong) (blz. 67).
14. Sluiting (blz. 67).

Voorzitter: H.C.J.L. Borghouts
Griffier: mw. C.A. Peters

1. **Opening en mededelingen.**

In de vergadering zijn tegenwoordig de volgende leden, te weten:

mw. M. Agema, mw. S. Akkas,
mw. S. Akkaya J.N.J.J. Beemsterboer,
H.W. Berkhout, J. Bezemer,
H.A. Binnema, mw. G. Blokker,
mw. C. Boelhouwer,
C.F.H. van Boltaringen, J.H.M. Bond,
E.G. Bouma, mw. S. Baggerman,
C. Broekhoven, J.P.H. Bruins Slot,
P.J. Bruystens, D.J. Butter, I.S. de Bijl-
Baerselman, L.M. Cornelissen,
H.A. van Dam, C.P.J. van Diest,
mw. R.F. Diktas-Noorderveen,
L.M. Driessen-Jansen,
mw. E.P. van Gaalen-Haanstra,
mw. J. Geldhof, D. Graatsma, K. Gör,
W. de Haan, M.H.J. van der Heijde,
W.J.M. Holthuizen, E.T. van den Hout,
mw. A.C.J. Humalda-Blok, mw. C. Jankie,
M.A. de Jong, J. Kastje, S. van Keulen,
A.F. Kraak, C. van der Linden,
A.P. van der Meché, R. Meerhof,
C.A.G.M. van Montfort, mw. A.M. Nagel,
W. Opmeer, W. van Oudheusden,
W.F.H. van der Paard, H.W.J. Peperkamp,
J. Post, H. Putters, J.R.A. Raasveld,
H.M.M. Rotgans, A.P. Rijpkema,
M. Schraal, C.C.L.M. Stevens,
G.C. Talens, Tj.P.J. Talsma,
mw. I.R. Tjon-Fo, mw. E.A. Veenis-Kaak,
R.E. Vis, P.S. Visser, G.W.J. de Vries,
H. de Vries, H.J. Walch, mw. H.J. Weeda,
mw. M. Weel-van Ham, mw. L.P. de Wit-
de Rooij, mw. A. Zeeman en H.M. Zijlstra.

Van de leden mw. P.D.A.M. Baks,
G.J.M.A. Le Belle, A.P. Bouwens,
mw. C. Braam, K.W.C. Breunissen,
mw. M.G. Dekker, mw. P.J. Dijksteel,
B. Heller, J. Korver, F.H.J. Koster,
J.D. Kramer, R. Post, P.A. Prins,
mw. P.J.D. Remak, A.A. de Vries en
F.K. Weima is bericht ontvangen, dat zij
niet aanwezig kunnen zijn.

De **voorzitter**: Dit is het laatste
kalenderjaar dat de staten in deze
samenstelling in deze zaal zullen
vergaderen. De plannen zijn om het

provinciehuis in januari te ontruimen. Er
wordt naarstig naar een passende
vergaderzaal gezocht die de staten dan
ongeveer vijftien maanden zullen moeten
gebruiken, van januari 2007 tot en met
augustus/september 2008. De leden
kunnen zich daar niet vroeg genoeg
geestelijk op voorbereiden.

Ik verzoek de toehoorders enige
stilte betrachten. Onderlinge discussies
kunnen plaatsvinden in commissiekamer
4.

Voorts deel ik mee dat de heer
Talens mij bij brief van 12 december 2005
heeft laten weten de politieke partij LPF
niet langer te zullen vertegenwoordigen.
Hij zal zijn lidmaatschap van provinciale
staten op persoonlijke titel voortzetten
onder de naam "fractie-Talens".

2. Aan de orde is **de regeling van werkzaamheden, de vaststelling van de primus bij hoofdelijke stemming en de vaststelling van de agenda.**

De **voorzitter**: Op grond van artikel 18 van
het Reglement van orde wordt door het lot
bepaald met welk statenlid een hoofdelijke
stemming dient aan te vangen, waarna
deze stemming verder plaatsvindt op
volgorde van binnenkomst. De primus
voor de huidige vergadering is nr. 29,
mevrouw Zeeman.

Het woord is aan de heer Putters.

De heer **Putters** (SP): Voorzitter. Wij
willen buiten de orde van de vergadering
om een motie indienen over de N-wegen
in Noord-Holland.

De **voorzitter**: Ik constateer dat niemand
daar bezwaar tegen heeft. Dient u de
motie in, dan kan er aan het eind van de
vergadering over gestemd worden.

Motie 1-1

Door de SP-fractie wordt de volgende
motie ingediend:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in
vergadering bijeen op 30 januari 2006;

overwegende dat:

- de luchtkwaliteit in Nederland slecht is;
- 80 km rijden werkelijk helpt de luchtkwaliteit te verbeteren;
- onlangs bekend werd dat proeven rond de grote steden, bijvoorbeeld op de A10, uitwezen dat er geen extra files ontstonden, maar dat de doorstroming goed was;
- in Zaanstad eind 2005 een motie is aangenomen inhoudende, op alle wegen rond de stad 80 km verplicht te stellen;
- sommige van die wegen provinciale wegen zijn;

constaterende dat:

- het onderzoek van de provincie naar de snelheid op autowegen nog zeker een halfjaar op zich laat wachten;
- het onderzoek minder ver gaat dan deze motie;
- de luchtkwaliteit van dien aard is dat er snel actie moet worden genomen;

besluiten gedeputeerde staten op te dragen op de hieronder genoemde provinciale wegen, dit zijn die wegen die in de buurt van woonwijken gelegen zijn, per omgaande 80 km verplicht te stellen:

- **N249** tussen de aansluiting van de **N248** en de Lagedijk te Anna Paulowna;
- **N504** tussen Kanaaldijk (Noordhollands Kanaal) en de Westelijke Randweg Langedijk;
- **N242** tussen Lijerdijk (Verlaat) en Oudelandeweg;
- **N302** tussen Oostergouw (Hoorn) en Markerwaardweg (N240);
- **N244** tussen **N242** en **N247**;
- **N245** tussen de Laan van Tata te Alkmaar en de grens van de bebouwde kom Schagen;
- **N246** tussen begin beheersgrens op de gemeentegrens Beverwijk en de rotonde bij pont Buitenhuizen, verder tussen de aansluiting van de **N515** en de kruising met de **N203**;
- **N205** tussen de bebouwde komgrens van de gemeente Haarlem en de kruising met de Bennebroekerweg;
- **N516** tussen de Wibautstraat te Zaandam en de Coentunnelweg (**A8**),

en gaan over tot de orde van de dag.

De agenda wordt voor het overige ongewijzigd **vastgesteld**.

3. Aan de orde is **de vaststelling van de langetermijnagenda**.

De langetermijnagenda wordt ongewijzigd **vastgesteld**.

4. Aan de orde is **de vaststelling van de notulen van de vergadering van 12 december 2005**.

Deze notulen worden ongewijzigd **vastgesteld**.

5. Aan de orde zijn **de ingekomen stukken** (zie bijlage).

Wat betreft de afdoening van de brieven wordt conform het voorstel van het Presidium **besloten**.

6. Aan de orde is **de voortgangslijst van moties en toezeggingen**.

De voortgangslijst wordt voor kennisgeving **aangenomen**.

7. **Het vragenuur**.

Aan de orde zijn **de vragen** van het lid Holthuizen over **het PWN-terrein aan de Zeeweg te Overveen**.

De heer **Holthuizen** (VVD): Voorzitter. In de Volkskrant van 20 januari en het Haarlems Dagblad van 28 januari jongstleden wordt uitgebreid aandacht besteed aan een 4,5 hectare groot terrein, gelegen aan de Zeeweg te Overveen (Bloemendaal) bij de watertoren en in gebruik bij PWN. Uit de artikelen blijkt, op vragen mijnerzijds door de heer Poelmann bevestigd, dat het terrein door PWN wordt geërfpacht met als voorwaarde dat het voor de waterwinning wordt ingezet. Van de opstallen, eigendom van PWN, wordt er één, bekend als De Zandwaaier, gebruikt als educatief informatie- en bezoekerscentrum voor het grotendeels aan het terrein grenzende Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Bij dit nationaal park zijn onze provincie en het PWN als gedeeltelijke beheerder nauw betrokken.

Dat gebruik, alsmede dat van een opstal in eigendom bij een volkssterrenwacht is, in afwijking van het waterwinningsdoel, met toestemming van de rechtsvoorganger van de huidige blote eigenaar (verpachter).

De directie van het PWN is voornemens dit terrein aan de waterwinning te onttrekken, waardoor de blote eigenaar, thans een projectontwikkelaar, in staat zou zijn het terrein te doen ontruimen en in te zetten voor ander gebruik. De gedeputeerde lijkt deze PWN-bedrijfspolicy te steunen. Daardoor raakt het nationaal park op termijn zijn centrum kwijt; een centrum waarin alle deelnemers, inclusief onze provincie, fors hebben geïnvesteerd. Bovendien heeft PWN, en daardoor indirect onze provincie, geen invloed meer op de mogelijke ontwikkelingen.

Ik ben van mening dat een dergelijke situatie voorkomen moet worden. Daarom heb ik de volgende vragen.

1. Wil de gedeputeerde bevestigen dat een en ander zoals hiervoor gesteld, juist is en in geval van onjuistheden de juiste informatie geven?
2. Is de gedeputeerde bereid om in overleg met PWN en juridische ondersteuning uit te zoeken of het mogelijk is dat PWN, binnen de eisen van de erfpacht, op het terrein activiteiten verricht (bijvoorbeeld opslag goederen ten behoeve van watertransport en levering in Kennemerland waar PWN vrijwel overal water levert) waardoor opzegging van het erfpachtcontract niet kan worden uitgevoerd?
3. Is de gedeputeerde bereid omtrent verdere ontwikkelingen te overleggen met de Commissie NLWM en daar ook de uitkomsten van het hiervoor, in de tweede vraag, aangegeven onderzoek te bespreken?
4. Heeft de gedeputeerde nog kennis over deze aangelegenheid die wij niet weten en waarvan het goed is dat hij die ons thans overdraagt?

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. PWN is al in 2003 gestopt met de feitelijke waterwinning op het terrein in Overveen. Het grootste gedeelte van de gebouwen is niet meer in

gebruik. Het beleid van PWN is om niet gebruikte gebouwen af te stoten. Dat wordt nu ook voor deze gebouwen overwogen.

Hetgeen de heer Holthuisen heeft gesteld, is ten dele juist. Ik heb al gezegd dat de waterwinning is gestopt. Volgens het erfpachtcontract is PWN verplicht om de gebouwen aan de grondeigenaar te verkopen. Het gebruik van de gebouwen door de stichting Zandwaaier en de sterrenwacht Copernicus is beschermd door de huurcontracten van respectievelijk vijf en vijftientig jaar. Bij eventuele verkoop van de gebouwen is de nieuwe eigenaar uiteraard aan die contracten gehouden. Voor zover ik weet, kent het huurcontract met de Zandwaaier geen automatische optie tot verlenging. De nieuwe eigenaar kan na afloop van de termijn van vijf jaar nieuwe afspraken maken.

Ik steun de opvatting van PWN om geen onrendabele activiteiten voor zijn rekening te nemen. Een ander gebruik van het terrein in de toekomst moet planologisch worden geregeld. Op de streekplankaart ligt het gebied binnen de rode contour. Die grenzen hebben de staten zelf vastgesteld. Aan herinrichting van het terrein zijn voorwaarden verbonden. Ik verwijs naar pagina 84 van het streekplan. De gemeentelijke plannen worden op die voorwaarden beoordeeld. Uitgangspunt daarbij is behoud of versterking van de ruimtelijke kwaliteit. Hoe dat moet worden ingevuld, is aan degenen die erover gaan.

Ik ben natuurlijk altijd bereid om in de commissie over dergelijke zaken te praten. Ik ben echter van mening dat toekomstige ontwikkelingen meer liggen op het terrein van de ruimtelijke ordening dan op het beleidsterrein van de commissie NLWM. De functie waarvoor PWN het terrein in gebruik had, is niet meer aan de orde. Voor de toekomst gaat het om het streekplan en om de bestemmingsplannen. Kortom, het gaat om het ruimtelijk kader en daarvoor is gedeputeerde Hooijmaijers in eerste instantie verantwoordelijk. Ik kan mij wel voorstellen dat de commissie NLWM hierover goed geïnformeerd wil worden.

Ik heb op dit moment geen kennis waarvan ik vermoed dat de staten die niet hebben.

De heer **Holthuizen** (VVD): Voorzitter. Uit de antwoorden van de gedeputeerde maak ik op dat hij niet kan of wil begrijpen wat ik vraag. Op zichzelf is dat niet erg, want iedereen heeft zijn eigen verantwoordelijkheid, maar mijn vragen draaien in feite om de natuurwaarden die hier in het geding zijn. De provincie is een belangrijke participant in het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Dit terrein is belangrijk voor dit park. De provincie is niet alleen eigenaar van PWN, maar heeft ook geïnvesteerd in de renovatie van de Zandwaaier en die dreigt nu in gevaar te komen. In 2003 was al bekend dat PWN niet langer een functie heeft op dit terrein en dus niet langer in staat is om mee te werken aan een goed gebruik door het nationaal park. Als er natuurwaarden in het geding zijn, moet de commissie NLWM altijd tijdig worden ingelicht, of nu het nu gaat om wijziging van het beleid voor mountainbiken, het slopen van huizen in de duinen van Castricum of wijziging van het beleid voor campings. Voordat er stappen worden gezet, is onze commissie daarvan op de hoogte. Nu horen wij echter niets en kunnen wij geen invloed meer uitoefenen, behalve uit het oogpunt van de ruimtelijke ordening. Ik heb het echter over de taken van de provincie ten aanzien van de natuur. Het is betreuenswaardig om te horen dat wij die slag al verloren hebben door onoplettendheid.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Voorzitter. In hoeverre spelen in deze zaak financiële argumenten een rol voor de provincie of PWN? Hoort die informatie wellicht in de commissie FBO thuis?

De heer **Graatsma** (SP): Voorzitter. Ik heb niet goed gehoord wat het antwoord van de gedeputeerde op de eerste vraag was. Bevestigt hij dat een en ander juist is gesteld? Hij noemde alleen het stoppen van de waterwinning, maar hij heeft niet bevestigd dat hetgeen in de artikelen wordt gesteld, juist is. Ik krijg graag alsnog een gemotiveerde reactie.

Mevrouw **Weel-van Ham** (PvdA): Voorzitter. Wij delen de zorgen van de heer Holthuizen. Het zou zeer jammer zijn als de Zandwaaier moet verdwijnen. Is het mogelijk om te voorkomen dat het huurcontract automatisch afloopt na vijf jaar?

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. De informatie van de heer Holthuizen is feitelijk juist, behalve dat de directie van PWN voornemens is om dit terrein aan de waterwinning te onttrekken, want dat is al gebeurd.

De provincie is sterk betrokken bij het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Gedeputeerde Schipper is daar voorzitter van. Via dit park zijn wij weer betrokken bij de Zandwaaier. Voor zover ik weet, is de provincie niet rechtstreeks bij deze stichting betrokken. De stichting doet op dit moment onderzoek naar de communicatiefunctie van en voor het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Het voortbestaan van het bezoekerscentrum op het terrein in Overveen wordt daarin meegenomen. Dat is geen absolute voorwaarde.

In 2003 was al bekend dat de waterwinning werd gestopt. De deal tussen de gemeente Haarlem en het bedrijf Cobraspen dateert van eind 2004, begin 2005. Daarmee verkreeg Haarlem het directe eigendom van het Raaksgebied en Cobraspen werd eigenaar van het terrein waar de gebouwen van PWN op staan. Uiteraard erft Cobraspen daarmee de rechten en verplichtingen van de gemeente Haarlem jegens PWN en omgekeerd.

De commissie heeft hier niet over gesproken omdat dit geen kerntaak van PWN betreft. In feite gaat het om het Nationaal Park Zuid-Kennemerland en het beëindigen van de functie waterwinning. PWN is geen projectontwikkelaar. Het bedrijf heeft de policy om gebouwen die niet meer nodig zijn, zo spoedig mogelijk af te stoten. Ik kan mij daar wel iets bij voorstellen. Ik steun de daden van PWN op dit terrein.

Mevrouw Nagel bevestigt met haar vraag dat het aspect ruimtelijke ordening een belangrijke rol in deze zaak speelt.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Gezien het financiële aspect vroeg ik naar eventuele betrokkenheid van de commissie FBO.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): In de commissie FBO komt het jaarverslag van PWN aan de orde. In dat kader zou hierover gesproken kunnen worden. Dat is niet gebruikelijk voor aspecten die puur de financiën van PWN betreffen, want dan hadden wij er geen naamloze vennootschap van moeten maken.

Je kunt altijd proberen om te praten over wijziging van een contract. Het is echter niet de taak van PWN om daarin het voortouw te nemen. De Zandwaaier moet dit opnemen met de rechtsopvolger van de gemeente Haarlem en van PWN als die de panden verkocht zou hebben aan Cobraspen.

De heer **Holthuisen** (VVD): Ik heb geen reactie gekregen op mijn opmerking dat de provincie via participatie in het Nationaal Park Zuid-Kennemerland een belangrijke rol heeft gespeeld in de Zandwaaier. Een eventueel onderzoek van deze stichting naar communicatiemogelijkheden doet niet ter zake. De provincie heeft hierin geïnvesteerd en drie jaar geleden was het ergens in dit huis bekend dat deze investeringen mogelijk in gevaar zouden kunnen komen, los van de vraag of de gemeente Haarlem of een projectontwikkelaar het blote eigendom van het terrein heeft. Het is een contract tussen de erfpachter en de blote eigenaar.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): De direct betrokkene is het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Dat is niet toevallig geen direct onderdeel van de provincie. Vanmorgen heb ik vernomen dat ingeval van verkoop van het gebouw waarin de Zandwaaier thans is gehuisvest, PWN een deel van de opbrengst ervan laat terugvloeien naar het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Dat bedrag is gerelateerd aan de investeringen die zijn gedaan om het gebouw geschikt te maken als expositieruimte. Aan de belangen van het nationaal park wordt wel gedacht. Het is vervolgens aan het park om te beslissen of het opteert voor voortzetting van het

huurcontract. In dat geval zal er overlegd moeten worden. Ik heb begrepen dat dit helemaal geen onbespreekbaar punt voor Cobraspen is. De vraag is ook of dit wel de meest geschikte plek voor een voorlichtingscentrum is. Kortom, dit is een zaak van het nationaal park. Het lijkt mij ook heel zuiver dat PWN er geen bemoeienis mee heeft.

8. **Hamerstukken.**

Geadviseerd wordt, in te stemmen met:

- de voordracht inzake **benoeming plaatsvervangend lid Randstedelijke Rekenkamer en zienswijze over benoeming plaatsvervangend directeur** (zie bijlage 103);
- de voordracht inzake **het instrument bestuurskracht monitoring bij gemeenten** (zie bijlage 98);
- de voordracht inzake **wijziging Deelverordening Theaterkrediet Noord-Holland 2001** (zie bijlage 100);
- de voordracht inzake **het Meerjarenonderhoudsprogramma oevers en overige vaarwegen** (zie bijlage 93);
- de voordracht inzake **het Meerjarenonderhoudsprogramma onderhoud Noordhollandsch Kanaal** (zie bijlage 94);
- de voordracht inzake **het geactualiseerde Meerjarenprogramma onderhoud Noordhollandsch Kanaal 2006-2010** (zie bijlage 95);
- de voordracht inzake **de Deelverordening wonen plus Noord-Holland 2006 t/m 2007** (zie bijlage 84);
- de voordracht inzake **de afhandeling klachten over handelwijze provinciale staten bij de vaststelling van het streekplan Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland-noord** (zie bijlage 105).

De **voorzitter**: Wenst iemand hierover het woord?

De heer **Graatsma** (SP): Voorzitter. Ik laat het bij een stemverklaring over voordracht 105. Ons inziens is niet eenduidig komen vast te staan dat de klagers het niet bij het juiste eind hebben. Daarom kunnen wij ons niet vinden in het besluit.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Voorzitter. Ik vraag aantekening dat ik, ongeacht strekking en inhoud, geacht wens te worden, tegen de deelverordeningen, te weten de voordrachten 84 en 100, te hebben gestemd.

De heer **Raasveld** (VVD): Voorzitter. Dit betreft de bestuurskrachtmonitor, voordracht 98. Wij hebben onlangs in de commissie FBO over dit voorstel gediscussieerd. Gedeputeerde Moens heeft vervolgens enige zaken verhelderd, zoals hij in het verleden ook heeft gedaan in verband de uitvoering van het collegeprogramma op dit dossier. De gedeputeerde vindt het zeer belangrijk om met gemeenten te praten en dan vooral informerend en volstrekt gespeend van enige dwang. Althans zo legt hij dat telkenmale uit. Het voorstel behelst echter een lichte sturing, een middelzware procedure. Op dit punt blijven wij van mening verschillen met de gedeputeerde. Het collegeprogramma is hier klip en klaar over. Mocht sturing, invloed van de provincie nodig zijn, dan wordt de gemeente daar zonodig op aangesproken. Vervolgens hebben de gemeenten twee jaar de tijd iets te doen met een eventuele uitspraak van de staten.

Er dreigt nu veel meer sturing, veel meer dwang ten aanzien van gemeenten. Dat is niet alleen in tegenspraak met het collegeprogramma, maar ook met het verkiezingsprogramma van de VVD. Nu kun je hierover van mening verschillen, want het gaat erom hoe je de desbetreffende zin interpreteert. Ik wijs er echter op dat de voorzitter van het college in zijn nieuwjaarstoespraak hier ook zijn mening heeft gegeven. Die mening uitte hij in maat en getal. Die combinatie van intenties van gedeputeerde Moens en de commissaris heeft tot veel onrust in de provincie geleid, zeker omdat de commissaris in zijn toespraak ook een volgend college heeft geadviseerd om gemeenten niet meer van onderaf het initiatief te laten nemen tot samenwerking of fusie.

De bestuurskrachtmonitoring is een goed proces, maar wel in het kader van de afspraken in het collegeprogramma,

namelijk dat gemeenten zelf verantwoordelijkheid dragen en daar zelf in alle vrijheid mee aan de gang gaan, zonder dwang of intimiderende briefjes en dergelijke. Mijn fractie wil bij de behandeling van dit voorstel duidelijk vast laten leggen dat zij afstand neemt van aantallen zoals 30.000, 70.000 en 75.000. Dergelijke normen zijn volstrekt niet aan de orde. Ook lichte sturing is niet aan de orde. Bovendien moeten er goede criteria worden gehanteerd voor deze monitor. De huidige criteria zijn vaag, ruim en rekkelijk. Elke gemeente die zijn vinger opsteekt, kan eraan meedoen, maar het budget is daarvoor niet toereikend. Om te voorkomen dat gemeenten moeten worden teleurgesteld omdat het geld op is, zouden de staten nader kunnen afwegen welke gemeenten daarvoor in aanmerking komen.

De gedeputeerde wekt een zekere indruk in de provincie door overal kopjes koffie te gaan drinken en gesprekjes te voeren. Dat wordt door de betrokkenen heel anders gewaardeerd dan de gedeputeerde onlangs in de commissie heeft uitgelegd.

De heer **Visser** (PvdA): Voorzitter. Ik begrijp dat uw betoog afwijkt van het advies van de commissie, maar dat is niet zo belangrijk. Wellicht heeft de zeer duidelijke nieuwjaarstoespraak van de commissaris deze zaak een beetje op scherp gezet. In de staten hebben de fracties van CDA en D66 gezegd dat GS veel actiever dan mogelijk is op grond van het collegeakkoord moeten stimuleren dat wordt nagedacht over gemeentelijke herindelingen. Als enige statenlid was ik aanwezig op de conferentie van bestuurders in Zaanstad. Bij die gelegenheid vroegen de gemeentebestuurders de provincie om haar verantwoordelijkheid in dit opzicht te nemen, omdat zij in het lokale proces steeds klem raakten. Daar kan ik mij ook wel iets bij voorstellen. Onze voorzitter heeft nu ook gemerkt dat wanneer je grenzen noemt, de discussie al heel snel alleen daarover gaat, terwijl de essentie buiten beeld raakt. Ik heb mevrouw Geldhof gevraagd of er wellicht een meerderheid in de staten kan ontstaan om

op dit punt actiever op te treden, want men weet hoe wij daartegenover staan. Zij heeft geantwoord dat eerst getracht zal worden om er in coalitieverband uit te komen. Mijnheer Raasveld, moet ik uit uw verhaal begrijpen dat hier binnen de coalitie verschillend over wordt gedacht en dat dit ook zo zal blijven? Dat zou een politiek feit zijn. U bent duidelijk tegen een actieve bemoeienis van de provincie bij gemeentelijke herindelingen. Ik vraag dit met name omdat er geen andere bestuurslaag is die op dit punt een actieve rol kan hebben.

De heer **Raasveld** (VVD): Het is goed dat de heer Visser refereert aan de commissievergadering. De notulen van die vergadering zijn nog niet vastgesteld. Daar zullen wij nog op terugkomen, want het conceptverslag is minder dan minimaal. Het is geen getrouwe weergave van de discussie in de commissie.

Ik kan helder zijn over het politieke aspect. Het is een belangrijk onderwerp. Het collegeprogramma sluit geen actieve bemoeienis van de provincie bij gemeentelijke herindelingen uit. Daar moet echter wel wat aan vooraf zijn gegaan. Eerst moet er een gesprek over zijn gevoerd. De gemeenten moeten eerst vanuit zichzelf en, als dat niet lukt, gedurende twee jaar gezamenlijk intensief pogingen tot samenwerking doen. Er is zeker sprake van een provinciale warme deken. Die activiteiten onderschrijven wij ook. U hebt gemeentebestuurders gesproken die aandringen op meer invloed van de provincie, maar ik ben van diverse kanten benaderd met tegenovergestelde meningen. Men is niet tegen samenwerking, maar men heeft wel bezwaar tegen de manier waarop en het tempo waarin. Gemeenten hebben niet allemaal dezelfde cultuur en willen de ruimte krijgen om op alle niveaus naar elkaar toe te groeien. Er moet sprake zijn van kansen en niet van bedreigingen. Men moet niet met een achterstand beginnen, omdat men iets door de strot geduwd heeft kregen. In dat geval zal men elkaar wantrouwend bekijken en dat is geen goede basis voor zo'n ingrijpend proces, niet alleen ambtelijk en politiek, maar ook voor burgers en bedrijfsleven.

De heer **Bezemer** (ChristenUnie-SGP): Ik sta heel dicht bij uw standpunt, maar ik lees deze voordracht vooral als een soort subsidieregeling. Een gemeente die aan de voorwaarden voldoet, kan een aanvraag doen. U geeft er nu een politieke lading aan die ik niet kan ontdekken.

De heer **Raasveld** (VVD): Als je alle andere aspecten buiten beschouwing laat, heeft u helemaal gelijk. Dan is er alleen sprake van een subsidieregeling. Wij zitten echter niet op een eiland. Wij staan middenin de realiteit. Ik wijs op de ontwikkelingen in het Gooi. Vanuit die realiteit beziet de VVD-fractie dit voorstel, zeker gehoord de discussie in de commissie FBO van 13 december jongstleden en gehoord de toespraak van de commissaris van de Koningin.

De heer **Moens** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Ik vind het een beetje teleurstellend dat de VVD-fractie geen onderscheid maakt tussen het bestuursorgaan commissaris van de Koningin, bestaande uit een persoon, en het bestuursorgaan gedeputeerde en provinciale staten. Dat zijn twee verschillende entiteiten. Als de commissaris in zijn nieuwjaarstoespraak meent iets te moeten zeggen over dit onderwerp, vind ik als lid van een ander bestuursorgaan dat hij daarvoor alle ruimte moet hebben. GS houden geen nieuwjaarstoespraak, maar het bestuursorgaan commissaris van de Koningin. Ik neem aan dat de VVD-fractie dit onderscheid kan maken. Ik snap dat dit in de provincie een tikkeltje lastiger is, want niet iedereen heeft vroeger goed opgelet tijdens de lessen staatsrecht. Daar krijg ik ook telefoontjes over. Tijdens mijn koffiebijeenkomsten word ik daarop aangesproken. Als je het vervolgens uitlegt, begrijpen de mensen het wel. Daarover kan geen misverstand zijn.

Wij dienen goed in het oog te houden dat het bij vormen van bestuurlijke samenwerking tussen gemeenten om een proces gaat. Het bestaat niet dat je daarvoor iets kunt vastleggen dat vier jaar geldt. De zaken die in het collegeprogramma zijn opgenomen - ik

hoop dat dit ook geldt voor partijprogramma's - liggen niet muurvast. Ik zou het heel ernstig vinden als de politiek niet reageert op maatschappelijke veranderingen. Op dit onderdeel is er geen sprake van een dogma, maar wel van een duidelijke tekst in het collegeprogramma. Daar houd ik mij natuurlijk aan. U kent mij. Wij moeten echter tegelijkertijd beseffen dat het om een proces gaat. De heer Visser heeft dit ook gezegd. Ik begrijp dat gemeentebestuurders ambivalent zijn ten aanzien van dit onderwerp, maar de teneur op de conferentie in Zaanstad was dat men een paar stapjes meer van de provincie verwacht.

Wat hebben wij nu gedaan, indachtig het feit dat de ontwikkelingen niet stilstaan? Wij hebben een nieuw instrument geïntroduceerd dat in het Gooi op basis van een vrije keuze van gemeenten zijn werking al heeft gehad. Bij de introductie van dit instrument spelen overigens ook financiële aspecten een rol. De staten moeten natuurlijk het geld beschikbaar stellen. Er is echter een belangrijk verschil met het verleden. Waar de plannen in het verleden bij een onwelgevallige uitkomst in de gemeenteraad in een stoffige boekenkast verdwenen, is dat nu niet langer mogelijk. Dat is zonde van het geld en dan blijkt ook dat het gemeentebestuur niet in de spiegel durft te kijken die het zichzelf heeft voorgehouden. Op dat punt kunnen de betrokkenen hun verantwoordelijkheid ten opzichte van hun inwoners niet waarmaken.

De heer Raasveld stelt dat er grote onrust in de provincie is ontstaan. De gemeente Bennebroek vindt zichzelf te klein om zelfstandig door te gaan. Zij wil daar graag met de provincie en de buurgemeenten indringend over spreken. Dat is een opmerkelijke uitspraak van een raad, maar ik heb daar geen druk op uitgeoefend. Ik praat er wel over met betrokkenen, maar er is absoluut geen dwang of druk. Laatst heb ik samen met mijn collega-gedeputeerde uit Utrecht de voltallige vergadering van de drie raden van de BEL-gemeenten toegesproken. Deze bestuurders wilden wel eens weten hoe het allemaal zat. Ik heb het keurig

uitgelegd en ik kreeg na afloop een luid applaus. Men vond het fijn dat ik klip en klaar kon uitleggen wat er aan de hand is. Ik heb daarbij vooral de verantwoordelijkheid bij de gemeenten zelf gelegd.

Volgens mij is er geen reden tot paniek. De stapjes in het proces worden vooral door de gemeenten zelf gezet. Ik probeer daar zo behoedzaam mogelijk mee om te gaan, indachtig het collegeprogramma. Men zal het mij niet kwalijk nemen dat ik mij niet aan het partijprogramma van de VVD houd.

De heer **Raasveld** (VVD): Voorzitter. De opmerking over de bestuursorganen is mijn fractie duidelijk, ware het niet dat theorie en praktijk zo nu en dan wat uit elkaar lopen, zeker in de perceptie van onze kiezer in Noord-Holland. GroenLinks, GS, CdK en de gedeputeerde, men zit allemaal in dezelfde vergadering. De burger ziet dat heel goed. Als het loopt als een eend, kwekt als een eend en er uitziet als een eend, dan is het een eend.

De **voorzitter**: Gelukkig kwekt het niet als een eend en ziet het er niet uit als een eend.

De heer **Raasveld** (VVD): Uit uw adequate interruptie blijkt weer dat de burger het goed ziet.

Dat de politiek dynamisch moet zijn, is een ieder duidelijk. De beleidsafspraken liggen echter vast. Als de gedeputeerde het proces een andere richting wil geven, dan horen wij dat graag tijdens het overleg van de collegepartijen.

In de provincie is er geen sprake van paniek, maar men is wel erg onder de indruk en onrustig. Veel medebestuurders en kiezers bezien dit dossier met zware nervositeit.

De heer **Visser** (PvdA): Voorzitter. Het is heel verleidelijk om, nu bijna alle partijen de campagnes voor de gemeenteraadsverkiezingen hebben gestart, hier ofwel niet over te beginnen of er juist op te wijzen dat men aan de kant van de gemeenten staat. De PvdA-fractie heeft zich altijd op het standpunt gesteld dat wanneer gemeentegrenzen

veranderen, de gemeenschap niet automatisch verandert. Dat moet je op een gegeven moment ook durven uit te leggen aan de bevolking. Als men onze weblogdiscussies volgt, weet men dat ik niet royaal ben met complimenten, zeker niet aan het adres van onze voorzitter. Ik herhaal echter dat hij een nieuwjaarstoespraak heeft gehouden die tot een goede discussie heeft geleid. Wellicht had hij geen grenzen moeten noemen, maar het is goed als de commissaris erop wijst dat het college zich met het oog op het gewenste voorzieningenniveau voor burgers actiever moet opstellen.

Wij steunen de lijn van gedeputeerde Moens. Als hij er in het coalitieoverleg niet uitkomt, weet hij zich gesteund door de grootste fractie in de staten. Zijn uitleg van de tekst van het collegeakkoord vind ik echter iets te gemakkelijk. In de vorige periode was dit een gevoelig punt. Die tekst is niet zo maar tot stand gekomen. Ik wil markeren dat de coalitie op dit punt verdeeld denkt. Als leider van de oppositie constateer ik dat met enig plezier, want volgens mij kan het nu alleen maar de goede kant opgaan.

De heer **Moens** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Ik weet niet of de heer Visser echt zijn pleziertje krijgt. In coalitieverband zijn wij gewend om elkaar scherp en kritisch te houden. Voor mijn gevoel valt het wel mee met het hopeloos uit elkaar vallen van de coalitie.

Als ik mensen tegenkom die denken dat de commissaris van de Koningin, het college van gedeputeerde staten, de heer Moens en GroenLinks één pot nat zijn, dan blijf ik langer koffiedrinken, want dat is een zeer aantrekkelijke gedachte. Maar na een minuut of tien wordt dit raadsel door mij of door een ander wel ontrafeld. Dan keren wij terug tot de zaken waar het over moet gaan. Ik probeer op een behoedzame en evenwichtige wijze het collegeprogramma uit te voeren. Kernvraag waar ik heel vaak op stuit is: wordt met "van onderop" nu de bevolking, de gemeenteraad of het college van GS bedoeld? Die vraag is niet eenduidig te beantwoorden. Daarmee wordt ook de gezonde spanning van het

dossier duidelijk. Het is bekend dat daar heel verschillend over wordt gedacht.

De **voorzitter**: Bij voordracht 95 hebben de staten een bijlage gekregen waar "vertrouwelijk" op stond. Dit moet zijn "geheim". Dit betreft een besluit ingevolge artikel 25, tweede lid, door gedeputeerde staten genomen. De staten moeten dit besluit op grond van het derde lid van hetzelfde artikel bekrachtigen. Ik stel voor om dit besluit impliciet te nemen bij aanvaarding van de hamerstukken.

Daartoe wordt **besloten**.

De voordrachten 84, 93, 94, 95, 98, 100, 103 en 105 worden zonder hoofdelijke stemming **aangenomen**.

De fractie van de SP wordt aantekening verleend dat zij geacht wenst te worden, tegen voordracht 105 te hebben gestemd.

De fractie-Agema wordt aantekening verleend dat zij geacht wenst te worden, tegen de voordrachten 84 en 100 te hebben gestemd.

De **voorzitter**: Nu de staten hebben ingestemd met de benoeming van de heer Wiggers tot plaatsvervangend directeur van de Randstedelijke Rekenkamer - ik heb begrepen dat hij hier aanwezig is - feliciteer ik hem van harte. Ik wens hem veel succes in het belang van de democratie in vier Randstadprovincies.

(applaus)

9. Aan de orde is de voordracht van gedeputeerde staten inzake **het Provinciaal waterplan 2006-2010 "Bewust omgaan met water"** (zie bijlage 101).

De heer **Holthuisen** (VVD): Voorzitter. Dit plan is realistisch, uitvoerbaar en kosteneffectief. Van alle kanten wordt dit waterplan dan ook positief bejegend. De fractie van de VVD staat achter deze realistische aanpak. De drie doelen veiligheid, bestrijding van wateroverlast en waterkwaliteit liggen in lijn met de wijze waarop de VVD-fractie de waterproblematiek beziet. De aandacht en

energie die aan de waterkeringen wordt besteed, geeft ons duidelijk het gevoel dat beveiliging tegen overstromingen voorop staat. Dit is te zien in de kostenontwikkeling voor het waterbeheer. Wij zijn altijd kritisch op kostenverhogingen, maar wij achten deze stijging verantwoord met het oog op de veiligheid. Bovendien wordt die stijging door andere ontwikkelingen beperkt.

Het is jammer dat er geen duidelijke visie is op de wijze waarop de Noord-Hollandse kust op langere termijn kan worden beschermd. Een aanzet om na te denken over kustontwikkeling en veiligheid was zeker op z'n plaats geweest in dit plan. Ik noem alleen maar de zandsuppleties die jaarlijks tientallen miljoenen kosten. Gaan wij hiermee door of is een kusttrif een beter alternatief? Op langere termijn lijkt deze oplossing in ieder geval goedkoper en wellicht wordt op die manier ook de veiligheid beter gewaarborgd. Wij vragen om in POK-verband het initiatief te nemen voor een onderzoek naar de mogelijkheden van een kusttrif.

Het is opvallend dat er geen standpunt is over het standstill-principe voor het Markermeer. Om het uitslaan van overtollig water op dit meer mogelijk te maken, moet dit elementaire beginsel worden aangepast. In het collegeprogramma is dit dan ook expliciet als doelstelling opgenomen. Het college geeft aan dat er in het voorjaar meer activiteiten op dit gebied ontplooid zullen worden. Wij zien daarnaar uit en hopen dat dit ook echt tot resultaten leidt.

Het valt ons tegen dat de aandacht voor wateroverlast in de polder en de boezemgebieden niet duidelijk is verwoord als het gaat om andere maatregelen dan fijnmazige waterberging. De VVD-fractie mist bijvoorbeeld het dynamisch peilbeheer, zoals verwoord in het collegeprogramma "Bruggen slaan". In de nota moet de toepassing van dit instrument ook aandacht krijgen.

Bij aan- en afvoeren en het uitmalen van overtollig water hoort ook de problematiek van overstromingen van boezems. Het is belangrijk dat de af- en aanvoer van het overtollige water in de polders naar de boezem wordt verbeterd

en dat het water sneller van de boezem naar het buitenwater wordt gebracht. Het uitmalen van de boezems en het inzetten van de boezemgemalen in de bedreigde gebieden, zoals de boezemkades in de polder van Heerhugowaard, zijn niet als beleidplan opgenomen. Verwacht het college geen problemen bij de boezems? Wordt aan bepaalde oplossingen gedacht?

Een peilbeheer van 60 centimeter beneden maaiveldniveau is nog steeds uitgangspunt voor agrarische bedrijfsvoering in veenweidegebieden. Uit de eerste resultaten van een recent onderzoek blijkt dat door het plaatsen van onderwaterdrains de maaiveldvaling sterk kan worden beperkt. Wil het college deze nieuwe onderzoeksgegevens meenemen in het waterplan als te hanteren instrument in de veenweidegebieden? Het CDA zal op dit punt samen met ons een amendement indienen.

In het waterplan is een wijziging aangebracht waar de fractie van de VVD moeite mee heeft, omdat de consequenties hiervan voorsnog niet te overzien zijn. Ik doel op de passage op bladzijde 35 waar staat dat de doelen van de kaderrichtlijn Water zullen gelden voor alle waterlichamen in Noord-Holland en niet alleen voor de door Brussel begrensde oppervlaktewaterlichamen. Wij vinden dat wij ons moeten beperken tot de nu begrensde waterlichamen. Wij willen niet verder gaan dan Brussel vraagt. Hebben wij nog niet genoeg geleerd van de normen voor fijnstof? In het waterplan gaat het om mogelijk andere termijnen dan die van de kaderrichtlijn Water. Dat is niet duidelijk. Het gevaar is dat wij achteraf alsnog de strenge resultaatsgerichte normen moeten toepassen. De VVD-fractie wil realistisch blijven en de normen alleen van toepassing verklaren als wij er niet omheen kunnen. Ter zake dienen wij samen met het CDA een motie in.

Motie 9-1

Door de leden Holthuizen en Van Diest wordt de volgende motie ingediend:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 30 januari 2006, ter

bespreking van het Provinciaal Waterplan 2006-2010 "Bewust omgaan met water";

overwegende dat:

- voor de planperiode (op bladzijde 35 van het waterplan) een tweedelig doel is aangegeven;
- het gestelde in het eerste doel, namelijk dat waterkwaliteitsdoelen voor alle wateren zullen gelden, naar hun mening te ver gaat;

spreken uit dat de waterkwaliteitsdoelen voor de planperiode beperkt dienen te blijven tot de door Brussel in de kaderrichtlijn Water aangegeven begrensde oppervlaktewaterlichamen,

en gaan over tot de orde van de dag.

De heer **Van der Meché** (PvdA):
Voorzitter. Het waterplan is klaar. Wij feliciteren de organisatie die dit gerealiseerd heeft. Het is een groot strategisch plan en het is een heel werk om zo iets tot stand te brengen. In de commissie hebben wij er uitvoerig over gesproken. In dat verband heb ik al een aantal voor mijn fractie van belang zijnde items aangekaart. Vandaag vraag ik nog aandacht voor de zijdelings in het waterplan genoemde SEND-normen. In de voorgaande twee waterhuishoudingsplannen werden natuurgebieden onderscheiden. Daartoe werden de SEND-normen geformuleerd. Natuurgebieden onderscheiden zich van de omgeving door de bijzondere natuur. Dit kan veroorzaakt worden door diverse factoren; een afwijkende grondsoort, ver weg gelegen van het bedrijf en daardoor weinig intensief beweid, drassig, een slootkant, uittredend grondwater, speciaal landbouwkundig beheer en plekken met brak water. Bij al die natuur speelt water uiteraard een rol. Ecologen - dit zijn onderzoekers van de betrekkingen tussen plant en dier en hun omgeving - hebben vastgesteld aan welke eisen de omgeving moet voldoen, wil die natuur in stand blijven. Dat geldt ook voor de waternatuur, misschien zelfs wel in versterkte mate. Het water is het huis van veel planten en dieren.

In 1991 - wij hadden toen een college van VVD, CDA, D66 en PvdA - werd het eerste waterhuishoudingsplan gemaakt. Daarin werden voor het eerst ecologische normen voor de waterkwaliteit geformuleerd, de zogenaamde specifieke ecologische normdoelstellingen (SEND). Die normen waren gericht op het behoud van de natuurwaarden en op realisatie van die waarden op plekken met potentie van kenmerkende zeldzame watertypen in Noord-Holland. In 1998 kwam het tweede waterhuishoudingsplan. Inmiddels had D66 de coalitie moeten verlaten omdat de fractie gehalveerd was. In dat kader werden de randvoorwaarden voor karakteristieke diersoorten aan de SEND toegevoegd. CDA, VVD en PvdA stonden daar toen achter.

Natuurwateren zijn wateren in de provinciale ecologische hoofdstructuur die de functie natuur hebben en wateren buiten de PEHS met hoge natuurwaarden die de nevenfunctie natuur hebben gekregen. Nu D66 weer in het college zit, schrappt een D66-gedeputeerde het hele SEND-stelsel uit het waterplan. Het kan verkeren. D66 zet zich altijd in voor natuur en natuurbehoud. De gedeputeerde motiveert het als volgt. Het valt maatschappelijk niet meer uit te leggen als een overheid kwaliteitsdoelen formuleert waarvan tevoren niet is onderzocht wat de effecten ervan zijn. Hij heeft het in dat verband over realiteitsgehalte en kosten. Verder wijst hij erop dat al het water in Noord-Holland min of meer rondgepompt wordt en dat voor specifieke kwaliteitsdoelen isolatie is vereist en dat wil hij niet. Hij noemt in dit verband het voorbeeld van IJperveld waar schaatsers en botenbezitters belemmerd zouden worden in hun recreatiemogelijkheden.

Voorzitter. Eigenlijk gaat het hierbij om het in stand houden van leefvoorwaarden voor plant en dier, waarvoor wij in het kader van de biodiversiteit verantwoording behoren te nemen. Het lager stellen van de doelen zodat die met geringere inspanning gehaald kunnen worden en de natuur benadeeld wordt, spreekt de PvdA-fractie niet aan. De Europese richtlijn voor het leven van karperachtigen gaat bijvoorbeeld uit van een minimum van 5

milligram zuurstof per liter water. Bijstelling van deze doelstelling naar beneden zal ertoe leiden dat de karperachtigen dood gaan.

Kortom, het laten vervallen van de SEND-normen heeft niet de instemming van de PvdA-fractie. Wij dienen op dit punt een amendement in. Het benieuwt ons in hoeverre de andere partijen, en dan met name CDA, VVD en D66, die aan de basis van het SEND-systeem stonden, omgaan met deze discontinuïteit in het natuurbeleid.

Amendement 9-1

Door de leden Van der Meché, Visser en Diktas-Noorderveen wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 30 januari 2006;

overwegende dat:

- provinciale staten op initiatief van CDA-gedeputeerde Jan Achterstraat al in 1991 de noodzaak onderkennen dat specifieke ecologische parameters (SEND) voor natuurgebieden en gebieden met de nevenfunctie natuur noodzakelijk waren om de natuurwaarden te laten overleven;
- in 1998 dat beleid werd verfijnd;

constaterende dat:

- GS stellen in reactie op de opmerking van het Natuurbeheerders Overleg Noord-Holland (NBO) dat door het loslaten van de SEND de provincie geen kwaliteitsdoelstellingen meer heeft (statenvoordracht 101, pagina 9): "Voor het ecologische aspect van waterkwaliteit vragen wij de waterschappen voorsnóg uit te gaan van het toegekende natuurdoeltype zoals dat is aangegeven op de natuurdoeltypenkaart en de aanvullende abiotische randvoorwaarden te halen uit het Handboek Natuurdoeltypen (zie hoofdstuk 4). Voor wateren waaraan geen natuurdoeltype is toegekend, vragen wij de waterschappen gebruik te maken van de informatie uit het SEND. Het SEND kan dus worden gebruikt als informatiebron ten behoeve van de bescherming en het behoud van aquatische natuurwaarden in een gebied";

- GS blijkbaar landelijke natuurdoeltypen en SEND wel willen benutten, maar afzien van het opnemen van de uitgangspunten van het SEND in het voorliggende waterplan;

besluiten daarom:

- de SEND-methodiek als bestaande inspanningverplichting te handhaven tot de KRW in 2009 anders beslist;
- de sinds 1991 ingestelde en 1998 verfijnde SEND-methodiek in het voorliggende waterplan op te nemen;
- daartoe in het ontwerpbesluit toe te voegen, na de door GS op grond van de ingediende zienswijzen voorgestelde wijzigingen, de regel: "Het in het tweede waterhuishoudingsplan opgenomen SEND-beleid in het Provinciaal waterplan op te nemen.

De heer **Bezemer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter. Het Provinciaal waterplan 2006-2010 heet "Bewust omgaan met water". Hoewel deze titel in een eerste opwelling de aandacht zou richten op de twee liter water die gedeputeerde Hooijmaijers dagelijks tot zich pleegt te nemen, is het vandaag toch een dag om juist gedeputeerde Poelmann van harte geluk te wensen met het ter vaststelling voorleggen van deze nota. Zijn tomeloze inzet om juist in samenwerking met tal van overheidsinstanties dit product, dit beleidstuk met wat er nog zal volgen, gereed te krijgen, verdient alle lof. Daarnaast is ook het rapport van de commissie-Poelmann zeer positief ontvangen. Betrekken wij daar ook nog bij zijn aandeel in het maritieme deel met de clipper Amsterdam en de inzet bij Sail, dan zou de titel "waterschout" hem tekort doen. Ook "dijkgraaf" of "watergraaf" passen niet, dan wordt hij bijna een waterkoninkje.

Maar genoeg nu aan lovende woorden. De kern van de nota is goed samengevat met de woorden: wij sturen aan op een zodanige beheersing van het watersysteem dat wij in Noord-Holland veilig kunnen wonen, werken en recreëren. Dit wil zeggen dat wij beschermd worden tegen een teveel en een tekort aan water en dat de kwaliteit van het water past bij het gebruik.

Ruim 200 jaar geleden was dat nog niet allemaal zo vanzelfsprekend. Wij kenden toen slechts 8 departementen. In een periode van 20 jaar werd er tussen 1795 en 1815 heel wat afgeëxperimenteerd met aantallen en grenzen van provincies, trouwens ook met gemeenten die in Noord-Holland toen fluctueerden tussen de 173 en 67, maar de bestuurskracht en het geld ontbraken om te doen wat wij nu doen. Hoewel de dijk tussen Hoorn en Enkhuizen in deze tijd ook nog wacht op geld. Wij hebben nog heel wat geld nodig dat er nog niet is om te doen wat wij willen doen.

Maar zoals bekend, in 1825 kwam de grote overstroming. Eerst een zuidwesterstorm, toen een noordwesterstorm en dan nog springtij: grote delen van Nederland, vooral rond de Zuiderzee, stonden onder water. Daarna is er wel wat veranderd. Op gelijke wijze was de waterkwaliteit erg slecht. Het water waar alles in geloosd werd - het plaatselijke grachtenstelsel was meestal een open riool - werd even verderop gebruikt als drinkwater. Geen wonder dat cholera zeer grootschalig frequent voorkwam in het Nederland van de 19de eeuw.

Nu zijn wij deels door regelgeving gedwongen om alles anders dan toen te doen, maar wij zijn blij dat wij het anders kunnen doen en wij willen het ook zelf. In het hoofdstuk "Water op orde" worden de volgende thema's uitgewerkt: veiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en grond- en drinkwater. Wij konden recent nog op RTV-NH zien hoe de gedeputeerde over het aspect veiligheid werd doorgezaagd. Hoe was het met de calamiteitenplannen? Wat waren de lessen van New Orleans? De overstromingsnormen die met kansen van 1:4000 en 1:10.000 opeens levensbedreigend lijken te worden en de te lage of te zwakke dijken werden hem opeens aangerekend met etiketten, met woorden zoals "nalatig" en "te langzaam reagerend".

Wij leven gelukkig allang niet meer in het jaar 1825. Toen hadden de inwoners van Nederland echt reden om zich ongerust te maken. Toen was de kans misschien wel 1:30 of nog groter. Veiligheid mag niet gebagatelliseerd

worden en moet tegenwoordig meer in relatie gebracht worden met het te beschermen gebied. Naast veel inwoners, zoals inderdaad in de Randstad aanwezig, is ook het economisch complex dat daar gevestigd is, een te beschermen belang. Duizenden mensen zijn daarvan afhankelijk. Dat geeft tegelijkertijd een ratio voor de betalingsverplichting. De functie van het gebied wordt terecht een belangrijke maatstaf.

De waterkwantiteit heeft belangrijke instrumenten zoals de watertoets en waterneutrale planontwikkeling meegekregen. Daarnaast speelt natuurlijk blijvend de bufferproblematiek van de piekbergingen en de calamiteitenberging. Het blijft heel moeilijk om zaken op de zeer lange termijn, zoals klimaatverandering en zeespiegelstijging, een goede plaats te geven in de operationele beslissingen van de dag. Dat er jaarlijks bodemdaling optreedt, is te ervaren. Maar als je eigen blikveld niet verder meer strekt dan 2050, heb je niet snel de neiging om in te zetten op maatregelen die voor na die tijd effect moeten hebben. Natuurlijk ligt een aantal oude kustdorpen nu in zee ondergespoeld, maar Nederland is de laatste paar honderd jaar toch niet zo veranderd?

Er is ook dezerzijds steun voor de buitendijkse bebouwing aan de zee kust. Wij steunen vierkant de lijn van de commissie-Poelmann. Voor buitendijs bouwen elders, in het IJsselmeer, voelen wij niet. Eigen risico zouden wij zonder meer willen zeggen.

De waterkwaliteit is uiterst belangrijk, niet alleen voor het milieu in algemene zin, maar ook voor de drinkwaterwinning uit oppervlaktewater, voor de zwemwaterkwaliteit en de algehele volksgezondheid. Overal in Nederland worden belangrijke verbeteringen geconstateerd. Vissen en planten keren terug. Het zicht wordt beter. Toch zijn er nog tal van bedreigingen. Allereerst natuurlijk de bagger. Het schoonmaken van de waterbodems is uiterst belangrijk. Het is betreurenswaardig dat ons telkens oplossingen worden voorgelaten die later te duur of niet toepasbaar blijken te zijn. Gedeputeerde Wildekamp had alles al geregeld, maar dat

is niet waar gebleken. Nu is gedeputeerde Moens de baggerbaas, maar er is nog geen grote voortgang. Straks komt de grote opslag weer in zicht en dat zou jammer zijn.

De paragraaf over warmte-koudeopslag is ingrijpend gewijzigd. Een en ander wordt nu een stuk voorzichtiger geformuleerd. Wij dringen erop aan de vergunningverlening helder te regelen. De methodiek is innovatief en om het juiste energiecoëfficiënt bij nieuwbouw te bereiken, moet steeds meer en vroeger door de architect met allerlei mogelijkheden rekening worden gehouden. Daarvoor is een goede voorlichting over deze toepassing en de regels daarvoor van groot belang.

De mens bestaat voor ongeveer 60% uit water. Eerder haalde ik al de dagelijks benodigde twee liter voor menselijke consumptie aan. Was vroeger het watertransport - de bekende twee emmertjes water halen - nog een zichtbaar fenomeen van ons woon- en leefverkeer, zoals in tal van Derdewereldlanden nog te zien is, in Nederland zijn de buizen allang een vervangend transportmiddel geworden. Maar het grond- en drinkwater is van levensbelang, ondanks de waterrijkdom van ons land. Grondwaterbescherming en het terugdringen van uitspoelende chemicaliën en meststoffen, vooral in de landbouw, vragen aandacht en blijven een grote urgentie houden. Gelukkig zien wij ook bij de consument een zuiniger watergebruik optreden. Gebruikten wij in 1995 nog 134 liter per inwoner per dag, nu is dat gedaald tot 124. Het is de mens die omgaat met water, leeft van en met het water, en die er dus alles aan moet doen om die bron schoon en rein te houden. Maar niet alleen de mens, maar alle leven op aarde, plant en dier, zijn afhankelijk van water. Wij hebben dus een zware verantwoordelijkheid voor het water. Dit waterplan wijst daarin een goede en begaanbare weg.

De heer **Van Boltaringen** (D66):
Voorzitter. Ik sprak laatst iemand die in Los Angeles woont. Zijn levensstijl had hij een aantal jaren geleden veranderd, omdat hij met zijn familie veel ellende had

mee gemaakt ten tijde van de aardbeving. Hij bleef er echter wel in de buurt wonen. Ik dacht toen: het zou mijn stek niet zijn op een scheurende aardkorst. Maar wat ik dacht, sprak hij tegen mij uit. Hij vond dat wij riskant wonen beneden de waterspiegel. Het leek hem niet prettig altijd in die spanning te moeten leven. Zo voelen wij dat niet, maar op gezette tijden moeten wij ons dit wel realiseren en nagaan of de eventuele gevaren te keren of te accepteren zijn met de te nemen maatregelen. Daarnaast hebben wij het water heel hard nodig om de verdroging tegen te gaan, als vaarweg, voor recreatie enzovoorts.

Om dit alles en over dit alles gaat het provinciaal waterplan. De rijksoverheid heeft opgelegd dat iedere vier jaar moet worden nagedacht over de kaders waarna moet worden aangegeven hoe het verder moet. Voorwaarde van de coalitie voor dit soort plannen is een integrale benadering. Voor de staten zijn controle en toetsing belangrijk. Dit plan is daar keurig op ingericht. Dat noemen wij transparant. Per thema wordt aangegeven wat de doelen zijn. Vervolgens wordt aangegeven wat de inzet van de provincie is om die doelen te realiseren en wat verwacht wordt van andere partners, zoals gemeenten en waterschappen. Per jaar zal er verantwoording worden afgelegd.

Dit plan is richtinggevend voor de waterschappen die op hun beurt een waterbeheersplan opstellen met operationele doelen. Aan de hand hiervan stellen gemeenten hun rioleringsplan en eventuele waterplannen op. Een gemeentelijk waterplan is niet verplicht, maar de provincie hecht er wel grote waarde aan. Zijn er voldoende gemeentelijke waterplannen of moeten de gemeenten daartoe worden gestimuleerd? Zo ja, zijn daarvoor voldoende instrumenten en middelen?

Om te balanceren tussen waarde en bedreiging moet gekozen worden voor bewust omgaan met water; beheersing van het watersysteem zodat wij veilig kunnen wonen, werken en recreëren. Bij het formuleren van het beleid moet de nadruk worden gelegd op realisme en uitvoerbaarheid. Dat levert een ontwikkelingsgerichte benadering of

maatwerk op, waarbij rekening wordt gehouden met ruimtelijke kwaliteit. De problemen moeten worden opgelost waar ze ontstaan. De lasten moeten beperkt worden en de uitvoering moet transparant zijn.

In het plan wordt waterschappen en gemeenten gevraagd om de mogelijkheid te onderzoeken om andere doelen te koppelen aan het realiseren van de wateropgave. In de commissie krijgen wij soms stukken waarin wij tussen de regels door lezen dat dit onderwerp - het koppelen aan andere doelen - een andere manier van denken door de waterschappen verlangt. Wij zullen ons er meer bewust van moeten zijn dat deze instellingen onderdeel van onze samenleving zijn. In het waterplan wordt hiertoe ook opgeroepen. Er wordt ook aangegeven dat er een duidelijke rol is weggelegd voor maatschappelijke organisaties. Dit laatste wordt voor beide partijen gelukkig steeds meer vanzelfsprekend. Wij kunnen ons wat dit betreft in Noord-Holland gelukkig prijzen.

De ruimtelijke kwaliteit moet worden behouden en waar mogelijk versterkt. Ook in dit kader wordt een beroep gedaan op de waterschappen. Als beheerder en uitvoerder moeten zij rekening houden met de ruimtelijke kwaliteit. Om wateroverlast te voorkomen, zullen zij de kansen moeten benutten om de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren. Dit kan bij dijkversterking en bij het vinden van voldoende ruimte voor water.

In het verlengde van het principe "de vervuiler betaalt" is de veroorzaker van het probleem verantwoordelijk voor de oplossing ervan. Problemen met waterbeheer moeten opgelost worden waar en wanneer ze ontstaan. In principe gaan wij hiermee akkoord, alleen zijn de veranderingen als gevolg van klimaatwijzigingen moeilijk te duiden.

De burger moet het kunnen betalen. Daartoe is een kosteneffectief waterbeheer noodzakelijk. In het ontwikkelingsbeeld Noord-Holland zijn twee zaken opgenomen waarmee tegemoetgekomen wordt aan dit uitgangspunt. Het eerste is uitgaan van het kostenveroorzakersbeginsel en het tweede is het efficiënt omgaan met schoon

water. De schaalvergroting van de waterschappen heeft ook bijgedragen aan vermindering van kosten. Een verdere ontwikkeling op dit gebied kan in de toekomst bijdragen aan besparingen.

In het plan worden vier thema's genoemd: veiligheid, wateroverlast en watertekort, waterkwaliteit en grond- en drinkwater. Wat betreft de veiligheid zijn wij voor een groot deel afhankelijk van de financiering van het rijk, in het bijzonder voor de primaire waterkeringen. Het doel is helder geformuleerd. Bescherming op lange termijn moet gewaarborgd zijn. Het plan laat zien dat er gewerkt wordt aan het verminderen van risico's mede als gevolg van zeespiegelstijging en bodemdaling. Daarvoor gelden veiligheidsnormeringen en dat is positief voor de economische ontwikkeling en continuïteit. De nieuwe oplossingen worden niet expliciet genoemd, zoals jachthavens en waterkerende functies. Wij verwachten dat gemeenten en waterschappen in verband hiermee innovatief opereren. D66 zal de nieuwe oplossingen van harte steunen.

Bij beoordeling van binnendijkse dijkversterkingsplannen zal gelet moeten worden op compensatie van natuur, landbouw, cultuurhistorie en economische waarden. Het hoogheemraadschap Noord-Hollands Noorderkwartier stelt de versterkingsplannen op voor de Markermeerdijken. Afhankelijk van de beschikbaarheid van rijksmiddelen wordt met de uitvoering begonnen. Het schap heeft een acuut probleem, maar het rijk wil er nog eens rustig over nadenken of het echt wel een probleem is. De mensen die daar wonen, komen daardoor in onzekerheid te verkeren. De Tweede Kamer, die een keuze moet maken, zit ook stil. Er is sprake van een zeer ongelukkige situatie. Heeft de gedeputeerde zicht op enige beweging in Den Haag?

De schade veroorzaakt door muskusratten ondermijnt de veiligheid. Zij vormen een te groot risico om aan de natuur over te laten. D66 staat achter de inzet voor bestrijding van de muskusratten.

Een goed peilbeheer en de aanpak van de verdroging zijn positief voor de economie, in het bijzonder voor de landbouw en de productiebedrijven die

water gebruiken. Waterbergingslocaties zijn noodzakelijk voor het verminderen van het risico op overstromingen. Wij zien de integrale uitwerking van de voorgenomen besluiten tegemoet.

In de commissie heeft D66 eerder gepleit voor het ondergronds opslaan van zoet water. De woordvoerders van het waterschap hielden dit voor onmogelijk. Uit nader onderzoek blijkt dit wel degelijk mogelijk is. Dit water kan dienen als buffer voor periodes van droogte. Er moet niet alleen gedacht worden aan water uit het IJsselmeer en het Markermeer, maar ook aan ondergrondse opslag van zoet water. Is de gedeputeerde dat met ons eens?

De maatregelen ter bevordering van de waterkwaliteit zullen tot kostenverhoging leiden. Richtinggevend is de kaderrichtlijn Water. De staten kunnen zelf het ambitieniveau vaststellen. Als de doelen eenmaal zijn vastgesteld, hebben de staten zich eraan gecommitteerd. Het ambitieniveau moet hoog, maar wel realistisch zijn. Wij moeten oppassen niet in dezelfde valkuil terecht te komen als bij de fijnstofproblematiek. De wateren die niet onder de kaderrichtlijn vallen, mogen kwalitatief niet minder zijn. De SEND-normen zijn een belangrijke bron van informatie.

Waterbodems hebben invloed op de afwateringscapaciteit, de vereiste doorgang voor beroeps- en recreatievaart en de waterkwaliteit. Er is enige zorg over het baggerplan. Zijn de doelen wel realistisch?

Voorzitter. Wij leven met water, dat staat goed verwoord in het vierde hoofdstuk. Het water maakt een groot deel uit van het landelijk gebied. Dit jaar moeten wij ons voorbereiden op het ILG. Vorige week is een aantal leden naar Limburg getogen om te zien hoe men daar met zo'n programma omgaat. Dat bleek zeer slim en zeer ambitieus te zijn. Het viel op dat alle plannen uitgingen van een integrale benadering. Zo moet het ook in Noord-Holland. Water kan altijd een component van het ILG zijn. Op die manier kan de waterkwaliteit verbeterd worden, terwijl er ook voordelen zijn voor de aanpak van de verdroging en voor natuur en recreatie.

De heer **Van Diest** (CDA): Voorzitter. Ik herhaal de complimenten die al in de commissie zijn uitgedeeld aan de gedeputeerde en het ambtelijke apparaat voor dit mooie waterplan. In de aanloop naar het waterplan heeft het CDA steeds gezegd een pragmatisch, realistisch en uitvoerbaar plan met voldoende draagvlak te willen. Er is hard gewerkt om het draagvlak op te bouwen door veelvuldig contact met het veld. De teksten zijn niet meer wollig. Het is inderdaad een pragmatisch, realistisch en uitvoerbaar plan geworden. Wij zijn daar heel gelukkig mee. Op de hoorzitting konden de statenleden met vertegenwoordigers van het veld over het waterplan discussiëren.

Bij het peilbeheer worden de functies gefaciliteerd. Deze functies worden bepaald via het spoor van de ruimtelijke ordening, via het streekplan en de bestemmingsplannen. Ook in het kader van het rijksbeleid worden de functies bepaald. In de procedures is er ruimte voor inspraak en kan er eventueel aanspraak worden gemaakt op vergoeding van planschade. Wij steunen dit onderdeel van het waterplan van harte.

In de discussie over het Groene Hart zijn de veenweidegebieden met nadruk in beeld gekomen. Door het inklinken van het veen ontstaat spanning met de aanwezige functie. De vraag is ook wat er in de toekomst financieel mogelijk is. Daarnaast is er sprake van voortschrijdend inzicht. Men moet innovatief zijn om de maatschappelijke wens van behoud van het veen te blijven combineren met de agrarische functie. Met drainagetechnieken zijn al goede resultaten geboekt op proefboerderij Zegveld. Binnenkort wordt er ook een proef gehouden in Zeevang.

De kaart van de veenweidegebieden is nogal grofmazig. Samen met de VVD dien ik een amendement in met het doel, de legenda aan te passen. De tekst moet ook gewijzigd worden om duidelijk te maken dat bij de vaststelling van het waterpeil rekening moet worden gehouden met andersoortige gebieden.

In verband met de calamiteitenberging is meermalen gesproken over de Ronde Hoep. Het CDA

heeft vanaf het begin van de discussie hierover om duidelijkheid voor de bewoners van deze polder gevraagd. Het is jammer dat er nog steeds geen definitieve beslissing is genomen. Er is inmiddels heel veel onderzocht en er is veel overlegd met de betrokkenen. Op zichzelf is dat een goede weg - ook voor de eventuele waterberging in de Nieuwe Keverdijkse Polder en de Haarlemmermeer - maar de onzekerheid voor bewoners moet zoveel mogelijk beperkt worden. Op het moment dat burgers hun gronden beschikbaar moeten stellen aan de gemeenschap is een ruimhartige vergoeding op haar plaats.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Wij luisteren altijd goed naar bewoners, maar dat wil nog wel eens tot nieuwe onderzoeksvragen leiden. Dat staat op gespannen voet met het bieden van duidelijkheid. Naar mijn mening moet ik goed luisteren naar hetgeen uit het gebied naar voren komt en er vervolgens ook iets mee doen.

De heer **Van Diest** (CDA): Daarover hebben wij geen verschil van mening. Ik heb ook gezegd dat er goed onderzoek moet plaatsvinden. Desalniettemin maken wij ons er zorgen over dat die onzekerheid zo lang duurt.

Ten aanzien van de waterkwaliteit is er sprake van een omslag in het denken. Iedereen streeft naar een zo goed mogelijke waterkwaliteit. De SEND-normen gaven aan waarnaar gestreefd moest worden, maar er was geen relatie met de uitvoerbaarheid. De evaluatie van het vorige waterplan maakte duidelijk dat er op veel gebied nauwelijks resultaat werd geboekt met de SEND-normen. In onze ogen is de betekenis van die normen dan ook zeer beperkt. De provincie heeft zich inmiddels geconformeerd aan de kaderrichtlijn Water: minimaal geen verslechtering ten opzichte van de situatie in het jaar 2000. Dit is geen streefbeeld meer, maar een resultaatsverplichting.

De heer **Van der Meché** (PvdA): Er was sprake van een inspanningsverplichting. Als men zich niet voldoende inspant, wordt het resultaat natuurlijk niet bereikt. Dat

betekent nog niet dat het doel daarmee moet komen te vervallen. Er zit spanning tussen de functie natuur en ander gebruik van het water. De inspanning was te gering om de doelen te halen. Dan moet je niet het doel aanpassen, maar moet je ervoor zorgen dat er wel voldoende wordt gedaan.

De heer **Van Diest** (CDA): Uit de evaluatie blijkt dat de inspanningen nergens toe leiden. Het veld heeft het werken met de SEND-normen nauwelijks opgepakt. Wij kiezen voor de systematiek van de kaderrichtlijn Water. Daarin zijn de doelen helder omschreven. Die richtlijn is ook ambitieus en richt zich op grotere gebieden. Het gaat nu om het boeken van resultaat en niet om het overeind houden van vergezichten.

De heer **Van der Meché** (PvdA): De kaderrichtlijn Water betreft grote waterlichamen, terwijl de SEND-normen waren toegespitst op kleinschalige natuurgebieden. Voor het voldoen aan die normen moesten inspanningen worden verricht en dat is kennelijk in onvoldoende mate gebeurd. Ik roep op om die inspanningen voort te zetten om te trachten in 2009 wel aan de normen te voldoen.

De heer **Van Diest** (CDA): De kaderrichtlijn heeft ook betrekking op kleinere waterlichamen. Er wordt een indeling in categorieën gemaakt, waarbij niets wordt vergeten, ook niet de diverse natuurgebieden. Bijvoorbeeld bij het Naardermeer is de lat heel hoog gelegd.

In de systematiek van de kaderrichtlijn moeten de waterkwaliteitsdoelen duidelijk benoemd worden. Wij steunen de motie van de VVD op dit punt.

Waterkwaliteit heeft ook te maken met de aanleg van riolering in de buitengebieden en het voorkomen van riooloverstorten. Het CDA heeft daar altijd veel aandacht voor gevraagd. Er is al veel werk verzet, maar de laatste puntjes moeten nog op de i gezet worden. Wij roepen de gedeputeerde op om geen uitzondering toe te staan op de regel dat alle gemeenten in 2008 de riolering in het

buitengebied gerealiseerd moeten hebben.

Er komt heel veel op ons af. Wij achten een kostenstijging van 3 à 4% acceptabel voor de burgers in relatie tot uitvoering van dit waterplan.

Amendement 9-2

Door de leden Van Diest, Holthuizen, Bezemer en Bruystens wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 30 januari 2006, ter bespreking hebbend het Provinciaal waterplan 2006-2010;

overwegende dat:

- peilbeheer op veengronden specifieke eisen stelt;
- er geen onduidelijkheid mag ontstaan op welke gronden en gebieden dat peilbeheer van toepassing is;

voegen aan het waterplan de volgende stukjes tekst toe:

- pagina 32, vierde bolletje ... zoals weergegeven op de kaart veenweidegebieden. Het kaartgebied is richtinggevend. De werkelijk aanwezige grondslag is basis voor bepaling peilbeheer. Duurzaam behoud ...;
- kaart veenweidegebieden, legenda, veenweidegebied, kaart is grofmazig, in diverse gebieden is sprake van andersoortige grondslag.

Mevrouw Diktas-Noorderveen

(GroenLinks): Voorzitter. Ik heb even met een collega overlegd over de vraag hoe wij de aandacht vast konden houden na zoveel sprekers en nadat er zoveel gezegd is. Hij adviseerde mij om het waterplan in bikini te presenteren. Vanwege de temperatuur heb ik daar toch maar van afgezien. Ik hoop dat mijn verhaal toch voldoende aandacht krijgt.

Vandaag ligt het Provinciaal waterplan 2006-2010 voor ons met de inspirerende titel "Bewust omgaan met water". Ik ga kort in op de term "bewust". De veranderde inzichten en opvattingen over water vragen ook van de provincie een adequate aanpak van de problematiek

waar wij nu, maar ook in de toekomst mee te maken zullen hebben. Uit het waterplan blijkt ook dat wij ons daarvan bewust zijn. In de afstemming en samenwerking tussen de waterbeheerders en de provincie is veel tijd en energie gestoken en ook is getracht om door middel van de provinciale waterplanconferentie een open discussie te voeren met gemeenten, waterschappen en verschillende maatschappelijke organisaties. De betrokken organisaties hebben hun kritiek kunnen uiten en hiervan vinden wij onderdelen terug in het plan.

Maar wat GroenLinks onduidelijk vindt, is het loslaten van de waterkwaliteitsdoelen. Het handhaven van de SEND-normen zou in de overgangperiode tot 2009, wanneer de resultaatsverplichting van de kaderrichtlijn Water ingaat, leiddraad kunnen zijn. Wij zijn het dan ook niet eens met de heer Poelmann die toegeeft dat de SEND-doelstelling voor hem nog steeds een bron van informatie is, maar ook zegt dat de normen niet te handhaven zijn. Wij vrezen dat met het loslaten van de doelen ook de inspanningen terug zullen lopen. Het gevaar bestaat dat er straks een enorme inhaalslag gemaakt moet worden als de kaderrichtlijn in werking treedt. De wateren die buiten de kaderrichtlijn vallen, lopen de kans daarop achter te blijven. In het stuk staat dat in de niet-KRW-begrensde oppervlaktewaterlichamen, afhankelijk van de kwaliteitsopgave, mogelijk andere termijnen voor het bereiken van de gestelde doelen zullen worden vastgesteld. Natuurlijk willen wij doelen vaststellen die bereikbaar zijn. Zo nodig moeten wij doelen ook bijstellen. Maar het nu al loslaten van de doelen roept bij ons vraagtekens op. Wij verzoeken de gedeputeerde om de SEND-normen aan te passen op haalbaarheid en deze te blijven gebruiken tot de KRW haar uiteindelijke vorm heeft gekregen.

Als ik het goed begrepen heb, wordt er ten aanzien van de veenweidegebieden voor een gedifferentieerde aanpak gekozen, zoals ook tijdens de waterplanconferentie gevraagd is. Er wordt verschil gemaakt tussen een drooglegging van 40% en van 60%. Hiermee wordt tegemoetgekomen

aan meerdere belangen en blijven wij streven naar een duurzaam behoud de van zo belangrijke veenweidegebieden. De landschappelijke waarden van die gebieden staan niet ter discussie voor zo ver zij behoren tot de provinciale ecologische hoofdstructuur. Voor de veenweidegebieden die daar nog niet toe behoren, moet verdere drooglegging worden voorkomen, want verdroging schaadt het unieke landschap en mogelijk verdwijnt het zelfs.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Het is fijn te horen dat er behoorlijk grote waardering is voor het werk dat door deze organisatie in het niet makkelijke jaar dat achter ons ligt ten aanzien van het waterplan is verricht. Voor zover men die complimenten niet al zelf heeft gehoord, zal ik ze met genoeg overbrengen. Er kan zeker gezegd worden dat het waterplan kan steunen op een behoorlijk draagvlak in de Noord-Hollandse samenleving.

De afgelopen weken hebben wij met het rijk overlegd over de financiering van de onderhanden zijnde dijkprogramma's. Dinsdag jongstleden heeft het college de toetsingen van de waterschappen en van Rijkswaterstaat op de primaire dijk beoordeeld. Hier ligt een omvangrijke taak voor de Nederlandse samenleving als geheel. Uit de tweede toetsronde blijkt dat er ruw geschat een bedrag van tussen de 1 en 2 mld. moet worden vrijgemaakt om de dijken op het gewenste niveau te brengen. Je kunt je zorgen maken over het feit dat er niet overal sprake is van een adequaat veiligheidsniveau, maar daartegenover staat dat ons systeem van permanente aandacht voor onze dijken waarschijnlijk het allerbeste is. De verschillende geledingen houden de vinger aan de pols en gezamenlijk zorgen wij ervoor dat er middelen voor dijkonderhoud beschikbaar komen. Wij hadden afgelopen woensdag het genoegen dat de minister-president in onze provincie op bezoek was om zich op de hoogte te stellen van dit soort problemen. Hij weet het nu dus ook. Mijnheer Bezemer is uitvoerig op het belang van deze kwestie ingegaan. Het is van groot belang dat

volksvertegenwoordigers dat blijven doen. Dat is de beste garantie voor een goede staat van de dijken.

De heer Van Diest heeft gesproken over het uitgangspunt functie volgt peil. Twee weken geleden heb ik samen met collega's uit Zuid-Holland en Utrecht gesproken met de vertegenwoordigers van de LTO in deze provincies en met de voorzitter van LTO-Noord. De zorgen die door Van Diest naar voren zijn gebracht, leven breed onder agrariërs. Ik zeg altijd op dit soort bijeenkomsten dat functie volgt peil een prachtige oneliner is, maar dat dan wel eerst het peil vastgesteld moet worden. Ik kan mij grosso modo vinden in hetgeen de heer Van Diest daarover naar voren heeft gebracht. Langzamerhand begint het beleid op die manier vorm te krijgen. Er is heel wat afgediscussieerd over de kaart. Op de paars gekleurde gebieden wordt niet steeds hetzelfde beleid van kracht. "Paars" wil zeggen dat er sprake is van veenweidegebieden of van gebieden die zo dicht in de omgeving daarvan liggen dat daar rekening mee moet worden gehouden. Uiteindelijk zal het per gebied om maatwerk moeten gaan, want er zijn verschillen in samenstelling van de bodem. Wij moeten niet denken dat wij met oneliners het land kunnen besturen. In Laag Holland en bij de Groene Uitweg proberen wij het leveren van maatwerk in de praktijk te brengen. Het streven om het waterpeil zo hoog mogelijk te houden, bemoeilijkt de uitoefening van een boerenbedrijf. Daardoor zal men geneigd zijn om de desbetreffende gebieden de functie natuur te geven, maar dat kan echter niet overal. Ook in het veenweidegebied zullen de komende honderd jaar boeren actief blijven. Dat is maar goed ook, want anders raken wij ons Noord-Hollandse landschap kwijt. De door mij zo verheerlijkte verbinding tussen Ankeveen en het Naardermeer heeft ook een minpunt. Het aanzien van het gebied is drastisch veranderd. Op zichzelf is dat niet erg, want wij hebben er met z'n allen voor gekozen om het daar op die manier te doen. Voor mij blijft het weidelandschap met koeien zeer kenmerkend voor Noord-Holland. Zonder boeren lukt dat niet.

Veel sprekers zijn ingegaan op de SEND-normen. Ik geef een voorbeeld. In ons land is er jarenlang naar gestreefd om 1,5% van ons bruto binnenlands product aan ontwikkelingssamenwerking te kunnen besteden. Dit doel heeft de politiek zelf in de hand. Minister Pronk heeft jarenlang de gelegenheid gehad om dat uit te dragen, maar hij is nooit verder gekomen dan 0,8%. Hij rechtvaardigde dat met de stelling: laten wij de lat maar hoog leggen, dan zien wij wel hoe ver wij komen. Ik was een aanhanger van die zienswijze en misschien ben ik dat nog wel. Bij Europese richtlijnen moeten wij echter opletten. Europa schrijft niet voor hoe wij met het Ilperveld moeten omgaan, maar dat doen wij zelf. De staten stellen het beleid ten aanzien van het Ilperveld vast. Dit wordt doorgegeven aan de staatssecretaris en die informeert Brussel daarover. Vervolgens beziet Brussel of daarmee wel wordt voldaan aan de kaderrichtlijn Water. In de toekomst kunnen wij geen normen meer stellen waarvan wij zeker weten dat daaraan niet voldaan kan worden, want dat accepteert Europa niet. Terecht wordt ervan uitgegaan dat de gestelde doelen ook gehaald moeten worden. Daar gaat het hier om. Ik heb helemaal niets tegen de SEND-normen. Zij zijn een goed hulpmiddel om straks onze doelen goed te kunnen vaststellen.

Mevrouw Diktas-Noorderveen (GroenLinks): Brussel rekent ons niet af op de oude SEND-normen, maar wel op de doelen in de kaderrichtlijn Water.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Wij werken vooruit. In dit beleidsplan wordt geschetst wat wij de komende jaren gaan doen op het terrein van het waterbeleid. Er is inderdaad sprake van een ommekeer. In mijn brief naar aanleiding van de discussie in de commissie heb ik geschreven dat wij afstappen van het stellen van hoge doelen die wij toch niet kunnen halen. Bij de KRW moeten wij op een realistische manier de doelen formuleren, want daar worden wij op afgerekend. Wij mogen daarmee niet tegen dezelfde problemen aanlopen als bij de nitraatrichtlijn en het fijnstof. Het is

beter om daar tevoren goed over na te denken. Er is nu sprake van een andere benadering. Daarmee zeg ik niets negatiefs over mijn voorgangster of alle combinaties die de heer Van der Meché heeft genoemd. Gelukkig hoorde ik daar ook de naam van mijn partij in terug. Het is geen keuze voor een andere richting, maar het is een andere manier van werken. De SEND-normen zijn van groot belang bij het bepalen van de doelen. Er wordt een tegenstelling gecreëerd die niet nodig is. Dit college wil ook dat het beter gaat met de waterkwaliteit en de samenleving wil dat het beter gaat. Mede dankzij het beleid van de waterhuishoudingsplannen gaat het ook beter, maar wij moeten reëel zijn. Uit de evaluatie is gebleken dat het weliswaar voortgang is geboekt, maar dat de doelen bij lange na niet zijn gehaald.

De heer **Van der Meché** (PvdA): De gedeputeerde probeert ons angst aan te praten, door een vergelijking te maken met de nitraatrichtlijn. Wij probeerden daar veel aan te doen, maar boekten weinig resultaat tot Europa de nitraatrichtlijn uitbracht. Europa zal straks op dit terrein ook een adequate bescherming bieden.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Ik durf de stelling aan: Europa zijn wij zelf. Er wordt door Nederland op allerlei plaatsen over dit soort richtlijnen onderhandeld. Het is duidelijk dat bij een weiland waar 200 jaar lang koeien op hebben gelopen, na 30 jaar zonder bemesting nog steeds een te hoog gehalte nitraat wordt uitgespoeld. Als je dan toch instemt met een dergelijke richtlijn, doe je het volgens mij niet goed. Er moeten doelen gesteld worden die je wel kunt halen. Overigens zijn de verschillen in standpunt minder groot dan uit het debat blijkt. Uiteindelijk streven wij allemaal naar hetzelfde.

De kustvisie wordt afgerond. In maart is er een provinciaal overleg kust. Daarin worden resultaten van de exercities met alle betrokken partijen besproken. Het POK zal advies uitbrengen aan het college van gedeputeerde staten. Begin april zal de ontwerpvoordracht worden vastgesteld waarna deze aan de staten wordt

voorgelegd. De kustvisie tot 2050 staat even los van dit waterplan.

Het idee voor een kusttrif is ontwikkeld door Royal Haskoning voor Dubai. In een soort studie is aangegeven dat een dergelijke oplossing ook voor de Nederlandse kust mogelijk is. Rijkswaterstaat zal dit idee samen met dit bedrijf verder uitwerken voor de Nederlandse situatie.

Wanneer er instemming van het rijk nodig is, bijvoorbeeld als meer water op het IJsselmeer gespuid moet worden, dan wordt daarover overlegd. Wij spreken op dit moment met het rijk over plannen om de verdeling van het water over de provincie op een goede manier te organiseren. In dat verband is er ook aandacht voor het standstill-beginsel.

De heer Bezemer weet dat er dit college heel veel aan gelegen is om het baggerprobleem op te lossen. Daar zijn veel middelen voor uitgetrokken. Het accent is gelegd op de provinciale waterwegen, vanwege de afvoerfunctie en met het oog op de bevaarbaarheid.

De heer Van Boltaringen heeft zijn zorgen geuit over het ontwikkelingsgericht werken bij waterschappen. Samen met de waterschappen werk ik heel hard aan het bereiken van een vergelijk over bepaalde projecten. Vorige week maandag is de start gegeven voor het project bij het Naardermeer en de Ankeveense Plassen. Hierin draagt het waterschap AGV maar liefst 1 mln. bij, hoewel dit niet direct verplicht is. Dit project is overigens wel goed voor het waterbeheer. Bij het Wieringerrandmeer moesten nog veel plooiën gladgestreken worden, maar er worden wel stappen vooruit gezet. Ik zie dit ook gebeuren bij de gebiedsuitwerking Haarlemmermeer Bollenstreek. Daarbij hebben wij te maken met een zeer gemotiveerd waterschap dat zich er terdege van bewust is dat er meer is dan water alleen. Ik heb daar grote verwachtingen van. Mijn gedram op draagvlak is erop gericht om niet ruziënd door het leven te gaan, maar zij aan zij op te trekken.

Er is beweging in Den Haag op het punt van de versterking van de binnendijken. Staatssecretaris Schultz heeft anderhalve week geleden

aangegeven dat de financiering van de dijk Enkhuizen-Hoorn naar voren wordt gehaald van 2012 naar 2008. Dat is ons overigens nog niet genoeg. De Tweede Kamer heeft bij motie uitgesproken dat er 50 mln. beschikbaar moet komen voor extra versterkingsmaatregelen. Voor de kust valt er in 2006 nog geen geld uit te geven. Uit de mond van de staatssecretaris heb ik echter mogen optekenen dat bij de verdeling van de zogenaamde FES-middelen die 50 mln. een plaats zal krijgen. Vanaf dit jaar kan er begonnen worden met de aanbesteding van de versterking van de dijk Enkhuizen-Hoorn.

Ondergrondse opslag van zoet water is niet geschikt voor piekberging, maar wel om de verdroging tegen te gaan. Deze optie wordt serieus gezien.

De heer Van Diest vraagt geen uitzonderingen meer toe te staan voor het op orde brengen van de riolering in het buitengebied. Dat hadden wij al veel eerder gewild en het is goed dat de heer Van Diest hier de aandacht nog eens op vestigt. Ik zie zijn opmerkingen als een aansporing om ervoor te zorgen dat gemeenten doen wat zij moeten doen.

Ik hoop dat ik ook mevrouw Diktas heb kunnen overtuigen. Ik zou het jammer vinden als dit plan niet op een ruime statenmeerderheid kan rekenen. Iedereen moet weten dat wij keihard vechten voor de kwaliteit van het water, maar wij moeten voorkomen dat verwarring in de staten over een onderdeel tot onduidelijkheid bij het veld leidt. Ik blijf zeggen dat de waterkwaliteit verbeterd moet worden. Als dat niet lukt, zijn wij fout bezig. Ik heb alleen aanpassingen voorgesteld in de manier waarop wij die verbeteringen proberen te bereiken.

De heer **Van Diest** (CDA): Voorzitter. Ik ben blij met de reactie van gedeputeerde Poelmann. Terecht heeft hij opgemerkt dat je met oneliners geen land kunt besturen. Kan hij al een reactie geven op de motie?

De heer **Van der Meché** (PvdA): Voorzitter. De gedeputeerde heeft gezegd dat de SEND-normen tot verwarring leiden. In al de jaren dat zij gefunctioneerd hebben, is dat niet gebeurd. Er is niet aan

de normen voldaan door een gebrek aan inspanning. Ga door met die inspanningen en probeer wel aan die normen te voldoen, want daarmee is de natuur gediend.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Na de bespreking van de motie en de amendementen in het college zal ik mijn oordeel daarover geven.

De **voorzitter**: Aan het eind van de vergadering zal gestemd worden.

10. Aan de orde is de voordracht van gedeputeerde staten inzake **de streekplanuitwerking Waterlands Wonen** (zie bijlage 104).

De heer **Van Dam** (PvdA) Voorzitter. Vandaag is de uitwerking van het streekplan Waterlands Wonen aan de orde. Op 16 november hebben wij hierover in twee sessies een hoorzitting gehouden. Daarna is er op 15 december in de fractie en in de commissie over gesproken. Thans moeten wij een beslissing nemen over de voorstellen die ter tafel liggen. Ik complimenteer de opstellers van het uitwerkingsplan met het bereikte resultaat. Mijn dank gaat ook uit naar de ambtelijke ondersteuning. De inzet van de medewerkers van het ISW (intergemeentelijk samenwerkingsverband Waterland) was uitstekend en op maat.

Thans is het de bedoeling om provinciale verantwoordelijkheid te nemen voor het plan. Een van de uitgangspunten was behoud van het waardevolle culturele landschap en de identiteit van Waterland en het waarborgen van cultuurhistorie en natuur. Mijn fractie neemt als uitgangspunt om zoveel mogelijk geconcentreerd te bouwen. Uit het verstrekte staatje blijkt al dat er in ieder geval 75% geconcentreerd wordt gebouwd. Dat betreft met name de locaties Lange Weeren, Zuidpolder en Zuidoostbeemster. Om onze inzet te bepalen: wij willen dat er op de locaties nog wat geconcentreerder wordt gebouwd. Naar onze mening is dat ook mogelijk.

De uitleglocatie Purmerland wijkt af van de groei-strategie opgenomen in de Cultuurhistorische Verkenning. Bovendien ligt Weidevenne, de Vinex-locatie in

Purmerend, op een steenworp afstand. Door de voorgestelde uitbreiding in Purmerland wordt de kern daarvan behoorlijk uit haar voegen getild door een toename van het bebouwde oppervlak met zo'n 25% en een verdubbeling van het aantal woningen. Bovendien blijken de inwoners van de gemeente Landsmeer toch meer behoefte te hebben aan inbreilocaties en dan met name een aantal locaties in het dorp Landsmeer zelf.

Voorgesteld wordt om er in Broek in Waterland 50 woningen bij te bouwen. Omdat er al een zware woningbouwopgave ligt, vind ik dat een brug te ver.

Bij IJpendam-noord dienen zich bij de voorgestelde 150 woningen drie problemen aan, onder andere een infrastructureel probleem. Het verkeer moet door smalle straatjes naar de ontsluiting Jaagweg. Dat zal een verkeersinfarct tot gevolg hebben. De gemeente denkt dat op te lossen door eenrichtingsverkeer in de straatjes in te stellen. Dat schiet naar mijn mening niet veel op. Verder noem ik het probleem van de hoogspanningsmasten. Uit onderzoek blijkt dat zij een verhoogd risico op kinderleukemie met zich kunnen brengen. Om die reden zou je er niets moeten doen. Ik heb het verder niet over de geluidsoverlast die bij de Jaagweg zal ontstaan.

Mijn fractie wil deze drie locaties uit het plan schrappen. Wij willen het totale aantal overhevelen naar het kwadrant Middenbeemster. Daarop zijn nog enkele varianten te bedenken. De geplande 170 woningen bouwt men gespreid, namelijk op de LA4SALE manier. Dat aantal kan gemakkelijk worden verhoogd, al komen de woningen dan wat dichter op elkaar te staan. Het wordt daarmee nog geen Vinex-locatie.

Ten slotte de bouwlocatie Edam-Volendam. Wij gaan niet meer over het plan Zuidpolder. Het gaat nu om Lange Weeren, uitgaande van bouwen voor de regio. In het verleden is al gebleken dat de woningmarkt niet zo toegankelijk is voor woningzoekenden van buiten de gemeente. Wij hebben het plan opgevat om een motie in te dienen om ten minste 30% van de woningen alleen in Lange

Weeren te bestemmen voor de "jassen", mensen van buiten de gemeente Volendam-Edam; 30 is een matig percentage.

De heer **Bond** (CDA): Ik begrijp deze motie niet. Er is sprake van een regionale bestemming. Hoe komt u aan die informatie? Waarom 30%? Het kan ook zijn dat er 100% "jassen", geen Edammers-Volendammers, komen te wonen. Hoe wilt u dat regelen?

De heer **Van Dam** (PvdA): Deze vraag had ik van u verwacht. Uit de invulling van de nieuwbouwplannen is bekend dat de woningmarkt in Volendam niet zo toegankelijk is voor buitenpoorters. Dit is een regionaal plan. Op grond van de regionale feiten zijn deze aantallen tot stand gekomen. Ik heb het dan nog niet over de Zuidpolder. Als u uit eigener beweging het percentage wilt verhogen tot 100, dan wijzig ik de motie, maar ik denk niet dat dit uw inzet is. Ik geef 30% aan omdat je ergens moet beginnen. Ik wil niet onmiddellijk hoog inzetten, want dan verlies je veel. Als ik wat lager inzet, komen wij misschien op een aanvaardbaar percentage uit. Ik wil het zo inkleden dat men begrijpt dat het bedoeld is voor de regio. Het moet mogelijk zijn om daarover afspraken te maken met het gemeentebestuur. Ik hoop dat van ganser harte.

De heer **Bond** (CDA): U zegt dat wij geen invloed meer hebben op de Zuidpolder. Op de intekenlijst voor woningzoekenden voor de Zuidpolder staan veel mensen die niet afkomstig zijn uit Edam-Volendam. Zij hebben net zo'n grote kans op een woning. Ik weet dus niet waar dit verhaal vandaan komt. Het lijkt mij een indianenverhaal.

De heer **Van Dam** (PvdA): Het is geen indianenverhaal. Die wonen daar ook niet. Dat zou een aardig idee zijn, want dan is het aanwijsbaar dat zij van buiten de gemeente komen! Ik acht ze wel in staat, ook in klederdracht, om er nog wat leuks van te maken. Het is geen indianenverhaal, maar werkelijkheid. Ik kan zelfs een anekdote erover vertellen.

Als je aan Volendammers vraagt of er in hun bedrijf nog buitenlanders werken, zeggen zij: vier; twee uit Uithoorn en twee uit Edam. Op zich is die gedachtegang dus niet zo raar. Ik nodig de heer Bond van harte uit om mijn motie te ondertekenen. Zij is mede ondertekend door D66.

Over de gemeente Watergang is ook een en ander te doen geweest. Deze gemeente heeft aanvankelijk gevraagd om de rode contour weer terug te leggen, wat strakker om het dorp. Wij waren daar op voorhand niet voor. In het hele dorp staan twee rijen huizen. Op deze plek gaat het om een rij huizen. Bovendien is een kleinschalig woningbouwproject in ontwikkeling in de gemeente. Daarnaast heeft de gemeenteraad op 19 januari 2006 een motie met dezelfde strekking aangenomen. Mijn voorstel is volgens mij het bekende intikkertje, maar ook die tellen.

Ik kom ten slotte op de bufferlocaties. Wij hebben een brief van minister Dekker gekregen. Zij wil meer invulling geven aan het wonen in bufferzones. Het gaat hierbij over recreatieve groenvoorzieningen en duurzame recreatielandschappen, die volgens haar dienen te ontstaan en te worden behouden. Zij wil regels vaststellen om verdere verstedelijking in de rijksbufferzones tegen te gaan. Mijn fractie wil helemaal geen woningbouw in de rijksbufferzones. Dat blijkt ook enigszins uit onze opstelling ten aanzien van de woningbouw in Ipendam-noord, die juist in die rijksbufferzone valt, mede ingesteld om verstedelijkte gebieden niet aan elkaar te laten klitten en de identiteit enigszins uit elkaar te houden. De inzet van de brief is, aan te geven dat er plannen zijn in genoemde richting. Met een dergelijke opstelling is het vrijwaren van de rijksbufferzones helemaal niet gewaarborgd. Wij zijn er dan ook niet gerust op dat er in deze gebieden niet gebouwd kan worden, integendeel. Als onderzocht wordt of er mogelijkheden zijn voor woningbouw in deze richting, dan ben ik daar niet gerust op, zeker niet als men daarvoor regels wil vaststellen. Een beter begaanbare weg is om alle voorstellen

voor woningbouw in de bufferlocaties te schrappen.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Er worden verschillende termen gebruikt en dat maakt het soms wat lastig. Er wordt gesproken over bufferlocaties en rijksbufferzones, maar dat zijn twee verschillende zaken. De woningen in bufferlocaties kunnen niet via ICT tot stand komen. Ook zijn er woningen die in de rijksbufferzone vallen en daarover hebben wij nu een brief van de minister gekregen. Wilt u alle bufferlocaties schrappen of alle locaties die binnen de rijksbufferzone liggen?

De heer **Van Dam** (PvdA): Die zaken worden met elkaar verweven. Sommige woningen vallen in de rijksbufferzone, zoals Ipendam-noord. Er zijn woningen die in de bufferlocaties liggen, maar niet in de rijksbufferzone. De bufferlocaties zijn moeilijk te ontwikkelen. Men kwam er in het kader van de 2000 ICT-woningen niet uit. Het ISW heeft toen wat anders verzonnen, namelijk 1000 woningen op de reservebank. ICT is niet gemakkelijk voor elkaar te krijgen. Wij moeten daar met kracht achteraan gaan. Als het college zich met zijn gehele gewicht inzet, moet het lukken.

De heer **Kastje** (GroenLinks): U steunt ons dus in ons streven om de ICT-ambitie in dit verhaal te herstellen?

De heer **Van Dam** (PvdA): Ik begrijp dat u steun vraagt voor uw amendement.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Wij willen de ambitie voor de ICT-opgave in de uitwerking weer herstellen. U steunt dat streven?

De heer **Van Dam** (PvdA): Ik wacht even uw voorstel af. Ik wil niet op zaken vooruitlopen, maar ik heb al laten blijken dat dit mijn sympathie heeft. Ik wacht af of wij het daarover in de fractie eens worden.

Motie 10-3

Door de leden Van Dam en Geldhof wordt de volgende motie ingediend:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 30 januari 2006;

overwegende dat:

- in het plan Lange Weeren, gemeente Edam-Volendam sprake is van bouwen voor de hele regio Waterland;
- gebleken is dat de woningmarkt in de gemeente Edam-Volendam nauwelijks toegankelijk is voor inwoners van buiten deze gemeente;

dragen GS op om stappen te ondernemen waardoor ten minste 30% van de woningen bestemd wordt voor inwoners van de regio Waterland die van buiten Volendam komen en hierover te zijner tijd te rapporteren aan provinciale staten,

en gaan over tot de orde van de dag.

Amendement 10-2

Door de leden Van Dam, Driessen-Jansen en Van Keulen wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 30 januari 2006;

overwegende dat:

- in Watergang overal twee rijen huizen staan;
- er een plan ligt dat voorziet in woningbouw ter plaatse;
- in de gemeenteraad van Waterland op 19 januari 2006 een motie is aangenomen waarin men het college van burgemeester en wethouders opdraagt een brief naar gedeputeerde staten te sturen waarin wordt verzocht om de rode contour niet terug te leggen;

besluiten dat de rode contour in het dorp Watergang (gemeente Waterland) niet wordt teruggelegd, zoals door het college van burgemeester en wethouders van Waterland is verzocht;

dragen gedeputeerde staten op, tekst en kaarten van de streekplanuitwerking overeenkomstig aan te passen.

De **voorzitter**: Ik feliciteer u met uw maidenspeech, een PvdA-lid waardig.

Mevrouw **Jankie** (SP): Voorzitter. Ik ga eerst in op de procedure. Het amendement bij de vaststelling van het streekplan Noord-Holland-zuid, zo staat in de brief van GS d.d. 25 mei 2004, doorkruist in feite hogere wet- en regelgeving. Wij moeten vandaag instemmen met het uitwerkingsplan. De SP hecht aan het vaststellen van concrete plannen. Kennelijk wil de meerderheid van de staten dit niet. Streekplannen moesten ineens vage ontwikkelingsbeelden worden zonder concrete beleidsbeslissingen waartegen inwoners bezwaar kunnen maken. Dit is kenmerkend voor een zich terugtrekkende overheid. Die vaagheid is de provincie nu aan het bijstellen. De SP vindt het voor de burger omslachtig en niet duidelijk. Enerzijds worden allerlei verwachtingen gewekt die later een illusie blijken te zijn. Ik denk aan het werken met zoekgebieden voor ruimtelijke reserveringen. Anderzijds worden onduidelijkheden gecreëerd. In de praktijk blijkt dat niemand daarop zit te wachten. Ik verwijs naar de vele bezwaarschriften.

Sprekend over de inhoud, kan de SP wat dit uitwerkingsplan betreft wel voorstander zijn van de ICT-opgave; intensiveren, combineren en transformeren. Het gaat om ruimte sparen, gecombineerd met de echte woningbehoefte. Wij willen geen woningen voor rijkelui, maar betaalbare woningen. Onze vrees dat de woningen duur tot zeer duur zullen uitvallen, wordt met dit plan niet afdoende ontzenuwd. De SP is van mening dat behoefte bestaat aan goede, betaalbare woningen voor mensen met een niet al te grote beurs. Als kanttekening geven wij GS ten aanzien van de ICT-opgave mee - wij vragen ons daarbij af hoe GS daarop grip denken te houden - dat zij niet mag leiden tot het slopen van betaalbare woningen om vervolgens duurdere ICT-woningen neer te zetten. Dit gebeurt in veel wijken.

De SP vindt dat in het uitwerkingsplan meer geconcentreerde uitleglocaties mogelijk moeten worden gemaakt in plaats van kleine bijbouwlocaties. Een aantal ongewenste

reguliere uitleglocaties moet worden geschrappt, zoals Ipendam-noord, omdat de bestaande infrastructuur zich daar niet voor leent, en Purmerland, gemeente Landsmeer. Voor Middenbeemster is op dit moment een beperkt aantal woningen voorzien. Lokale groeperingen willen echter meer. Dat is ook best mogelijk. Waarom worden daar niet meer woningen gepland?

Op basis van het rijksbufferzonebeleid kan geen woningbouw plaatsvinden in de uitleglocatie van Purmerland en Broek in Waterland. De provincie is daaraan gebonden. Inmiddels zijn er Kamervragen gesteld over de verhouding tussen deze plannen en het door het rijk vastgestelde beleid. De minister heeft hierover een brief gestuurd naar de provincie. GS studeren nu in een werkgroep, samen met onder andere het ministerie, op een manier om het onlangs aangescherpte rijksbufferzonebeleid te omzeilen, zo lezen wij in de stukken. Voor ons is dit niet acceptabel, ook al zijn de huidige plannen al zo ver. Een recente brief van de gemeente Waterland gaf GS reden om te vragen de behandeling van de voordracht uit te stellen. Dan kan dat al helemaal gelden voor de problemen rond het rijksbufferzonebeleid. Waarom nu al besluiten over dit gevoelige punt? Wij moeten alleen al om die reden tegen deze nota stemmen. Er is geen ontkomen aan.

Ik kom nog terug op de procedurele kant van de zaak. Iedereen erkent democratische besluitvorming zolang deze maar duidelijk is en geen sprake is van een vage invulling, kenmerkend voor ontwikkelingsplanologie. Je merkt dat het niet ontbreekt aan lokale initiatieven met betrekking tot de bedenkingen die zijn ingebracht tijdens de hoorzitting en alles wat wij hebben gehoord van degenen die zich lokaal bezighouden met het uitwerkingsplan. Naast het indienen van bedenkingen worden ook alternatieven aangedragen voor woningbouw in de Zuidoostbeemster, waaronder een innovatieve wijze van bouwen, als je al iets in die regio wilt plannen. In veel bedenkingen klonk door dat kleine aantallen woningen op grote oppervlakten betekent dat gebouwd wordt voor mensen

met een dikke portemonnee, vaak mensen van buitenaf. Dergelijke woningbouw voorziet niet in de lokale behoefte. Er is behoefte aan woningen voor mensen met een gewoon inkomen en dus niet alleen starters en ouderen, maar de gemiddelde burger.

Er zijn veel bedenkingen tegen de uitleglocatie Ipendam-noord, omdat deze locatie zich er niet voor leent en er in de huidige situatie al sprake is van een onverantwoorde verkeerssituatie. Er is geen goede ontsluiting. GS pakken de zaak onvoldoende integraal aan, zo is onze kritiek. In de nota van beantwoording geven zij expliciet aan dat de verkeerssituatie een lokale kwestie is. Dat is voor ons niet voldoende. Als je voor die locatie kiest, aldus vele critici, dan zal ook gekozen moeten worden voor een ontsluiting via de Jaagweg, maar daar willen GS absoluut niet aan. De critici vinden dat zij wat de verkeersproblematiek betreft van het kastje naar de muur worden gestuurd. Dat is ook zo. Men vindt over het algemeen dat de provincie de regie in handen moet nemen.

Wat onze bedenkingen tegen de ontwikkelingsplanologie betreft: er zijn ook projectontwikkelaars die bedrogen uitkomen. Zo heeft Fortress Vastgoed bedenkingen ingebracht. Men heeft grond gekocht in een zoeklocatie. De gemeente - ik denk Purmerend - heeft daar ook grond gekocht. Nu valt de grond van de vastgoedontwikkelaar buiten de rode contour, waardoor geen woningbouw plaats kan vinden. Als je van ondernemers hoort dat zij zich bedrogen voelen, dan moet je teruggaan naar een goede manier van plannen. Ruimtelijke ordening is een onderwerp waar de provinciale bestuurslaag nog veel mee kan. Wij moeten veel concreter zijn en voor iedereen duidelijkheid scheppen. Wij willen ook graag het ondernemen promoten. Genoemde ondernemers haken op deze manier af en dat is niet goed voor de economie. Ook die vinden wij allen belangrijk. De door de gemeente aangekochte grond valt wel binnen de rode contour. Het is wellicht een mogelijkheid om te kijken naar handhaving van de uitleglocatie Purmer-zuid.

Er waren nog enkele bedenkingen inzake plannen van de provincie zoals het bouwen van een dijkdorp in de gemeente Edam-Volendam, locatie Lange Weeren. De aanleg ervan lijkt ons kostbaar. Je kunt daar niet zomaar woningen bouwen, zo hebben wij begrepen, want daarvoor moeten speciale voorzieningen worden aangebracht. Kortom, onnodig duur, waardoor betaalbare woningen onmogelijk worden. De grond schijnt zich ook niet goed te lenen voor woningbouw. Het is dus duur daar te bouwen.

Afsluitend, wij kunnen niet instemmen met de voordracht. Wij zijn en blijven van mening dat het voorstel leidt tot woningen die te duur kunnen uitvallen. Wij doen niet mee aan pogingen, het rijksbufferzonebeleid te omzeilen. Wij hebben bezwaren tegen de genoemde locaties.

De heer **Bond** (CDA): Het is prima dat de SP tegenstemt, maar wat is uw alternatief? Wij hebben te maken met een schreeuwende woningnood in onze provincie. Wij hebben de politieke verantwoordelijkheid om te bouwen voor starters en senioren. Ik hoor u dat niet noemen. U stemt tegen de voordracht, maar u zegt niet waar dan wel gebouwd moet worden. Ik vind het wel interessant dat de SP voor ondernemers kiest, terwijl grond in bezit van de gemeente meestal voordeliger lijkt te zijn, juist voor starters en seniorenwoningen. Kunt u daar nog op ingaan? Ik begrijp niet dat u tegenstemt als u niet met een alternatief komt, terwijl u weet dat de woningnood in de provincie hoog is.

Mevrouw **Jankie** (SP): Wij vragen ons af of het op deze manier op deze locatie wel verstandig is. Ik heb in de voordracht gelezen dat in Noordvleugelverband is gekozen voor verstedelijking van een geheel ander gebied. Als deze plannen al strijdig zijn met centraal vastgesteld beleid, moet je alleen al daarom daar geen intensieve woningbouw willen plegen. Onze voorkeur gaat uit naar ICT. Daaraan is behoefte. Het bouwen van 1950 woningen verspreid over het gebied betekent het gebruik van grote oppervlaktes voor weinig huizen. Ik hoef u

niet te vertellen dat degenen die zich dat kunnen permitteren vaak niet de gemiddelde mensen zijn. Zegt u dat wij geen ideeën hebben?

De heer **Bond** (CDA): U hebt het over 3000 woningen via ICT, maar de andere 3000 schrapt u. U verwijst naar de Noordvleugel, maar hoeveel jaren zal dat duren? Wij hebben te maken met woningnood. Ik vraag u om een alternatief voor de andere 3000 woningen die u schrapt. Ik snap dat niet.

Mevrouw **Jankie** (SP): U begrijpt mij verkeerd. Ik schrap ze niet. 1050 woningen komen in de Zuidpolder. Daar kunnen wij niets meer aan doen. Er zijn nog 1950 woningen verspreid te bouwen over dat gebied. Wij vragen ons af of het niet handiger is om, als je daar al 1950 woningen wilt realiseren, dat op meer geconcentreerde locaties te doen in plaats van op veel kleine uitleglocaties, nog afgezien ervan dat een x-aantal van de uitleglocaties niet wenselijk is.

De heer **Bond** (CDA): Die ruimte heeft u toch? U hoeft dan toch niet tegen de gehele voordracht te stemmen?

De heer **Graatsma** (SP): Of je nu voor of tegen stemt, ik heb gelezen dat bij de juridische status van het instemmingsvereiste nogal wat vraagtekens zijn te plaatsen. U doet het voorkomen alsof de plannen de woningnood kunnen verlichten of opheffen. Dat is juist niet het geval. De woningen die er komen, zijn niet te betalen voor de mensen waarvan wij constateren dat zij lijden onder de woningnood. Het schiet dus geen meter op. Dat proberen wij duidelijk te maken.

De heer **Bond** (CDA): Er komt wel doorstroming.

Mevrouw **Jankie** (SP): U vraagt waarom wij niet instemmen. Ik begon mijn betoog met de procedurele kant van de zaak. Ik vraag mij af of wij hier geen overbodige exercitie aan het plegen zijn.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Voorzitter. Als de SP het een overbodige exercitie vindt, dan vraag ik mij bijna af waarom er zoveel woorden aan worden gependend. Wij willen dat wel, omdat het nog steeds om een waardevol landschap gaat, niet voor niets een nationaal landschap. Vooropgesteld: wij worden geconfronteerd met een opgave, ook geformuleerd in het streekplan, van 6000 woningen: 3000 via ICT binnenstedelijk te realiseren en 3000 via uitleglocaties. Wat ons betreft, voldoet de uitwerking die voorligt niet aan het streekplan. Daarin is geformuleerd dat 50% van de woningbouwopgave binnenstedelijk plaatsvindt. Er wordt in de streekplanuitwerking rekening gehouden met 2000 woningen via intensiveren, concentreren en transformeren. Ik houd het maar gewoon op binnenstedelijk bouwen.

Voorzitter: Weeda

De heer **Kastje** (GroenLinks): De bottom line voor ons om in te kunnen stemmen met deze streekplanuitwerking is herstel van de ICT-ambitie. Wij moeten terug naar de 3000 woningen binnenstedelijk te realiseren. Dit betekent feitelijk eigenlijk het schrappen van de 1000 woningen die op dit moment in de bufferlocaties zijn gedacht. Doe je dat niet, dan verhoog je feitelijk de opgave voor dit gebied met 1000, uitkomend op 7000. Wij vinden dat onwenselijk.

Naar onze mening moet het worden omgedraaid: na 2012 moeten de andere 1000 woningen binnenstedelijk worden gerealiseerd en niet zozeer in de bufferlocaties. Onze redenering is dezelfde. Er is gezegd dat de 1000 woningen niet binnenstedelijk gerealiseerd kunnen worden, omdat er allerlei belemmeringen zijn, onder andere bodemsanering. Ook is aangetoond dat de 1000 woningen in de bufferlocaties dezelfde type belemmeringen hebben. Er zijn wellicht nog andere belemmeringen, want zij vallen voor een deel in PEHS- en Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Kortom, herstel van de ICT-opgave is wat ons betreft noodzaak.

Wij laten ten aanzien van de uitleglocaties de verhouding intact, te

weten 3000 woningen, maar dan moet worden nagegaan of daarbinnen met bepaalde locaties geschoven kan worden. Er is eerder gesproken over de vraag of in de Middenbeemster, het vierde kwadrant, 400 woningen neergezet kunnen worden in plaats van 170. Wat ons betreft is dat in principe mogelijk, maar dan moeten op een ander niveau enkele locaties worden geschrapt. Wij willen namelijk niet uitkomen boven de 3000 woningen op uitleglocaties. Wat ons betreft kunnen geschrapt worden Ipendam-noord, 150 woningen, Broek in Waterland, 50 woningen, Purmerland, 40 woningen, te samen 240. Die schrappen wij dan weg tegen de 230 die gerealiseerd worden in de Middenbeemster. Een sterk verhaal lijkt mij. De argumenten voor de individuele locaties zal ik niet herhalen, want zij zijn al genoemd door onder anderen de heer Van Dam.

Het besluit over de locaties in de rijksbufferzone moet worden opgeschort. Wij kunnen op dit moment niet besluiten over de locaties in die zone, want dan moeten wij eerst het aangekondigde en door de minister verlangde onderzoek afwachten. Daar kan een en ander uitkomen. Wellicht geldt dit niet voor de locaties waarvan nu al duidelijk is dat wij die sowieso niet willen. De gedeputeerde heeft hiermee een helder kader waar hij mee terug kan gaan naar de gemeenten.

Kortom, de 6000 woningen zoals geformuleerd in het streekplan Noord-Holland-zuid zijn voor ons de bovengrens. Het aantal van 3000 in de uitleglocaties laten wij intact, maar wij wensen een zekere verschuiving daarbinnen. Bovenal willen wij een herstel van de ICT-ambitie. Je kunt zeggen: ICT eerst, daarna uitleg.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema):
Voorzitter. Deze keer geen bijdrage van mij waarin ik met specifieke argumenten verwoord waarom ik vind dat een project wel of geen doorgang moet vinden. Deze keer wil ik een iets bredere opvatting ter overweging voorleggen. Mijn levensmotto is om de ruimte op een zo nuttig mogelijke wijze leeg te laten, met als anker dat leegte ruimte geeft. Afgelopen week kregen de leden van de commissie ROV een reactie per e-mail toegestuurd van de

heer of mevrouw Delden, die een aantal aanknopingspunten tegen het project Waterlands Wonen vond in dit motto en mijn anker. Dus ik werd in de discussie betrokken. Daarom sta ik hier nu ook.

In deze statenperiode is het mij opgevallen dat het spanningsveld tussen enerzijds de belangen van de bewoners uit de directe omgeving van een bouwplan - anders vaak verwoord als not in my backyard - en anderzijds de belangen van een steeds omvangrijker wordende bevolking en de daaraan gekoppelde ruimtebehoefte, al groot is en steeds groter wordt. Inmiddels leven wij in de Randstad met bijna 1000 mensen per m². Nederland is het op een na dichtst bevolkte land ter wereld. Doordat wij ook nog eens leven in een hoogontwikkelde maatschappij met een in de winter relatief koud klimaat, levert dat een grote ruimtebehoefte op. In de politiek zie je vaak de tegenstelling dat partijen enerzijds de bevolkingstoename en de daaraan gekoppelde toenemende ruimtebehoefte geen halt willen toeroepen, en anderzijds strijden tegen elke grasspriet die als gevolg daarvan verdwijnt. Daarom richt ik mij nu tot met name die partijen die dat in zich hebben. Elk mens die zich in Nederland komt vestigen ontwikkelt zich logischerwijs tot een consument en tot een persoon met een zekere ruimtebehoefte. Zolang onze bevolking toeneemt, neemt ook de ruimtebehoefte toe. Een gezin in Nederland krijgt gemiddeld 1,8 kind. Dat betekent dat onze bevolking per generatie met 10% af zal nemen. Als je mensen toe wilt laten, kun je dat nog steeds doen zonder dat de bevolking toeneemt.

In 2005 nam onze bevolking netto toe met 34.000 personen. Dat is misschien niet meer zoveel als enkele jaren geleden, maar voor al deze mensen moeten wij wel een huisje bouwen en werkplekken, scholen, ziekenhuizen en winkels hebben. Er moet voedsel worden verbouwd of geïmporteerd. Hoewel het Noord-Hollands dagblad deze toename nog omschreef als "immigratie tot het nulpunt gedaald", betekent dit dat in amper een jaar tijd de ruimtebehoefte in Nederland is toegenomen met een stad zo groot als Beverwijk. Stelt u zich dat eens voor. Beverwijk heeft een oppervlakte van maar

liefst 20 km², en dat in een jaar. Als je bouwen moet omdat de ruimtebehoefte is toegenomen, moet je dat op een zo vriendelijk en prettig mogelijke wijze doen. Het lijkt dan wel nuttig om eerst binnen de rode contouren te bouwen en daarna erbuiten, maar is dat wel zo? Want eerder in de staten zei ik al dat inbreiding geen toverformule is. De woningen zijn niet ineens weg. Integendeel, je haalt de lucht uit de bestaande bebouwing. Gebouwen worden hoger, meer opeengepakt, er is minder groen, de ruimtes worden killer en er is meer schaduw in straten. Ik zie dan ook steeds dat het dezelfde soort appartementencomplexen zijn die op dit moment in de steden uit de grond worden getoverd. Als ik nadenk over het nuttige ruimtegebruik, dan vraag ik mij af hoe het mogelijk is met de 2,5 miljoen alleenstaanden van nu en in 2020 4 miljoen, dat voortdurend woningen worden gebouwd van 80 m², terwijl mensen die alleen wonen ook op 40 m² kunnen wonen.

Een van de oorzaken waarom de spanning in onze samenleving toeneemt, is dat wij hutjemutje op elkaar wonen. Het project Waterlands Wonen is gebaseerd op een migratiesaldo van nul. Dat vind ik gek, want in heel Nederland neemt de ruimtebehoefte en de bevolking toe, behalve in Waterland, met een saldo nul.

Het liefst willen wij de schaars beschikbare ruimte vrij houden. De realiteit is echter dat de ruimtebehoefte is toegenomen en dat je dus niet anders kunt dan in die behoefte voorzien. De ruimte op een zo nuttig mogelijk wijze leeglaten, betekent voor mij niet: niet uitbreiden, maar de ruimte op een zo nuttig mogelijke wijze leeg laten, als je al besloten hebt dat invulling ervan noodzakelijk is. Ik heb daarom gestemd tegen de omlegging van de A9 en tegen de Zaanse oplossing van de Westelijke randweg, alias de badkuip.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Voorzitter. Van de streekplanuitwerking Waterlands Wonen hebben wij mooie voorbeelden gezien hoe een en ander er uit kan komen te zien. Zij zijn ons voorgespiegeld door LA4SALE. Wij hebben hoge verwachtingen ten aanzien van het aanzicht van het landschap nadat de 6000

woningen zijn gerealiseerd. In de voordracht komt de kwaliteitsborging uitvoerig aan de orde. De vraag is of de voorgestelde maatregelen voldoende zijn om een kwalitatieve stedenbouwkundige en cultuurhistorisch verantwoorde inpassing te waarborgen en te waarborgen dat er gebouwd wordt in een architectuur die aansluit op het bestaande. De woorden "zo nodig", ondersteund door een beeld/kwaliteitsplan, en het alleen op uitleg betrekken van een beeld/kwaliteitsplan maakt ons onzeker of er niet te veel ruimte voor afwijking wordt gelaten aan de bouwers in het realiseringsproces. Weliswaar heeft de uitwerking betrekking op de uitleg, maar de bewaking van de beeld/kwaliteitsplannen moet ook de nieuwbouw binnen de contour betreffen, zo zijn wij van mening.

Het voorstel om bij een integrale toets ook water, natuur, landbouw, luchtkwaliteit en ontsluiting te betrekken, heeft onze instemming. Dat geldt ook het voorstel om met de gemeenten in het voortraject mee te denken en de gemeenten actief te begeleiden. Wij zijn niet uit op historische architectuur. Wij willen garanties dat de nieuwbouw in Waterland, Waterlandse nieuwbouw is, die zich voegt in het landschap en aansluit bij de identiteit en de cultuurhistorie van bestaande bebouwing. Daarom stellen wij voor, eens per jaar te rapporteren over a) het proces met de gemeenten, met name hoe de uitwerking van de beeld/kwaliteitsplannen vorm krijgt, en ons b) eens per jaar te rapporteren over hoe de bouwwereld de concrete vormgeving van de nieuwbouw en de landschappelijke inpassing uiteindelijk vertaalt in concrete plannen. Want essentieel is dat Waterland de schoonheid krijgt die ons is beloofd. Er is veel energie gestoken in het bereiken van consensus in de regio. Desondanks hebben wij enkele wijzigingen voor ogen, want wij hebben het gevoel en de overtuiging dat men is doorgeschooten.

Ik kom met enkele amendementen. Het eerste amendement betreft de uitleglocatie in Broek in Waterland. Het gaat om een uitleglocatie met 50 extra woningen, die niet voldoet aan het rijksbufferbeleid. Ik heb het dus niet over

de bufferwoningen, want het is een gewone uitleglocatie binnen de 3000 woningen op uitleglocaties, maar er wordt niet voldaan aan het rijksbeleid. Wij vinden deze uitleglocatie een ernstige aantasting van het landschap en wij vinden dat de druk op Broek in Waterland met de al bestaande opgave van 200 woningen onevenredig groot is. Daarom stellen wij voor om de 50 extra woningen uit de streekplanuitwerking te schrappen en de 50 woningen elders te compenseren binnen bestaand stedelijk gebied.

Het tweede amendement is een wijziging op de uitleglocatie Purmerland. Ook deze uitleglocatie voldoet niet aan het rijksbeleid. Wij vinden het ook een verzwakking van de kernkwaliteit van het gebied, namelijk de openheid van het landschap. Ook deze uitleglocatie voldoet, volgens pagina 24 van de uitwerking, niet aan de uitgangspunten van de Cultuurhistorische Verkenning. De integrale toets ten aanzien van Purmerland scoorde het allerlaagst, het allerslechtst van alle onderzochte locaties in Waterland. Ook de bewoners in Landsmeer hebben aangegeven, behoefte te hebben aan inbreilocaties in plaats van uitleglocaties. Daarom stellen wij voor, te besluiten, de uitleglocatie Purmerland met 40 extra woningen uit deze streekplanuitwerking te schrappen en deze 40 woningen te compenseren binnen bestaand stedelijk gebied in het plangebied. Deze amendementen worden mede ingediend door GroenLinks en de PvdA.

Ik kom bij de ICT-opgave.

De **voorzitter**: Ik moet u er helaas op wijzen dat u door u spreektijd bent.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Ik ben mij dat bewust, daarom lees ik voor wat de overwegingen zijn van de amendementen en de besluiten. Dat gaat buiten mijn spreektijd om. Ik heb dat bij de vorige twee amendementen ook al gedaan. Ik heb daarmee nog een halve minuut over. Volgens mij klopt dit. Wij hebben zelf vastgesteld dat het voorlezen van de amendementen buiten de spreektijd valt!

De **voorzitter**: Gaat u rustig door.

De heer **Van Dam** (PvdA): Ik noem dat creatief ruimtegebruik!

Mevrouw **Geldhof** (D66): Wij stellen voor, te besluiten om aan de overwegingen van de 50% ICT-opgave vast te houden en de opgave in het streekplan te stellen op 3000 woningen ICT. Dit voorstel wordt mede ingediend door GroenLinks.

De heer **Van Dam** (PvdA): U wilt terug naar de oorspronkelijke ICT-opgave van 3000 woningen. Ziet u dat als een inspanningsverplichting?

Mevrouw **Geldhof** (D66): Alles wat in het streekplan staat, is een inspanningsverplichting. Je weet nooit waar je uiteindelijk in 2012 op uitkomt. Dat geldt voor alles wat erin staat.

Bij amendement stellen wij voor om de door de provinciale ecologische hoofdstructuur en de Vogel- en Habitatrichtlijn beperkte zoeklocaties voor woningbouw te schrappen. Het gaat om woningbouwlocaties uit de streekplanuitwerking. Na de integrale toets bleek dat er geen plek zou zijn om deze te ontwikkelen vanwege de PEHS en vanwege de Vogel- en Habitatrichtlijn. De locaties vallen niet onder de rijksbuffer van 1000, want zij zijn niet meegeteld. Er is al een woningbouwlocatiesaldo nul, maar om te voorkomen dat zij gaande de rit tot 2012 of verder toch weer van stal worden gehaald, stellen wij voor om de potentiële locaties Den IJp, Landsmeer, Purmerland, de Haal, de Heul, Oostzaan, Overleek, Uitdam, Zuiderwoude en Oost-Knollendam als zoeklocatie voor woningbouw te schrappen. Nogmaals, dit heeft niets te maken met welk saldo voor woningen dan ook, want dat was al nul. Wij willen ze alleen dat ze niet meer tevoorschijn gehaald kunnen worden op het moment dat iemand op die gedachte komt.

Tot slot dien ik nog een motie in. Er is al een en ander gezegd over IJpendam-noord. Wij stellen voor, te besluiten om te bevorderen dat er eerst een goede ontsluiting van IJpendam wordt gerealiseerd alvorens tot de bouw van de 150 woningen op de uitleglocatie IJpendam-noord wordt overgegaan. Deze

motie wordt samen met GroenLinks en de PvdA ingediend.

Amendement 10-3

Door de leden Geldhof, Kastje en Van Dam wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen te Haarlem op maandag 30 januari 2006;

gehoord de beraadslaging over agendapunt 10, de streekplanuitwerking Waterlands Wonen;

constaterende dat in de streekplanuitwerking bij Purmerland een uitleglocatie is opgenomen om aan de huidige kern bestaande uit 40 woningen, 40 extra huizen toe te voegen;

overwegende dat:

- deze uitleglocatie niet voldoet aan het rijksbeleid (Nota Ruimte) en provinciaal beleid (te grootschalig en verzwakking van de kernkwaliteiten - openheid - van het landschap);
- deze uitleglocatie, volgens pagina 24 van de streekplanuitwerking niet voldoet aan de uitgangspunten van de Cultuurhistorische Verkenning;
- Purmerland in de integrale toets als allerlaagste/allerslechtste scoort van alle onderzochte locaties in Waterland;
- de bewoners in Landsmeer hebben aangegeven behoefte te hebben aan inbreilocaties in plaats van uitleglocaties;

besluiten:

- de uitleglocatie Purmerland met 40 extra woningen uit de streekplanuitwerking te schrappen;
- de geschrapte 40 woningen te compenseren binnen bestaand stedelijk gebied;
- de tekst en kaarten van de streekplanuitwerking dienovereenkomstig te wijzigen.

Amendement 10-4

Door de leden Geldhof, Kastje en Van Dam wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen te Haarlem op maandag 30 januari 2006;

gehoord de beraadslaging over agendapunt 10, de streekplanuitwerking Waterlands Wonen;

constaterende dat in de streekplanuitwerking bij Broek in Waterland een uitleglocatie is opgenomen om aan de huidige kern bestaande uit circa 950 woningen, 50 extra huizen toe te voegen;

- op basis van het vigerende streekplan Noord-Holland-zuid tot 2012 reeds 200 woningen worden toegevoegd, waarvan 70 woningen binnen de rode contouren en in totaal 130 woningen op eerder vastgestelde uitleglocaties (Veenderijvaart en Wagengouw-oost);

overwegende dat:

- deze uitleglocatie voor 50 extra woningen niet voldoet aan het rijksbeleid (Nota Ruimte) te weten het rijksbufferbeleid, de groene buffer tussen Amsterdam en Purmerend;
- deze uitleglocatie een ernstige aantasting vormt voor het landschap;
- de druk op Broek in Waterland met de al bestaande opgave van 200 woningen onevenredig groot is;

besluiten:

- de uitleglocatie Broek in Waterland met 50 extra woningen uit de streekplanuitwerking te schrappen;
- de geschrapte 50 woningen te compenseren binnen bestaand stedelijke gebied;
- de tekst en kaarten van de streekplan dienovereenkomstig te wijzigen.

Amendement 10-5

Door de leden Geldhof en Kastje wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen te Haarlem op maandag 30 januari 2006;

gehoord de beraadslaging over agendapunt 10, de streekplanuitwerking Waterlands Wonen;

overwegende dat in het streekplan Noord-Holland-zuid van februari 2003 is vastgelegd dat 50% van de woningen binnenstedelijk en binnendorps gebouwd moeten worden;

- aan de overwegingen voor de 50% ICT-opgave vastgehouden moet worden;

besluiten:

- de ICT-opgave in de streekplanuitwerking in overeenstemming met de opgave in het streekplan te stellen op 3000 woningen;
- de tekst en de kaarten van de streekplanuitwerking dienovereenkomstig te wijzigen.

Amendement 10-6

Door de leden Geldhof en Kastje wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen te Haarlem op maandag 30 januari 2006;

gehoord de beraadslaging over agendapunt 10, de streekplanuitwerking Waterlands Wonen;

constaterende dat in de streekplanuitwerking Waterlands Wonen diverse locaties worden genoemd die onder meer vanwege beperkingen door de provinciale ecologische hoofdstructuur en de Vogel- en Habitatrichtlijn niet ontwikkeld kunnen worden;

- deze locaties volgens de streekplanuitwerking op basis van de integrale toets niet in aanmerking komen voor woningbouw;

overwegende dat deze locaties ongeacht de gevraagde nadere uitwerking van de richtlijnen voor de rijksbuffer zoals genoemd in de brief van minister Dekker

niet tot ontwikkeling zullen worden gebracht;

besluiten ook in het "hoofddocument" de potentiële locaties Den IJp, Landsmeer, Purmerland, De Haal, De Heul, Oostzaan, Overleek, Uitdam, Zuiderwoude en Oost-Knollendam als zoeklocatie voor woningbouw te schrappen;

- de tekst en de kaarten dienovereenkomstig te wijzigen.

Motie 10-1

Door de leden Geldhof, Kastje en Van Dam wordt de volgende motie ingediend:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen te Haarlem op maandag 30 januari 2006;

gehoord de beraadslaging over agendapunt 10, de streekplanuitwerking Waterlands Wonen;

constaterende dat in de streekplanuitwerking bij IJpendam-noord een uitleglocatie is opgenomen om aan de huidige kern 150 woningen toe te voegen;

overwegende dat de ontsluiting van IJpendam zonder deze nieuwe uitleglocatie al slecht is;

besluiten, te bevorderen dat eerst een goede ontsluiting van IJpendam wordt gerealiseerd alvorens tot bouw van de 150 woningen op de uitleglocatie IJpendam-noord wordt overgegaan,

en gaan over tot de orde van de dag.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD):
Voorzitter. Vandaag spreken wij over de streekplanuitwerking Waterlands Wonen en daar is door alle betrokkenen daar en hier aanwezig en de ambtenaren hard aan gewerkt. Complimenten namens mijn fractie voor de vele uitwerkingen die wij hebben gezien.

Voor mijn fractie heeft altijd vooropgestaan dat de schoonheid van het gebied recht wordt gedaan, dat voorzichtig wordt omgegaan met het milieu, dat de mensen die in dat gebied wonen recht

wordt gedaan, dat aan hun woningwensen tegemoet wordt gekomen en dat daarvoor ruimte wordt geboden met een migratiesaldo nul als uitgangspunt. Onder andere door het vaststellen van 3000 woningen in de ICT-sfeer en 3000 op uitleglocaties hopen wij dat te bewerkstelligen en dat doen wij dan ook vandaag.

Mijn fractie wil vasthouden aan het totale aantal van 6000 woningen. Door de ongewijzigde vaststelling van de Nota Ruimte in de Eerste Kamer komen er veranderingen in het onderhavige plan en het voorstel van de minister. Ik neem aan dat wij dat in de loop van de tijd in de uitvoering terug zullen zien. Voor sommige gebieden betekent dat vertraging, maar vindt er wel een zorgvuldige afweging plaats. Wij willen daar niet op vooruitlopen. 1000 ICT-woningen zouden onder andere in de bufferlocaties gevonden kunnen worden. Tijdens de hoorzitting in Volendam hebben wij nog veel meer ICT-locaties de revue zien passeren dan opgenomen in het streekplan. Wij zijn benieuwd wat de verschillende gemeenten met al die locaties gaat doen, te meer daar een versoepeling wordt voorgesteld inhoudende de nieuwe opstelling ten aanzien van de rode contour. Wij zijn er dan ook van overtuigd dat de inspanning van 3000 ICT-woningen gehaald zal worden, mede op basis van hetgeen wij in Volendam hebben mogen vernemen van de bevolking.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Dit zijn mooie woorden. Ik vraag u om, desondanks, het amendement te steunen voor de ICT-ambitie, zodat u uw woorden ook waarmaakt.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): U hebt ons gevraagd, het amendement te steunen waarin wordt voorgesteld om eerst de 3000 ICT-locaties te vinden alvorens aan de uitleglocaties begonnen kan worden. Wij staan dat niet voor. Bovendien geloven wij heilig in de voorgenomen ICT-opgave, gesterkt door wat wij in Volendam hebben gehoord tijdens de hoorzitting.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Voor u is de ICT-opgave zo heilig dat deze niet meer op schrift gesteld hoeft te worden?

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Ik spreek nooit in de termen van heilig, maar ik heb u een antwoord gegeven.

De heer **Visser** (PvdA): Via mevrouw Driessen vraag ik de heer Kastje of de uitleg van mevrouw Driessen van zijn motie klopt, dus eerst de ICT-opgave en pas dan de uitleglocaties.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Als indiener wijs ik erop dat dit niet in het amendement staat.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Het waren de laatste woorden van het betoog van de heer Kastje.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Het is niet de strekking van ons amendement, maar het is wel onze intentie.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Ik heb het dan toch goed begrepen.

Ook is er een cultuurhistorische nota opgesteld. Daar hebben wij het nog het meest moeilijk mee. Het is niet te vatten dat in het ene geval wel en in het andere geval juist niet gebouwd mag worden. Die afweging is zwaar en hebben wij heel serieus genomen. Het bereikte ISW-akkoord zal mijns inziens door mijn eerder genoemde punten zeer worden beïnvloed en door de brief van de minister over de bufferlocaties in het bijzonder. Maar met alle goede wil en doorzettingsvermogen in het gebied, wat ik ook vandaag hier weer heb mogen ontmoeten, moet daar zijn uit te komen.

De gemeente Waterland schrijft ons inziens zeer terecht dat de gemeenteraad het totaal niet eens is met het terugleggen van de rode contour en dat gevraagd wordt, de oude contour te herstellen. Dat vinden wij goed. Daarom heb ik het amendement van de PvdA namens mijn fractie medeondertekend.

Ik beperk mij vanwege de tijd voor het overige tot het bespreken van de amendementen. Ik heb van mevrouw Geldhof geleerd dat dit een tijdbesparende

bezigheid is. Wij zijn het op veel punten met de streekplannuitwerking eens, maar twee belangrijke punten zijn voor ons onverteerbaar. Daarnaast dien ik een motie in over mobiliteit. Op dit moment kunnen de N235 en N247 in het streekplangebied de verkeersdruk in de spits al niet verwerken. In totaal zijn in het streekplan 6000 woningen voorzien, wat structureel nog meer verkeer zal veroorzaken. Wij vragen PS om een integrale afweging te maken, om een integrale notitie over de mobiliteitsproblematiek in dit gebied, en om deze op korte termijn te bespreken in de commissies ROV en WVV. Als ik spreek over de mobiliteitsproblematiek doel ik ook op het openbaar vervoer. Ik hoop dat de twee streekbuslijnen bij de notitie worden betrokken, met daarbij de andere mogelijkheden.

De heer **Van Dam** (PvdA): Zit er wat het openbaar vervoer betreft, licht tussen uw intentie en wat is opgeschreven?

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Nee, dat is niet mijn gewoonte. Een integrale notitie betekent niet alleen de auto's, maar ook het aanwezige openbaar vervoer en de mogelijkheden tot uitbreiding. Een integrale notitie dus.

Ik kom op het amendement over het vierde kwadrant Middenbeemster. GS hebben zelf aangegeven dat het kruisdorp Middenbeemster versterkt dient te worden. Middenbeemster heeft, als hart van de gemeente en de polder, de potentie om met de uitbreiding op de juiste schaal haar huidige positie te handhaven. De uitbreiding van het vierde kwadrant van de Middenbeemster maakt het mogelijk, de bouw van 170 woningen te verhogen tot 400. De toename van woningen op deze locatie zou het schrappen van woningen op andere locaties compenseren. Ik wil daar nu geen uitspraak over doen. Ik laat dat over aan de uitwerking. Het vervol maken van het vierde kwadrant op 35 ha biedt ruimte voor totaal 400 woningen, zodat een kruisdorp ontstaat met dezelfde rechte lijnen en verhoudingen die kenmerkend en ook motiverend zijn voor de benoeming van de Beemster tot Werelderfgoed. Het bouwen van woningen

in plukjes in dit deel van de polder is niet gewenst in verband met de agrarische activiteiten die in onze optiek leidend zijn, zeker gezien het rijksbufferzonebeleid. Een duurdere exploitatie - in dit geval een verbetering - kan dan beter worden opgevangen, bijvoorbeeld via de aanleg van bruggen. Wij vragen dan ook in de tekst op blz. 23 van het streekplan het aantal van 170 te wijzigen in 400 en verder alle teksten, kaarten en de streekplannuitwerking overeenkomstig aan te passen. Dit amendement is ondertekend door het CDA, de PvdA, de ChristenUnie-SGP en de Ouderenpartij.

Voorzitter: Borghouts

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Mijn laatste amendement gaat over IJpendam-noord. Ik heb in de commissie uitgebreid betoogd waarom IJpendam-noord geen goede locatie is, die beantwoordt aan wat wij beogen met de streekplannuitwerking Waterlands Wonen. Bovendien wijkt de locatie IJpendam-noord af van de systematiek uit de Cultuurhistorische Verkenning. Op deze locatie is de toename van verkeer op de enige uitvalsweg, de Lepelaarstraat, onaanvaardbaar en zal onaanvaardbare normen aan gaan nemen. Een nieuwe extra ontsluiting via de N235 is ongewenst en onmogelijk. De weg staat al vol. Het bouwen van woningen bij de zeer nabijgelegen hoogspanningsmasten is ongewenst in het kader van de volksgezondheid. Ik kan daar vele staatjes van laten zien. Wij hebben ook gekeken naar het omwisselen van deze locatie met de sportvelden, maar dat lost de verkeersproblematiek niet op en brengt nogal wat kapitaalvernietiging voor IJpendam en Waterland met zich. Ook een hard punt voor ons is dat GS bouwplannen op de grond van IJpendam-noord vooralsnog steeds hebben afgewezen en in deze nota niet. Wij vragen dan ook, de locatie IJpendam-noord te schrappen uit de streekplannuitwerking Waterlands Wonen. Dit amendement is mede ondertekend door de PvdA, GroenLinks, de ChristenUnie-SGP en de Ouderenpartij.

Amendement 10-7

Door de leden Driessen-Jansen, Van Dam, Kastje, Bezemer en Bruystens wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 30 januari 2006 ter bespreking van voordracht 104;

overwegende dat:

- de locatie Ipendam-noord afwijkt van de systematiek uit de Cultuurhistorische Verkenning;
- op deze locatie de toename van verkeer op de enige uitvalsweg de Lepelaarstraat onaanvaardbare vormen zal aannemen;
- een nieuwe extra ontsluiting via de N235 ongewenst is;
- de zeer nabijgelegen hoogspanningsmasten een ongewenste situatie veroorzaken in het kader van de volksgezondheid;
- omwisselen van deze locatie met de sportvelden de verkeersproblematiek niet oplost;
- GS op bovenstaande gronden steeds bouwplannen op deze locatie hebben afgewezen,

besluiten de locatie Ipendam-noord te schrappen uit de streekplanuitwerking Waterlands Wonen;

dragen GS op, tekst en kaarten van de streekplanuitwerking overeenkomstig aan te passen.

Amendement 10-8

Door de leden Driessen-Jansen, Van Keulen, Van Dam, Bezemer en Bruystens wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 30 januari 2006 ter bespreking van voordracht 104;

overwegende dat:

- GS aangeven dat het kruisdorp Middenbeemster versterkt dient te worden;
- Middenbeemster als hart van de gemeente en de polder de potentie heeft om met uitbreiding op de juiste schaal haar huidige positie te handhaven;

- de mogelijk gemaakte bouw van 170 woningen te weinig is om het behoud van voorzieningen en sociale leefbaarheid te garanderen;
- de toename van woningen op deze locatie het schrappen van woningen op andere locaties kan compenseren;
- het volwaardig maken van het vierde kwadrant op 35 hectare ruimte biedt voor totaal 400 woningen, zodat een kruisdorp ontstaat met dezelfde rechte lijnen en verhoudingen die kenmerkend en ook motiverend zijn voor de benoeming van Beemster tot Werelderfgoed;
- het bouwen van woningen in "plukjes" in dit gedeelte van de polder niet gewenst is in verband met de agrarische activiteiten die in onze optiek leidend zijn, zeker gezien het rijksbufferzonebeleid;
- de duurdere exploitatie (onder andere meer bruggen) beter opgevangen kan worden;

besluiten in de tekst op bladzijde 23 het getal 170 te wijzigen in 400;

dragen GS op, tekst en kaarten van de streekplanuitwerking overeenkomstig aan te passen.

Motie 10-2

Door de leden Driessen-Jansen, Van Keulen, Kastje, Geldhof, Bezemer en Bruystens wordt de volgende motie ingediend:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 30 januari 2006, besprekende voordracht 104;

overwegende dat:

- de N235 en de N247 op dit moment in dit streekplangebied de verkeersdruk in de spits niet kunnen verwerken;
- er totaal 6000 woningen in het streekplan zijn voorzien;
- dit veel meer verkeer zal veroorzaken en dit verkeer bovendien in de tijd structureel ook zal vermeerderen;
- PS een integrale afweging moeten kunnen maken aangaande de mobiliteitsproblematiek;

verzoeken het college van GS, een integrale notitie over de mobiliteitsproblematiek in dit gebied op te stellen, deze op korte termijn te bespreken in de statencommissies ROV en WVV, en aan PS ter besluitvorming voor te leggen, en gaan over tot de orde van de dag.

De heer **Van Keulen** (CDA): Voorzitter. In de beraadslaging vandaag over Waterlands Wonen valt mij op dat over vele situaties en aantallen wordt gesproken, waar en hoe wij het moeten doen, maar ik hoor niet dat het gaat om het oplossen van de woningnood. Het gaat erom dat mensen willen wonen. Het gaat erom dat wij al jaren nadenken over de vormgeving. Er ligt een voorstel, gebaseerd op de randvoorwaarden die de provincie daaraan heeft gesteld. De gemeenten hebben het uitgewerkt en hebben overeenstemming bereikt. Ik vraag mij af of wij met de bespreking van vandaag goed bezig zijn. Natuurlijk moeten wij nagaan of de uitvoering past binnen de door ons gestelde uitgangspunten, maar dat is wel begrensd. Met het uitspreken van een voorkeur voor IJpendam of de Purmer gaan wij voorbij aan de uitgangspunten op basis waarvan gemeenten met elkaar hebben gesproken. Zij hebben geluisterd naar hun burgers. Zij hebben plaatsen aangewezen om te bouwen en afgesproken hoe daarmee om te gaan. Voor ons is dat leidend.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Als de gemeenten zo goed naar hun burgers hebben geluisterd, waarom zijn wij dan overspoeld met bezwaarschriften tijdens de hoorzitting in Volendam?

De heer **Van Keulen** (CDA): Ik weet niet of wij overspoeld zijn. Iedereen probeert natuurlijk het beste voor zichzelf eruit te halen. Natuurlijk probeert iedereen zijn eigen plan erdoor te krijgen. Wij hebben een democratisch bestel, dus je luistert naar wat men zegt - wij kennen het dualisme - en vervolgens maak je een afweging. Gemeenten hebben een eigen afweging gemaakt. Zij hebben aangegeven welke lijn zij willen volgen.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Waarom was heel IJpendam dan tegen de locatie IJpendam-noord, behalve het gemeentebestuur?

De heer **Van Keulen** (CDA): Voor mij is het gemeentebestuur daarin leidend. Ook als provinciaal bestuur nemen wij beslissingen waarvan velen misschien vinden dat het niet zo'n goede oplossing is, maar wij vinden dat het zo moet. Die lijn zet ik graag voort. U bent het niet met mij eens, maar dat is een andere discussie.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Het verbaast mij dat de heer Van Keulen de redenering omdraait. Eigenlijk zegt hij dat de provincie geen meerwaarde heeft en waarom zouden wij, zo redeneert hij, een streekplan opstellen. De provincie stelt uitgangspunten voor de ruimtelijke ordening vast waartoe gemeenten zich hebben te verhouden. Hij draait dat om. Waar is hij zelf nog mee bezig? Waarom spendeert hij er nog woorden aan?

De heer **Van Keulen** (CDA): Ik gaf aan dat de provinciale overheid de buitengrenzen en het speelveld vaststelt en een aantal zaken daarvoor meegeeft. Gemeenten voeren die zaken uit en dan komen de plannen bij ons terug. Op dat moment toetsen wij die aan de hand van de uitgangspunten. Dat is onze taak.

De heer **Kastje** (GroenLinks): U vat de streekplanuitwerking zo op.

De heer **Van Keulen** (CDA): Ik heb aangegeven dat het voorliggende plan de instemming heeft van het CDA. Het past binnen onze uitgangspunten. Mijn fractievoorzitter heeft daar bij interruptie al op gewezen. Het gaat om wat wij willen realiseren. Het zit ons hoog dat de woningnood kennelijk minder belangrijk is. Het gaat om de vraag op welke wijze met elementen wordt geschoven. Als op een aantal plekken geen nieuwe woningen worden gerealiseerd, betekent dat een tekortkoming in de sociale cohesie; winkels, het verenigingsleven, scholen, al die zaken horen daarbij. Wij willen een gelijkmatige verdeling.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Verwijt u de andere partijen dat zij niet voor goede woningbouw zijn en voor een goede afweging? U staat nogal "zalvend" te doen, maar de andere partijen hebben net zo goed hun best gedaan.

De heer **Van Keulen** (CDA): Kennelijk raak ik u. Ik zeg niet dat u daar niet mee bezig bent, maar ik geef aan dat het bouwen van woningen om de woningnood terug te dringen belangrijk is. Ik heb dat nergens gehoord. Dat is mijn punt.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Ik wil mevrouw Driessen in die zin steunen dat het bij mij ook enigszins zo overkomt. Ook voor ons staan de 6000 woningen niet ter discussie. Ik vind het flauw dat u het omdraait en zegt dat het CDA als enige daaraan denkt.

De **voorzitter**: Het woord "zalvend" in de interruptie van mevrouw Driessen zal tussen aanhalingstekens worden gezet. Ik neem aan dat zij daarmee verwijst naar een bepaald deel van de achterban van het CDA. Niet iedereen zal precies weten wat daarmee wordt bedoeld.

De heer **Graatsma** (SP): Ik sta te kijken van het betoog van de heer Van Keulen. Enerzijds zegt hij dat niemand oog heeft voor de woningnood. Wij hebben dat wel en hebben dat ook uitgesproken.

De heer **Van Keulen** (CDA): U keurt het plan af.

De heer **Graatsma** (SP): Wij vinden dat dit plan niet de woningnood van mensen die het niet zo breed hebben oplost. Om die reden keuren wij het plan af. Wat doet u? U zegt dat de woningnood belangrijk is en dat deze met dit plan wordt opgelost. Ik geef een voorbeeld, te weten Landsmeer, waar gebouwd mag worden. De gemeentepolitiek in Landsmeer staat al jaren op haar kop, niet alleen vanwege de financiële situatie, maar ook vanwege de woningbouw. Waar in Landsmeer gebouwd mocht worden, is en wordt gebouwd voor mensen die dat kunnen betalen. Er worden niets anders dan peperdure huizen en appartementen

gebouwd. Dat moet strakker worden geregeld. U doet het voorkomen alsof het bouwen automatisch de woningnood voor gewone mensen oplost. Dat is niet juist.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Is dit een interruptie of een betoog?

De **voorzitter**: Dit is meningsvorming. Mijnheer Graatsma, bent u klaar?

De heer **Graatsma** (SP): Ja, ik ben klaar. Mevrouw Nagel, ik wilde alleen maar aangeven dat het standpunt van uw fractie helemaal niet leidt tot het oplossen van de woningnood. Als de planologie niet wordt gekoppeld aan wat je ermee beoogt, dan schiet het niet op.

De **voorzitter**: Mevrouw Nagel, ik ga een uiterst politiek geladen debat niet zomaar afkappen, ondanks dat een spreker van uw fractie op het spreekgestoelte staat.

De heer **Kraak** (VVD): Ik wil graag aan alle onduidelijkheid een einde maken. Ik heb geconstateerd dat de VVD over 6000 woningen praat, niet meer en niet minder. Ik heb geconstateerd dat het CDA ook over 6000 woningen praat, niet meer en niet minder. GroenLinks heeft hetzelfde aantal naar voren gebracht. Ook mevrouw Geldhof van D66 praat over 6000 woningen, niet meer en niet minder. Hoe kan de heer Van Keulen dan volhouden dat de andere partijen geen oog hebben voor de woningnood, als exact hetzelfde aantal woningen door de genoemde partijen als bovengrens wordt aangehouden?

De heer **Van Keulen** (CDA): Ik heb steeds gezegd dat ik de woningnood en de behoefte aan woningen niet heb waargenomen in het debat. Wellicht hebt u een andere pen gebruikt. Ik heb aangegeven dat 6000 woningen ook voor ons de bovengrens is en niet minder. Daarover is geen discussie mogelijk. Ik geef het debat een ander accent. Ik probeer aan te geven dat wanneer je gaat schuiven met locaties, dat in onze optiek geen goede uitkomst is. Gemeenten hebben keuzen gemaakt vanwege de

sociale samenhang in een gebied. Wij moeten dat zo laten.

De heer **Van Dam** (PvdA): U had dit stuk dus liever als hamerstuk behandeld?

De heer **Van Keulen** (CDA): Dat had gekund, ja.

De heer **Van Dam** (PvdA): Mijn vraag is niet of het had gekund, maar of u dat liever had gewild.

De heer **Van Keulen** (CDA): Het stuk is in de commissie besproken. Ik heb gezegd, akkoord te gaan met de uitgangspunten. In die zin had het wat mij betreft een hamerstuk kunnen zijn. Ik vind debat uitstekend. Het is goed, om elkaar te prikkelen en na te gaan waar de grenzen liggen.

Voorzitter. Ik ga in op de rijksbufferzones, waarover veel discussie is. De brief van de minister is een uitstekend uitgangspunt voor een toevoeging in het streekplan. De minister geeft aan dat een aantal zaken nader uitgezocht moet worden, dat er wellicht grenzen zijn en dat op een aantal plaatsen wellicht geen woningbouw kan plaatsvinden. Dit lijkt mij een goede werkwijze. Wij kunnen nagaan wat een en ander oplevert en of dat ten koste gaat van woningen die nu in het schema staan.

De heer **Bezemer** (ChristenUnie-SGP): Vindt u de brief van de minister geen sprekend voorbeeld van bestuurlijke verdichting op een punt waarop wij dat eigenlijk niet willen? De provincie pakt haar verantwoordelijkheid op. Vervolgens bemoeit een hogere overheid zich met de regio. Zo kun je wel blijven roepen dat wij moeten streven naar een Randstadprovincie.

De **voorzitter**: Ik reageer niet!

De heer **Van Keulen** (CDA): U glimlacht, dat is ook aardig. Mijnheer Bezemer, ik deel uw opvatting. Als de provincie iets heeft uitgezocht, zijn er goede redenen om het zo te doen. Wij stellen gezamenlijk de randvoorwaarden vast. Ik vind inderdaad dat de minister zich daar dan niet mee

moet bemoeien. Op basis van de wetgeving is dat echter mogelijk. Als zij dat niet doet, zou zij het streekplan niet goedkeuren, zo schrijft zij. In die zin moeten wij dat maar oppakken. Ik deel uw mening echter nadrukkelijk.

De heer **Kastje** (GroenLinks): De heer Van Keulen heeft het vaker over uitwerken, maar het is nooit helder wanneer dat dan terug moet komen. Wanneer en op welke wijze moeten de uitwerkingen, de onderzoeken hier terugkomen?

De heer **Van Keulen** (CDA): Bedoelt u de uitwerking van de rijksbufferzones?

De heer **Kastje** (GroenLinks): Ook.

De heer **Van Keulen** (CDA): Er ligt een plan voor, waarmee wij aan de slag kunnen. Een aantal woningen kan zo gebouwd worden. Dat lijkt mij goed, want hoe eerder hoe beter. Ten aanzien van de rijksbufferzones moeten wij even wachten, omdat eerst overleg moet plaatsvinden met de rijksoverheid. Dat is een kwestie van een aantal maanden. Ik heb begrepen dat dit ongeveer in september rond moet zijn. Dan kunnen wij daarmee verder en de invulling vastleggen. Wat ons betreft, moet er zo veel en zo snel mogelijk gebouwd worden. De woningnood is relatief groot en wij willen graag oplossingen, maar wij zijn gebonden aan regels die ons van bovenaf worden opgelegd. Wat nu mogelijk is, moeten wij doen.

Wij hebben het amendement van de VVD over Middenbeemster ondertekend. Ik denk dat wij het vierde kwadrant vol kunnen maken. De volgende vraag is dan waar de woningen vandaan worden gehaald, want de basis is 6000 woningen. Mijn inschatting is dat er in de rijksbufferzone ongetwijfeld een aantal woningen niet gerealiseerd kan worden. Ook de ICT-opgave zal gefaseerd gerealiseerd worden. Daarmee kunnen wij op termijn toch uitkomen op een maximum van 6000 woningen.

Wij hebben er geen enkele moeite mee dat de woningcontour bij Watergang opnieuw wordt aangepast. Wij luisteren in

dezen naar de gemeente en het college van B en W.

Afsluitend. Het gaat in totaal om 6000 woningen, waaraan zo snel mogelijk begonnen moet worden. Het vierde kwadrant komt rond en over de rijksbufferzone wordt overlegd met het ministerie van VROM.

De **voorzitter**: Mevrouw Jankie vraagt zich af of wij over dit onderwerp wel moeten discussiëren en wat de impact is van de discussie. Zij meent dat wij de uitwerking niet vaststellen. Het college is het daarmee eens. Ik verwijs naar de aan de staten uitgereikte brief van Houthoff en de daarbij behorende ambtelijke notitie waarin de juridische positie is aangegeven. Dat hoeft geen enkele belemmering te zijn voor provinciale staten om erover te debatteren. De kracht van het debat kan echter nauwelijks anders zijn dan dat GS wordt gevraagd, hun mening nog eens goed aan de betrokken (gezamenlijke) gemeenten kenbaar te maken. Dit is mijn inleiding op de meer inhoudelijke bijdrage van de heer Hooijmaijers.

Mevrouw **Jankie** (SP): Ik heb inderdaad bezwaar gemaakt tegen de procedure. Het is waarschijnlijk een tekortkoming van het vorige college dat zich niet zodanig heeft verdedigd dat het amendement niet is aangenomen. Het vorige college was daar niet toe in staat. Ik vraag mij af wat de concrete status is. Als wij alleen debatteren, zijn wij op dit moment een gezellig praatclubje. Het is niet de taak van de volksvertegenwoordigers om te debatteren om het debatteren.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Ik zit met een amendement uit 2003 en een brief uit mei 2004 waarin staat dat alvorens GS tot besluitvorming zullen komen, met PS overlegd zal worden en de uitspraken van PS zullen worden meegenomen bij de besluitvorming. Ik krijg ook een brief van Houthoff en partners waaruit blijkt dat het misschien juridisch niet haalbaar is, maar waar een politieke wil is, is een politieke weg. Zo beschouw ik deze middag.

De heer **Graatsma** (SP): Voorzitter. Hoe moeten wij, uitgaande van wat u zegt, dan de status van aangenomen amendementen en moties beoordelen? Normaal gesproken, zijn zij niet vrijblijvend. In deze situatie kan het college zeggen: leuk dat u dat vindt, maar daar schiet ik niets mee op, dus wij voeren de motie respectievelijk het amendement niet uit. Het lijkt mij wijs dat u tevoren duidelijk maakt hoe zwaar de moties en amendementen wegen. Neemt het college ze over als zij worden aangenomen?

De heer **Visser** (PvdA): In al hun wijsheid hebben de vorige staten besloten dat zij de uitwerkingen hier terug willen hebben. Dat was misschien dualisme avant la lettre. Vertrouwen is goed, maar controleren wellicht nog beter. Ik lees dat er geen enkel beletsel is om dit te doen. Dat is ook primair waarvoor wij hier bij elkaar zitten. Wij kunnen allemaal naar de rechter stappen, maar dat is een heel ander circuit. Wij zitten hier op politieke gronden bij elkaar en wij geven politieke boodschappen mee. Er ontstond de gedachte dat niet de provincie, maar het ROA erover zou gaan. Dat staat duidelijk niet in de notitie. Als dat gebeurt, is dat een keuze. Ik hecht eraan, dat te benadrukken. Dat maakt het debat vanmiddag des te interessanter en noodzakelijk.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat mijn eerste opmerking zo'n impact heeft gehad dat mijn tweede opmerking absoluut niet is gehoord. Ik heb gezegd: juridisch gaan de staten niet over de uitwerking, maar zij bepalen waarover zij hier spreken. Alle interrumpanten zijn het daar volstrekt mee eens. Het is geen gezelligheidsspel, zo zeg ik tegen mevrouw Jankie. Ik heb ook gezegd dat GS melding zullen moeten maken van de opvattingen van de staten aan degenen die er wel over gaan. Het heeft dus wel degelijk zin om dit politieke debat te voeren.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): En dan? In beide brieven staat dat het uiteindelijke oordeel op basis van de Wet op de ruimtelijke ordening is voorbehouden aan GS. Er staat

uitdrukkelijk dat besluitvorming gepleegd zal worden door GS en dat PS vooraf geraadpleegd zullen worden. Nu is het andersom. GS hebben besloten en daarna worden PS geraadpleegd. Dan moeten wij de welwillendheid van GS afwachten om dit kenbaar te maken aan de gemeenten. Dat is de verkeerde volgorde.

De heer **Graatsma** (SP): Voorzitter. Natuurlijk is dit een politieke discussie die gevoerd moet worden. Dat heeft echter geen zin als er geen gevolg aan gegeven wordt. Als u dat zo schetst, denk ik inderdaad dat de discussie leuk is, maar daarmee houdt het op. Melding maken van het standpunt van PS, met de afhankelijkheid van welwillendheid of deze standpunten van PS gerealiseerd kunnen worden, lijkt mij te vaag. Daarom vraag ik of er iets met de resultaten van de politieke discussie gebeurt. Uit uw woorden heb ik niet begrepen dat zij spijkerhard zullen tellen.

De heer **Kraak** (VVD): De hele geschiedenis is begonnen bij de vaststelling van het streekplan Noord-Holland-zuid. Er waren daarin zo veel uitwerkingsplannen voorgenomen dat de toenmalige staten hebben vastgesteld dat zij dat niet zo maar konden laten gaan. Zij wilden de zaak op hoofdlijnen van beleid en op essentiële beleidsuitgangspunten zoals rode contouren aan zichzelf houden. De staten hebben daarmee niet een beslissingsbevoegdheid, maar zij willen de grote lijnen bespreken. Dat is in overeenstemming met het feit dat het college uiteindelijk de eindbeslissing neemt over vaststelling van het uitwerkingsplan. Het betekent echter ook, en dat staat duidelijk in de brief uit 2004, dat vooraf een politieke discussie gevoerd moet worden over een aantal mogelijkheden. Ik neem aan dat het college enig politiek inzicht heeft en dat het de uitkomsten van de politieke discussie op hun waarde weet te schatten en daar met goed politiek vernuft mee om weet te gaan. Als deze staten een duidelijke politieke uitspraak doen, dan moet de uitwerking daarvan in het uiteindelijke, later door GS vast te stellen uitwerkingsplan zijn terug te vinden.

De **voorzitter**: Ik denk dat de posities voldoende zijn gemarkeerd en de speelvelden zijn afgebakend. Laten wij nagaan of GS een dergelijk politiek vernuft heeft als u wenst.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Het gaat over de zeven hoofdlijnen die staan op pagina 5 van de streekplanuitwerking. De heer Kraak heeft terecht aangegeven dat de hoofdlijnen zijn vastgesteld, weliswaar door de vorige staten, maar deze staten hebben daar geen verandering in aangebracht. De staten moeten dan ook toetsen op die hoofdlijnen. Die opdracht hebben GS na te komen. Een verrassende hoofdlijn is wellicht dat GS niet alleen op aandrang van, maar ook verplicht door de staten een cultuurhistorische verkenning doorvoeren en dat zij die als hoofduitgangspunt nemen. Hetzelfde geldt voor het element natuur. De staten hebben zelfs besloten, een eigen MER vast te stellen, nog zwaarder dan een gewone MER. GS hebben dat gedaan en elke locatie beoordeeld op basis van een verzwaarde MER. Omdat de staten misschien om een second of een third opinion zouden vragen, hebben wij het bureau Witteveen en Bos geraadpleegd. Sterker nog, de staten hebben Bureau LA4SALE opdracht gegeven om te kwantificeren en te kwalificeren. Vanaf 20 januari 2004 tot en met 16 november 2005 hebben de staten dat elf keer kunnen beoordelen. Dat lijkt mij ruim voldoende. GS hebben de staten verschillende malen om een mening gevraagd. Iedere keer is in commissieverband aangegeven, wel een mening te hebben, maar dat daar pas iets over gezegd zou worden in PS, niet eerder. Ik roep PS dan ook op om voortaan al tijdens het onderhandelingsproces hun mening te geven, waardoor de onderhandelingen zinvoller worden. Nu is het mogelijk dat sommige gemeenten zich niet gemakkelijk voelen omdat zij terecht de verwachting hebben gehad dat PS op de hoogte waren en er geen signaal is gekomen dat zij het er niet mee eens zijn. Nogmaals, dat hadden zij de afgelopen twee jaar op elf momenten kunnen doen. Op geen enkel

moment is gezegd dat de hoofdlijnen aangescherpt moeten worden. Ik ben daar blij om want daarmee geven PS aan dat zij hun eigen hoofdlijnen koesteren. Ik onderstreep die hartstochtelijk, ook al vraag ik mij op een aantal onderdelen af of het wel zinvol is dat de natuur boven alles wordt gesteld, in een gebied als Waterland, waar men juist gaat wonen vanwege de natuur. Veel meer natuur dan daar kun je niet vinden. Ik doe echter wat de staten hebben voorgeschreven. Ik heb namens GS gezegd dat wij voor de natuur gaan. Ik ga zelfs voor de weidevogels. Sommige gebieden zijn aangemerkt als bijzondere omgevingsgebieden voor weidevogels. Ik heb daarvoor gestreden. Men mag mij dat kwalijk nemen. Als de staten de hoofdlijnen willen aanpassen, is dat hun goed recht, want zij hebben te allen tijde gelijk. Zo zit ons systeem in elkaar. Ik vraag wel of het niet zinvoller is om daar voortaan iets sneller mee te komen, omdat het steeds moeilijker wordt om deze zaken uit te leggen.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Ik heb de behoefte om afstand van uw opmerking te nemen. Pas in een later stadium in een traject zie je het resultaat van de zeven hoofdlijnen. Een ervan is de ICT-ambitie. De staten hebben wel degelijk initiatief genomen op dat punt. GroenLinks in de regio heeft een eigen plan ingediend. Ik voel mij een beetje onheus bejegend op dat punt.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat mag, maar dan wil ik uw geheugen oprispen. Op 2 september hebben de richtlijnen voor de MER op de C-agenda gestaan. Daarover zijn geen opmerkingen gemaakt. U was het daarmee dus eens. U vond daarmee dat de hoofdlijnen voor de verzwaarde MER juist waren geïnterpreteerd. Op 27 mei 2005 zijn het toetsingsadvies van de commissie voor de MER en de gedachtewisseling op de C-agenda geplaatst. Weer had u de gelegenheid om iets naar voren te brengen, maar dat is toen niet gebeurd. Ik leid daaruit af dat u daarmee akkoord bent gegaan. Op 16 juni 2005 heeft de commissie gediscussieerd over de integrale toets, inclusief het

positieve toetsingsadvies van de commissie MER en het besluit van GS op de Cultuurhistorische Verkenning. Ik kan zo nog even doorgaan.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Mijn collega Breunissen heeft op een gegeven moment in het traject om een milieueffectrapportage gevraagd die wat hem betreft informatie moest opleveren waarmee hij op enig moment de uitkomst van een dergelijk proces kon wegen. Je moet soms even wachten voordat je iets kunt zeggen, omdat je nog niet alle informatie hebt. De heer Breunissen heeft dit ook naar voren gebracht. Ik vind het dan ook ronduit flauw dat de gedeputeerde dit zo benadert.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Mijn opmerking heeft dezelfde strekking. Er zijn inderdaad allerlei stukken op de C-agenda geplaatst in het door de gedeputeerde aangegeven tijdsbestek. Het ging om ingekomen stukken. Hij was zelf voorzitter van de commissie.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Toen niet meer.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Wellicht dat u gelijk hebt wat het tijdspad betreft, maar op een gegeven moment is er die wissel geweest. Op de C-agenda stonden deelzaken, dus geen afgeronde gehelen. Het waren geen besluiten of een akkoord van de negen gemeenten in ISW-verband. Wij hebben daarop met spanning gewacht. Ik heb aan het begin van mijn betoog een compliment gegeven voor de stukken die wij hebben gekregen, die allemaal tot doel hadden, ons betoog op te bouwen. Wij hebben nooit over een afgerond besluit met beslispunten in de commissie ROV gesproken.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): U hebt er meerdere keren over gesproken. Ik heb de momenten genoemd. Zelfs over het afgeronde stuk hebt u nog twee keer gesproken. Het is logisch dat er daarna nog extra zaken bijkomen, want er worden vragen gesteld en dan zoek ik dat uit. Het gaat over de interpretatie van wat een

hoofdlijn is. Ik ben daarin niet vrij. GS volgen wat PS hebben vastgesteld, de zeven hoofdlijnen. Dat is mijn toets. Als PS van mening zijn dat er nog een achtste of een negende hoofdlijn bij moet, heb ik daar geen enkel bezwaar tegen, maar dat moet dan eventueel tussentijds gebeuren.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Wat u zegt, is prachtig. Wij wilden dat GS vooraf een besluit namen. Wij wilden amendementen kunnen aandragen die zouden leiden tot een afgewogen eindoordeel van GS. Wij willen niet het "mosterd na de maaltijd"-effect in de zin van: GS hebben een afgewogen eindoordeel, waarbij PS mogen toetsen of op basis van de hoofdlijnen de vogelweidegebieden goed zijn ingevuld. Wij hebben de deelstukken gezien als een aanloop naar een uiteindelijk stuk, namelijk de streekplanuitwerking Waterlands Wonen, waarover wij onze standpunten zouden geven. Dit staat ook in de brief van 17 mei 2004.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ondanks de brief van 17 mei hebben GS op de tweede dat ik aantrad een andere houding ingenomen. Naar PS is voortdurend teruggekoppeld. Ik heb gezegd, de erfenis niet te snappen, omdat ik vind dat GS het zichzelf behoorlijk moeilijk maken. Hoe verdedigen PS zich in de sfeer van: wat is een hoofdlijn en waar gaan zij wel en niet over? Dat is niet eenvoudig. Het is niet zo simpel in die zin dat het alleen over de zeven hoofdlijnen gaat. Het gaat ook om de uitwerking. Als puntje bij paaltje komt, komen burgers naar je toe en willen iets links of rechts van de lantaarnpaal. Ik zie dat in sommige moties ook terug. Ik vind dat menselijk, maar dat heeft weinig met de hoofdlijnen te maken. Als men om 5000 ICT-woningen vraagt, mag dat van mij, mijnheer Kaste, maar iedereen weet dat dit financieel niet haalbaar is. Als daarvoor ruimte wordt gemaakt op de begroting en ik krijg er voor die 1000 woningen 20 mln. bij, vind ik dat fantastisch. Daarmee kan ik terug naar de gemeenten. Zo niet, dan is het vriendelijk vragen. De staten van Noord-Holland moeten echter meer doen dan alleen vriendelijk vragen. Als wij iets

willen, moeten wij daar niet alleen voor gaan, maar dan wordt dat het. Dat moet onze opdracht zijn. Hetzelfde geldt voor het element natuur. Wij mogen dan best op onderdelen van mening verschillen. Denkt u echt dat GS het op alle onderdelen eens zijn geweest met de gemeenten op dat terrein? Zeker niet. De hoofdlijn is echter dat de Cultuurhistorische Verkenning nummer 1 staat. Eerst natuur en dan de invulling van het wonen met een integrale MER.

Je kunt alles bij elkaar optellen: IJpendam-noord 150 woningen, Broek in Waterland 50 en Purmerland 40. Je kunt je afvragen of 240 woningen veel is op een aantal van 6000. Normaal gesproken, zou ik daarmee uit de voeten kunnen, maar de staten hebben het zichzelf moeilijk gemaakt. In hoofdlijn 3 op bladzijde 5 staat: de overige locaties voor woningbouw in Waterland zijn toegestaan, waarbij de gemeenten Zeevang en Waterland voorrang genieten. Samen met de gemeenten onderzoeken wij het aantal woningen en situering van de locaties en onderwerpen wij die mogelijkheden aan een vrijwillige milieueffectrapportage. Dat is gedaan, ook voor deze locatie. De MER is positief en de MER-commissie bestaat niet uit mensen die graag willen bouwen. Meer onverdacht dan deze gang van zaken is nauwelijks mogelijk. Men mag politiek de mening zijn toegedaan dat men het desalniettemin wil aanscherpen. Dat is politiek, maar dan moeten de staten minimaal hun hoofdlijnen aanscherpen. Dan lijkt het tenminste ergens op. Als de staten de opdracht geven voor meer ICT, is dat geen enkel probleem; 1000, 2000 woningen of meer, roept u maar. Een aantal van 2000 kan ik afdwingen, want daarvoor is geld en daarop is een deal gesloten. De andere 1000 kan ik vriendelijk vragen, maar wij hebben er geen geld voor en de locaties zijn er op dit moment niet. Ik zeg daarmee niet dat ik mij daarbij neerleg.

De heer **Visser** (PvdA): Ik luister met enige verbazing naar dit verhaal, overigens niet voor de eerste keer, want bij de discussie over KNSF en het bedrijventerrein Amstelveen-zuid gaf u aan dat u, als wij u met een boodschap op

pad sturen die misschien niet meteen binnengehaald kan worden of is gehaald, niet in staat bent dat uit te onderhandelen. U bent niet in staat om goed om te gaan met de ruimte tussen uw formele positie, de macht die u heeft, en uw informele positie. Dat verbaast mij hogelijk, want u schroomt niet om uw eigen kwaliteiten onder woorden te brengen. U zou dan ook in dit geval daarvoor moeten durven staan.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat doe ik ook. Ik ben het niet eens met uw analyse, want die slaat nergens op, al is zij leuk in het kader van de oppositie. Feit bij de Bloemendalerpolder was dat er op 10 januari geen locatie Bloemendalerpolder meer was. Er waren nul woningen gerealiseerd. De twee gemeenten waren alle kanten uitgestoven en er was helemaal niets. Nu praten wij over 4500 woningen, conform de opdracht die u zelf heeft gesteld. U zegt dat het bij Amstelveen-zuid niet lukt, maar dat is wel degelijk het geval. Maar soms zijn er wetten en een wet gaat boven provinciale staten. Ik wil best tegen die wet vechten, maar geef mij dan geld, want ik heb dat daarvoor nodig, en ik geef u een inschatting van de mogelijkheden. Zo fair moet ik zijn. Ik doe dat in dit geval ook. U weet dat zelf ook dondersgoed. U zegt namelijk zelf ook dat het een inspanningsverplichting is. Ik daag u uit om met mij meer te doen dan alleen iets te vinden. Als u kijkt naar de politieke kleur van die gemeenten, dan zult u vaststellen dat de kleur van mijn partij daar niet al te veel in voorkomt. Het is toch fantastisch voor degenen die hier in de oppositie zitten dat degenen die daar het bestuur uitmaken, het zo hartstochtelijk met mij eens zijn. Dat komt omdat ik voor de zaak ga. Ik ga voor een aantal woningen, de natuur en al die zaken waarvoor u mij op pad heeft gestuurd.

De heer **Visser** (PvdA): Het is wat goedkoop om te zeggen: geeft u mij het geld maar. Met geld kan de groenteboer op de hoek het ook realiseren. U bent op deze plek neergezet omdat u bepaalde capaciteiten hebt op basis waarvan u wat niet vanzelfsprekend plaatsvindt en wat wij

ook niet met geld gerealiseerd willen zien, voor elkaar kunt krijgen. Daarvoor krijgt u opdrachten. Natuurlijk kunt u zeggen, wettelijk de mogelijkheden niet te hebben. Dat is nogal logisch, anders zouden wij niet verkennen wat wij willen realiseren, maar wat niet afdwingbaar is. Daar moet u zich dan voor inzetten. U doet dat in het overleg door zowel uw formele positie als uw informele positie te gebruiken. Elke gemeente komt de provincie ook later wel weer tegen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Gemeentebesturen hebben hun zin niet helemaal gekregen. Tegen de heer Oele, woordvoerder namens de gemeenten, hebben wij gezegd dat het een kwestie is geweest van loslaten en van compromissen; wij zijn per saldo op talloze onderdelen niet gelukkig, maar wij gaan met hangen en wurgen akkoord met het totaal. In het onderhandelingsproces kwam de ICT-opgave in eerste instantie op een aantal locaties, ingeschat door een onafhankelijk bureau, niet boven de 1000 woningen. Dat dit college op 2000 weet te komen, is nog niet zo slecht.

De heer **Kastje** (GroenLinks): U zegt dat ICT zo veel kost. Ik heb niet gepleit voor 5000 woningen via ICT. Dat getal kwam uit de inventarisatie. Ik pleit nog steeds voor 4000. U zegt dat er bij de ICT-opgave verschillende belemmeringen zijn, zoals bodemsanering en andere kwesties binnendorps. Dat is juist, maar vervolgens is gekozen voor 1000 woningen op zogenaamde bufferlocaties, die eerder om dezelfde redenen afvielen. Kunt u het financiële verschil tussen de ICT- en de woningen in de bufferzone aangeven?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): De minister wijst op de wet op basis waarvan in bufferzones niets mag. Omdat zij het plan kent, zegt zij dat dit gebied eigenlijk niet onder de wet zou moeten vallen. Een wet is echter generiek. In de wet staat dat aan stedelijke gebieden recreatiegebieden toegevoegd moeten worden. U en ik weten dat het gebied Waterland behoorlijk recreatief is,

in alle opzichten. Daarom wil men er ook zo graag wonen.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Ik wil een concreet antwoord op mijn vraag. U weidt over iets geheel anders uit.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Nee, ik beantwoord niet alleen uw vragen, maar ook die van anderen.

In de brief staat niet alleen dat ik samen met de minister aan de slag ga, maar ook dat wij wel degelijk mogelijkheden zien die misschien een andere grondslag kennen qua beperking, maar geen financiële. Wij denken daar beter met de financiën uit te komen dan elders. Om druk te houden op ICT willen wij eerst die woningen doen. Mochten wij door nieuwe vormen van bodemsaneringstechnieken of plotseling opkomende geldpotten van het rijk of elders meer woningen kunnen creëren, dan zijn al die gemeenten, ongeacht hun politieke kleur, bereid om eerder een ICT-woning te bouwen dan een uitleglocatiewoning, omdat zij anders gaten hebben in hun stedelijke bebouwing. Daarover is geen zorg. Iedere gemeente zal eerst voor ICT kiezen. In dit geval hebben de gemeenten een kleur die niet eens de mijne is. Volgens mij moet u zich extra prettig voelen.

In het hele gebied zijn ongeveer 69.000 woningen. Migratiesaldo nul houdt het volgende in. Op dit moment wordt een woning bewoond door gemiddeld 2,2 mensen. In de eerstkomende 20 jaar zakt dit naar 1,9 en sommigen zeggen 1,8 of 1,7. Wij houden rekening met slechts 0,3 achteruitgang. Dat is ten opzichte van 2,2 pakweg 9 à 10%. Bij het aantal van 6000 woningen wordt uitgegaan van een economische groei van 0%. Het migratiesaldo is dan nog steeds nul. Mevrouw Agema stelt dat een alleenwonende ook toe kan met 40 m². Per saldo heeft zij gelijk. In dit land geldt echter - ik ben daar groot voorstander van - dat zelfs sociale woningbouw voor een gemiddeld gezin met twee kinderen groter moet zijn dan 60 m². Zij heeft gelijk dat het mogelijk is, maar wij staan in dit land een luxer leven toe.

In de integrale toets is natuur een van de hoofdpunten. De locatie Middenbeemster ligt voor een klein deel in weidevogelgebied. Ik kan daar niets aan doen, want dit is vastgesteld via de integrale toets, die door de staten is geaccepteerd. Wij hebben nog een second opinion laten uitvoeren door het bureau Witteveen en Bos. De natuurspecialisten hebben gebruikgemaakt van de actuele gegevens van de provinciale natuurinformatie. Er is vastgesteld dat er in Middenbeemster op basis van een kruisdorp rustig gebouwd kan worden, maar de natuur en de weidevogels zijn een belemmering. Men mag daarom niet boven de 170 woningen uitkomen. In principe mogen er wat mij betreft wel 1000 woningen gebouwd worden. Daar gaat mijn voorkeur naar uit, want dat is hard nodig. Er is in dat gebied veel natuur. De staten hebben gesteld dat ik mij keihard aan de natuurnorm moet houden. GS doen dat dus. Als de staten een mogelijkheid zien om deze norm op te rekken, ga ik dolgraag terug om er meer van te maken, want wij hebben een woningtekort. Als de staten het kruisdorp meer gestalte willen geven, groter willen neerzetten, dan doe ik dat dolgraag.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Wat is het criterium geweest om bijvoorbeeld bij IJpendam-noord de cultuurhistorische nota geen recht te doen, maar in Middenbeemster wel?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat heeft te maken met de zwaarte die de natuurspecialisten getoetst door nog een tweede bureau eraan hebben gegeven. In het ene geval zullen er wel meer weidevogels zijn dan in het andere geval. In het ene geval is de natuur net iets meer bijzonder dan in het andere. U kunt dat subjectief noemen, maar dat is wel door natuurachtige organisaties vastgesteld. Ik ga niet over de vraag of het om meer of minder natuur gaat. De staten hebben natuur als hoofdlijn genomen. Op basis daarvan moet het aantal terugvallen naar 170 woningen. De complete gemeenteraad is daarmee akkoord gegaan. Wij hebben niet alleen een brief aan de colleges gestuurd,

maar ook de gemeenteraden hebben laten weten, geen bezwaar te hebben tegen het voorliggende stuk.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Dat verbaast mij in hoge mate.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): De heer Oele zit in de zaal, dus u kunt het verifiëren.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Dat heb ik gedaan. Het college heeft inderdaad een brief gestuurd aan de gemeenteraad, maar op collegeniveau is de goedkeuring van Beemster naar GS gegaan. Aan uw opmerking ligt geen enkel raadsbesluit ten grondslag.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik citeer: hierbij informeren wij u dat de gemeenteraad in casu de commissie voor grondgebiedzaken op 13 juni 2005 unaniem akkoord is gegaan met het stuk regiovisie met betrekking tot het woningbouwprogramma Waterland. De commissie is het eens met het resultaat zoals besproken tussen onze wethouder ruimtelijke ordening, de heer J. Oele, en de gedeputeerde. Wij vertrouwen erop, u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Met vriendelijke groet, namens B en W van Beemster.

Duidelijker dan dit kan ik niet zijn. Als u zegt dat de gemeenteraad een andere mening heeft, dan kan dat zo zijn, maar ik baseer mij op deze brief. Dat telt. Waarom zou ik er moeilijk over doen? Als u vindt dat ik terug moet gaan en moet proberen er nog wat bij te krijgen, dan heb ik daar geen enkel probleem mee. U zegt dat de gemeenteraad een andere mening heeft. Ik heb zojuist nog met iemand gesproken, er is mij een brief geschreven, ik weet niet wat ik dan nog meer moet doen.

De heer **Kraak** (VVD): De staten hebben gesteld dat zij de toetsing van de hoofdlijnen en van de essentiële beleidsbeslissingen, te weten onder andere de rode contouren, aan zich wilden houden.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Eens.

De heer **Kraak** (VVD): De gedeputeerde heeft in een openbare vergadering aangegeven dat hij het heel erg vervelend vindt als het akkoord dat met een aantal gemeenten in Waterland is bereikt, onderuitgehaald wordt. Hoe is dat te rijmen met het feit dat de staten dat akkoord op hoofdlijnen willen toetsen? U zegt tevoren in feite: je mag niets toetsen, want dan gooi je de hele zaak overhoop.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat zeg ik niet.

De heer **Kraak** (VVD): Nee, maar dat is wel de gevolgtrekking, als een akkoord niet onderuitgehaald mag worden.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Het gaat om de hoofdlijnen.

De heer **Kraak** (VVD): De staten toetsen of het voorliggende voorstel voldoet aan de hoofdlijnen en aan de essentiële uitgangspunten, waaronder de rode contouren. Er is wel degelijk een omliggende discussie en een omliggend toetsingsverhaal.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Het gaat om de vraag wat een hoofdlijn is. Als de staten van mening zijn dat de bouw van 50 woningen in Broek in Waterland een hoofdlijn is, zeg ik alleen dat dit niet staat in de door de staten aangenomen hoofdlijnennota. De staten mogen er echter een hoofdlijn aan toevoegen, geen probleem.

Mevrouw **Geldhof** (D66): In het in februari 2003 aangenomen amendement is sprake van de bevoegdheid tot het vaststellen van de hoofdlijnen en de essentiële beleidslijnen zoals de rode verstedelijkingscontouren. Daar mogen wij dus wel degelijk advies over geven.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Waar doen wij dan iets anders?

Mevrouw **Geldhof** (D66): U trekt een nieuwe contour bij Broek in Waterland om 50 extra woningen op een uitleglocatie mogelijk te maken. Dat is voor mij de vertaling van de beleidslijnen zoals de rode verstedelijkingscontouren. In feite schuift u die op door de uitleglocatie mogelijk te maken. Op basis van amendement 26-6 passen de opmerkingen wel degelijk binnen hetgeen waarover wij hier geacht worden te adviseren.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ware het niet dat u in de hoofdlijnen hebt opgenomen dat ik dat overal moet doen behalve bij - zie hoofdlijn 3 - de locatie gemeenten Zeevang en Waterland, die voorrang moeten genieten. Dat hebben de staten zelf aangegeven. Nu hebt u er bezwaar tegen dat dit niet gebeurt, maar daar kan ik niets aan doen. U mag nu iets anders vinden, maar het is aan u om dat aan te geven en niet aan mij. Het staat er letterlijk.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat de gedeputeerde zijn verhaal afmaakt. Er komt nog een tweede termijn. Als iedereen zijn verhaal af kan maken, is dat misschien verhelderend, hoewel ik betwijfel of overeenstemming wordt bereikt.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik vind dat de meningen niet eens ver uit elkaar liggen. Het gaat om wat je waar kunt maken. Als ik moet proberen, nog een slagje extra uit te onderhandelen, wijs ik erop dat dit niet eenvoudig zal zijn, omdat je niets kunt afdwingen.

Ik kom op de 30% van de woningen die sowieso naar de "jassen" moet gaan. Ik zie het probleem niet, want 100% kan daarheen gaan. De hoofdlijn is dat er voor Noord-Holland wordt gebouwd. Wij doen niet aan eigen volk eerst. In principe wordt voor alle jassen gebouwd. Ik heb op de barricade gestaan, in het hotel. Ik heb gezegd dat sommigen erg gelukkig zijn geworden met een jas, dus trek die vaker aan. Al die woningen zijn voor jassen. Als uiteindelijk blijkt dat er toch nog enkele anderen tussen wonen,

kan ik daar niets aan doen. Men krijgt daar meer kinderen dan elders. Ik kan er weinig aan doen en ik wil er ook niet tussen liggen! Technisch gezien, gebeurt wat de staten willen, afdwingbaar....

De **voorzitter**: Kunt u uitleggen wat een jas is?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat is iemand die buiten de gemeente is geboren. Ook al woon je er twintig jaar en al is je moeder er geboren, maar jijzelf elders, dan nog blijf je import. Is het zo goed, mijnheer Bond?

De heer **Bond** (CDA): Ik wil hierop nog wel een aanvulling geven. Als je er heel lang woont en je bent geïntegreerd, dan ben je een jekkie.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik kom op de moties en amendementen. Ik wil mij daar niet gemakkelijk van afmaken. GS kunnen gemakkelijk zeggen dat zij alles overnemen om vervolgens "een plas en de was" te doen. Daar heb ik een hekel aan. Als er iets wordt aangenomen, wil ik voor de uitvoering ervan gaan. Dan ben ik misschien nog consequenter dan men denkt.

Wat het merendeel van de voorstellen vanuit GS voor de locaties betreft, moeten de staten weten dat de locaties in Waterland in de hoofdlijnen door de staten zelf zijn uitgezonderd. Het is dus mogelijk dat de gemeenten daar niet al te gelukkig mee zijn. Bomen kunnen verplant worden, dus misschien ook weidevogels. Ik doe het met liefde. Mij maakt dat niet uit. Ik zal de mogelijkheden verkennen, maar zolang de staten GS opleggen dat de natuur hoofduitgangspunt is, telt dat in eerste instantie. Ik zal ernaar vragen.

Het gaat om 6000 woningen voor dit gebied. Als de staten er 6200 van maken, kan ik ook wat bieden. Wellicht kunnen die op een andere locatie worden ingebreed. Ik ben ten aanzien van Volendam streng geweest. Daar kunnen gemakkelijk meer woningen komen.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Ik vind het aardig dat u dit zegt. Ik stel voor om twee uitleglocaties te schrappen, 50 bij Waterland en 40 bij Purmerland en om deze elders in het plangebied binnenstedelijk te realiseren. Wij zijn altijd tegen de Zuidpolder geweest. Besloten is, die te bebouwen. Benut die maximaal en ga van 1050 naar 1140 woningen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): De Zuidpolder is een uitleglocatie, dus daar wordt niet binnenstedelijk gebouwd.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Het valt binnen de rode contour, dus het is geen uitleglocatie.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat is het wel. Daarnaast strookt het niet met het beleid van de staten. De gemeente Waterland heeft gezegd: anders gaan wij dood. Het is knokken om de voorzieningen. Er zijn een paar duizend woningen die net voorzieningen zoals een dokter en bakker rechtvaardigen. Als er geen 10% bebouwing bijkomt in dat gebied, gaat die dokter naar elders en sluit de bakker. Daarom zijn de staten zo streng geweest op de regels. Volendam is dolblij met uw voorstel, maar Waterland niet, want men wil in Waterland naar de bakker en niet in Volendam. Ik heb daar geen oplossing voor.

De heer **Bond** (CDA): In de Zuidpolder gaat het om 1050 woningen, allemaal woningen voor starters. Er komt ook nog een zorgcentrum waar 200 senioren kunnen wonen. Dat aspect mis ik.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Als de staten daarvoor zijn, heb ik daar geen probleem mee. Zij hebben echter zelf die grens aangegeven. De reacties vanuit Waterland zullen echter niet mals zijn. Men zal ons verwijten dat men daar niet aan de slag kan. Winkels kunnen niet meer draaien. Om die reden hebben de staten dit opgenomen in het stuk.

De heer **Rotgans** (VVD): U spreekt steeds over winkels en voorzieningen in Waterland. Ik meen dat ter discussie is de woningbouw in IJpendam, een deel van Waterland, en mogelijk in Watergang, maar niet in Broek in Waterland. Ik woon er vlakbij en ik kan mij niet herinneren dat er in IJpendam en Watergang geen bakker of supermarkt is. Ik weet niet zo goed waar u het over hebt.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): U moet dan te rade gaan bij de overige leden van de commissie. De staten hebben aangegeven dat dit aantal woningen nodig is, op basis van een migratiesaldo nul, om een teloorgang te voorkomen van het MKB in dat gebied. Die 10% is gewoon nodig bij nul procent economische groei.

De heer **Rotgans** (VVD): Dat klopt, maar dan moet u wel kijken naar de differentiatie in dat gebied. U moet onderscheid maken tussen Broek in Waterland en IJpendam. Dat geldt ook voor Wormerland.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Maar ieder dorp heeft recht op zijn eigen voorzieningen. Dat heeft niemand ontkend. Wij zijn van mening dat dorpen daar recht op hebben en daarvoor is het noodzakelijk om in ieder van de kernen een aantal woningen erbij te plaatsen.

De heer **Van Dam** (PvdA): Voorzitter. Na de uitleg van de gedeputeerde over jassen en jekies - ik heb over poncho's nog niets gehoord, maar die zullen er ongetwijfeld ook zijn - zijn wij van mening dat een duidelijk signaal aan GS is gegeven. Wij trekken onze motie daarom in.

Een aantal keren is over het voetlicht gegaan dat de gemeenten Zeevang en Waterland met voorrang behandeld moeten worden. Ook bij deze voorrangsregel gelden de essentiële beleidslijnen. Wellicht ligt daarin het verschil in interpretatie. Wij zijn voornemens om het amendement van D66 en GroenLinks over ICT te steunen.

De **voorzitter** : Aangezien motie 10-3 is **ingetrokken**, maakt zij geen onderdeel van beraadslaging meer uit.

Mevrouw **Jankie** (SP): Voorzitter. De discussie heeft ons gevoel bevestigd dat sprake is van een onjuiste wijze van besluitvorming. Zij had vanaf het begin concreter moeten zijn, waardoor wij niet in oeverloze discussies waren terechtgekomen.

De discussie ging onder andere over de ICT-locaties. De gedeputeerde zei op een gegeven moment: geef mij maar geld, dan kan ik de wet wel veranderen. Dat lijkt mij geen verstandige uitspraak voor een bestuurder, maar ik kan het verkeerd begrepen hebben. Het kan niet de bedoeling zijn met geld de wet te veranderen. Het lijkt mij wel goed dat wij bij onszelf te rade gaan. Wij behoren ons aan wet- en regelgeving te houden. Een wet kan alleen via de politiek worden gewijzigd.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Wat heeft de wet met ICT te maken?

Mevrouw **Jankie** (SP): In de discussie over ICT zei u: geef mij maar geld....

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): ... dan kunnen al die ICT-woningen er komen. Maar wat heeft dat met de wet te maken?

Mevrouw **Jankie** (SP): Ik moet dit in het verslag nalezen. Ik was even gechoqueerd toen ik dat hoorde, maar heb vervolgens de discussie over ICT verder aangehoord, want daarin ben ik geïnteresseerd.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): U heeft iets aan uw oren.

Mevrouw **Jankie** (SP): U zegt dus dat ik het verkeerd heb gehoord.

Het is in de besluitvorming belangrijk dat procedures goed worden gevolgd.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Voorzitter. Ik ga ervan uit dat PS zichzelf serieus nemen en dat GS hen serieus nemen.

De heer **Bruins Slot** (CDA): U gaat daarvan uit, maar als dat niet gebeurt, bent u dan van plan om de gedeputeerde naar huis te sturen? Hoe ziet u het traject verder? Dit is een politieke discussie. Ik wil dat graag weten.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Ik wacht eerst af of u dit serieus meent. Daarna zal ik op deze vraag ingaan.

Ik stel vast dat de gedeputeerde niet helder op mijn in eerste termijn genoemde drie punten is ingegaan, zoals de ICT-opgave. Hij is onvoldoende ingegaan op de bezwaren die er in PS leven, breder dan alleen GroenLinks, tegen specifieke locaties. Hij is niet helder geweest over de status van het onderzoek inzake de rijksbufferzone.

Ik merk in de wandelgangen nog steeds dat het amendement dat wij samen met D66 hebben ingediend over 50% ICT een rol speelt. In het amendement staat niet dat eerst alle ICT-opgaven moeten zijn gerealiseerd.

De heer **Visser** (PvdA): Het amendement van de heer Kastje zullen wij niet steunen, juist vanwege zijn uitleg en de achterliggende intentie. De intentie-uitspraak van de heer Kastje is helder. Soms keert helderheid zich tegen je. Dat is nu het geval. Wij steunen die intentie niet, dus om die reden steunen wij het amendement niet.

De heer **Kastje** (GroenLinks): In het amendement staat niet dat eerst alle ICT-opgaven gerealiseerd moeten worden voordat je aan uitleg kunt beginnen. Ik geef u dat ter overweging mee.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Voorzitter. Ik kom nog even terug op het migratiesaldo nul. Ondanks dat in ons land de bevolking ieder jaar toeneemt met een stad zo groot als Beverwijk, houden wij daar geen rekening mee in Noord-Holland. Ik vind dat naïef en ook enigszins eng. In heel Nederland mag de bevolking toenemen, behalve in onze provincie.

De norm van 80 m² is de afmeting van een appartement zoals dat door ontwikkelaars wordt gebouwd, omdat de winst dan maximaal is. Ik ben voorstander van meer keuzemogelijkheden tussen grotere en kleinere woningen. Als men voor een woning van 40 m² een ton betaalt en voor een woning van 80 m² €150.000, koopt men misschien liever de woning van een ton. Die keuze is er onvoldoende, omdat de norm vanwege de winstmaximalisatie op 80 m² ligt.

De heer **Van Keulen** (CDA): Voorzitter. Ik ben blij met de beantwoording van de gedeputeerde op hoofdlijnen. Daar heb ik mij in mijn betoog ook aan gehouden.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. De heer Kastje vindt dat ik niet voldoende helder ben geweest ten aanzien van de bezwaren van PS en de bufferzone. De minister begint haar brief met complimenten. Blijkbaar is het voor haar helder. De minister geeft aan zelf zodanig vertrouwen te hebben in onze ICT-aanpak dat zij aanbiedt om in afwijking van de wet samen met ons aan de slag te gaan om te trachten er wellicht nog meer van te maken. Ik vind dat heerlijk. Je vangt meer vliegen met stroop dan met azijn. Misschien kan er vanuit die hoek meer animo komen om ons aantal voor ICT op te hogen.

ICT kost veel geld. Soms wil je een busstation verplaatsen, waardoor er een mooie locatie beschikbaar komt, maar bebouwing daarvan kost meer dan 2, 3, 4 mln. De gemeente heeft dat niet. Moeilijke locaties kosten geld. Wij willen mogelijkheden creëren om zaken in elkaar te vlechten. Als iemand een plek weet, meld mij dat. Ik wil er met enthousiasme tegenaan gaan. Alle partijen denken daar hetzelfde over.

De heer **Graatsma** (SP): Zegt u dat er geen politieke partijen zijn die daar anders over denken?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Nee, op het terrein van ICT niet.

De heer **Graatsma** (SP): Er is ten minste één politieke partij die anders denkt over de aanpak van volkshuisvesting in Nederland. Dat is precies het probleem wat u beschrijft.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat heeft niets te maken met intensiveren, combineren en transformeren.

De heer **Graatsma** (SP): Dat heeft er alles mee te maken.

De **voorzitter**: Daar spreken wij in de commissie dan verder over.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Tegen de heer Kastje zeg ik dat ik qua gevoel en ervoor willen gaan geen enkel probleem heb met zijn amendement. Als daarmee gezegd wordt dat het aantal van 2000 hard is, dat ik moet proberen dat aantal op te rekken en er meer van te maken, dan zal ik dat proberen te doen. Ik kan het echter niet afdwingen. Dan vraagt men terecht naar de financiën.

Alle gegevens, ook van het CPB, wijzen erop dat er in 2030 minder mensen zullen zijn dan nu. Die mensen worden wel steeds ouder. De gezinssamenstelling wordt dan ook totaal anders. Men wordt steeds individualistischer, omdat men alleen overblijft, bijvoorbeeld vanwege het overlijden van de partner of omdat men gescheiden is. Ik kan dat niet veranderen. Wij willen daarop anticiperen en ervoor zorgen dat er voldoende woningen zijn. Om die reden hebben wij 10% extra woningen nodig.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): U begint een discussie over zaken die ik niet heb ingebracht. Ik wil mij daar niet steeds voor moeten verantwoorden. Ik adviseer u, projectontwikkelaars te vragen naar het rekenmodel winstmaximalisatie waarop de 80 m² gebaseerd is.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Sinds ik in de staten zit, ken ik nauwelijks projectontwikkelaars. Ik kom op voor de natuur. Ik geef toe, het is wennen, voor u

en blijkbaar ook voor mijzelf. Ik kom op voor het aantal woningen.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Als u dat model kent, begrijpt u waar ik het over heb.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Zoals ontwikkelaars denken, is mij inderdaad vreemd.

Wat het voorstel voor Waterland betreft, zal ik trachten, terug te gaan naar de gemeenten. Ik wil mijn stinkende best doen om er wat af te slijpen. Ik word daarbij geruggensteund door de staten. Dat geldt ook voor de ICT-locaties, of er nu wel of niet een meerderheid is voor de ingediende voorstellen vanuit de staten. Niemand heeft daar een andere mening over.

Als de staten het totale aantal op één locatie willen, is dat niet verantwoord. Dan moet de Cultuurhistorische Verkenning worden afgeschaft. In dat geval telt zij dan niet voor de betreffende locatie. Die afweging is aan de staten. Als zij vinden dat ik ruimer mag omgaan met de omgeving, knoop ik dat met liefde in de oren. Eerlijk gezegd, stoort ik mij eraan dat schaarse bouwgrond niet optimaal wordt gebruikt. Om die reden heb ik bijvoorbeeld ten aanzien van Volendam voorgesteld om op een kleiner deel te bouwen, omdat ik zeker weet dat de staten over vier of zes jaar, ingegeven door de omstandigheden van dat moment, wellicht wel rijp zijn om er een onsje meer aan toe te voegen. Ik heb dan ook verzocht, spaarzaam om te gaan met de grond. Dat geldt tegenovergesteld ook voor het kruisdorp. Ik zal entameren dat daar in twee of drie etages wordt gebouwd, desnoods bouwt men onder de grond. Het zal mij een zorg zijn.

De heer **Visser** (PvdA): Zegt u dat u genoeg boodschappen hebt meegekregen en dat u daarmee teruggaat naar de gemeenten om daarmee te gaan onderhandelen? Dat leidt ertoe dat wij de besluitvorming moeten uitstellen. U gaat onderhandelen, komt daarmee terug en daarna vindt de definitieve besluitvorming plaats. Stelt u dat voor?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik begrijp dat u dat zegt, maar dat doen wij niet. Ik wil een plan niet ophouden vanwege 240 woningen op een aantal van 6000. Dat is onverantwoord.

De heer **Visser** (PvdA): Dan hoeft u de besluitvorming erover ook niet bijna een uur op te houden.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): De staten willen daarover discussie. Ik neem hen serieus. Het mag zelfs twee uur discussie worden, geen enkel probleem.

De heer **Kraak** (VVD): Heb ik het goed begrepen dat de gedeputeerde met de aangenomen moties en amendementen aan de slag en naar de gemeenten zal gaan? Is dat de vertaling van het politiek vernuft waarnaar ik eerder heb gevraagd?

De heer **Visser** (PvdA): Hij gaat ook met de moties en amendementen aan de slag die niet zijn aangenomen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Daar moet u misschien aan wennen, maar ook al zit u in de oppositie, dan nog neem ik u serieus en wens ik uw opmerkingen over te nemen.

De heer **Visser** (PvdA): Hoho, dat heeft niets te maken met...

De **voorzitter**: Wij openen geen nieuwe discussie.

Over de moties, amendementen en de voordracht wordt aan het eind van de vergadering gestemd.

11. Aan de orde is de voordracht van gedeputeerde staten inzake **de wijziging Deelverordening herstructurering innovatief ruimtegebruik bedrijventerreinen** (zie bijlage 89).

De heer **Cornelissen** (D66): Voorzitter. De HIRB-regeling blijkt voordelig te zijn. Met betrekkelijk weinig geld weten wij geweldige investeringen van het bedrijfsleven uit te lokken. Dat is goed

voor de werkgelegenheid, voor de ruimtelijke ordening en voor de infrastructuur. Waarom wordt dan bijna elke commissievergadering over de HIRB gesproken? Het blijkt dat de belangrijkste doelstelling, namelijk 15% ruimtewinst, niet gehaald wordt.

De heer **Beemsterboer** (CDA): Het moet onderhand toch bekend zijn dat die ruimtewinst van 15% wel belangrijk is, maar niet de belangrijkste doelstelling van de HIRB-regeling.

De heer **Cornelissen** (D66): Praktisch gesproken, is het de belangrijkste doelstelling, want elke keer wil men vooral dat juist die ruimtewinst wordt geboekt. Natuurlijk gaat het om structuurverbetering, maar die wordt afgemeten aan de te behalen ruimtewinst van 15%.

De kern van het voorstel is dat er een hele rij nieuwe criteria aan de regeling wordt toegevoegd. Blijkens de beantwoording in de commissie wegen al die criteria even zwaar. Daar hebben wij grote problemen mee, want in plaats van aan drie moet nu aan acht criteria in dezelfde mate voldaan worden. Daarmee lopen wij een groot risico dat de regeling verwatert. Wij steunen het amendement dat straks door GroenLinks zal worden ingediend. Daarin wordt gesteld dat de eerste drie criteria het zwaarst moeten wegen. Bij aanvaarding van dit amendement kunnen wij instemmen met het voorstel.

De heer **Peperkamp** (PvdA): Voorzitter. De PvdA-fractie kan de voorgestelde wijzigingen van de HIRB-regeling op hoofdlijnen steunen. Bij twee onderdelen plaatsen wij kanttekeningen. Wij hebben steeds moeite gehad met de kwantitatieve doelstelling van 15%. Wij hebben meer vertrouwen in de kwaliteitsverbetering, maar wij zullen die beoogde ruimtewinst van 15% gedogen.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Nota bene door een voorstel van de PvdA is uiteindelijk de doelstelling van 15% ruimtewinst bij de te realiseren projecten in de regeling opgenomen. Ik ben de PvdA

daar nog altijd dankbaar voor. Ik moet nu echter constateren dat zij hier helaas afstand van neemt.

De heer **Peperkamp** (PvdA): Ik heb zojuist gezegd dat die doelstelling van 15% acceptabel is. Daar nemen wij genoeg mee. Ik kan u alvast zeggen dat wij uw amendement niet zullen steunen.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Wat bedoelt u met "gedogen"? Wat moet een gedeputeerde die afgerekend wordt op bepaalde doelstellingen met een dergelijke kwalificatie?

De heer **Peperkamp** (PvdA): Ik denk dat de gedeputeerde mij heel goed begrijpt. Als hij adequaat reageert op de door mij geplaatste kanttekeningen, zijn wij geheel akkoord met het voorstel. Ik zal overigens ook een amendement indienen.

De PvdA heeft keer op keer aandacht gevraagd voor de werkgelegenheid. De gedeputeerde heeft omslachtig uitgelegd dat het criterium van een bepaald aantal arbeidsplaatsen niet te hanteren is. Zijn argumenten begrijpen wij, maar wij zien toch graag dat artikel 5, lid 2g, wordt gewijzigd. Ik dien daartoe een amendement in.

Amendement 11-1

Door de leden Peperkamp en Bond wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 30 januari 2006;

overwegende dat concentratie van bedrijventerreinen met een moderne structuur bij moet dragen aan een krachtige, duurzame sociaal-economische ontwikkeling en werkgelegenheid;

besluiten om bij de criteria artikel 5, lid 2g, als volgt te wijzigen: "een activiteit bijdraagt aan verbetering van de sociaal-economische ontwikkeling, de werkgelegenheid en het milieu in de regio".

De heer **Kastje** (GroenLinks): Voorzitter. Wij zijn het er allemaal over eens dat het

moet gaan om het realiseren van kwalitatief goede bedrijventerreinen die op enig moment minder ruimte in beslag nemen. Met deze regeling hebben wij een goede faciliteit om gemeenten en bedrijven te helpen dat voor elkaar te krijgen. Bij de evaluatie in 2005 is gebleken dat dit lastig is, maar de staten hebben besloten toch vast te houden aan de doelstellingen. Wij willen druk op de ketel houden. Op zichzelf zijn wij het ermee eens dat meer criteria een rol kunnen spelen, maar de criteria die direct betrekking hebben op de doelstelling van de regeling moeten toch iets zwaarder wegen. Op dat punt dienen wij samen met de fractie van D66 een amendement in.

Er is overigens nog een probleempje als gevolg van een slordigheidje. De gedeputeerde had het voorstel eigenlijk eerder aan de staten moeten voorleggen, want er zijn al aanvragen op ingediend. Wij willen de gedeputeerde echter wel tegemoetkomen. De aanvragen die zijn ingediend op het oorspronkelijke voorstel voor de regeling kunnen op grond daarvan beoordeeld worden. Als het amendement wordt aangenomen, zullen nieuwe aanvragen op basis van het gewijzigde voorstel moeten worden beoordeeld.

Amendement 11-2

Door de leden Kastje, Binnema en Cornelissen wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 30 januari 2006;

behandelende de gewijzigde deelverordening HIRB;

overwegende dat:

- het programma innovatief ruimtegebruik bedrijventerreinen en de bijbehorende deelverordening HIRB, tot doel hebben bij te dragen aan kwalitatief goede bedrijventerreinen;
- uit de evaluatie van de HIRB blijkt dat deze succesvol is, maar dat de provincie op sommige punten, zoals de te halen ruimtewinst, alert moet blijven om de doelstellingen te halen;

- de voorgestelde brede regeling zoals bij de wijziging wordt voorgesteld een goede zaak is, maar dat bij de toetsing van aanvragen op de regeling criteria die de doelstelling van de regeling helpen dichterbij te brengen, zwaarder moeten wegen;

besluiten:

1. dat artikel 5, lid 2, van de wijziging deelverordening HIRB als volgt zal luiden: "Gedeputeerde staten rangschikken (...) op een prioriteitenlijst. Met behoud van het hierna in lid 2 bepaalde, zal bij de bepaling van de plaats van aanvragen op de prioriteitenlijst, de mate waarin aanvragen voldoen aan de criteria zoals vervat in lid 2 a, b en c, zorgen voor een hogere plaats op de prioriteitenlijst. De volgorde waarin de aanvragen op de prioriteitenlijst worden gerangschikt, wordt voorts bepaald door de mate waarin:
 - a. een activiteit betrekking (...) of innovatief ruimtegebruik."
2. dat de aanvragen zoals ingediend op de deelverordening HIRB, in de "maart 2006-ronde", bij wijze van overgangsregeling kunnen worden beoordeeld op de wijze zoals geregeld in de wijziging deelverordening HIRB, zoals nog niet bij dit amendement gewijzigd.

De heer **Broekhoven** (CDA): Voorzitter. In december 2003 is deze deelverordening ingesteld en deze is in september van het vorige jaar geëvalueerd. Bij die evaluatie hebben wij geconstateerd dat de HIRB-regeling een groot succes is. De doelstellingen worden voor het overgrote deel gehaald, behalve de ruimtewinst van 15%. Uit de evaluatie is ook naar voren gekomen dat de regeling op enkele punten aangevuld moest worden. Wij steunen deze wijzigingen van harte.

Het lijkt mij niet verstandig om prioritering in de criteria aan te brengen. Ik wijs erop dat deze wijzigingen worden aangebracht op basis van een tussenevaluatie. Volgend jaar volgt de definitieve evaluatie, waarbij wat dieper op een aantal zaken ingegaan zal worden. In de commissie is duidelijk uitgesproken dat de staten achter de doelstelling van 15% ruimtewinst blijven staan. Dat geldt ook voor de gedeputeerde. Deze doelstelling is

echter niet haalbaar gebleken. Overigens is een resultaat van 11 à 12% ruimtewinst ook een buitengewoon goede score. Sterker nog, daarmee ligt Noord-Holland voor op andere provincies. Het lijkt mij dan niet goed om alleen vanwege die 15% de zaak op scherp te zetten. Een van de criteria die wordt toegevoegd is het economisch belang van de regio en dat is ook zeer belangrijk. Alle criteria wegen voor mij zwaar.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Ik heb niet gezegd dat die 15% niet haalbaar is. Uit de evaluatie blijkt dat er grosso modo 12% ruimtewinst wordt geboekt. Je kunt dan ook zeggen dat wij nog even hard aan de bak moeten om te proberen die 15% alsnog te halen. Bij de toetsing moet daar dan ook rekening mee gehouden worden. Bent u dat met mij eens?

De heer **Broekhoven** (CDA): Ik ben het daar van harte mee eens. In de commissie is uitgebreid over dit onderwerp gesproken. De gedeputeerde is er een aantal keren op aangesproken en hij heeft zijn uitleg gegeven. Tijdens de evaluatie hebben wij duidelijk gezegd dat wij achter de doelstelling van 15% blijven staan. De gedeputeerde heeft gezegd dat hij daarvoor zal gaan en hij werd daarin commissiebreed gesteund. Dan geeft het geen pas om te proberen dit via een amendement extra naar voren te halen. Ik ben tevreden met de toezegging en met de uitkomst van de evaluatie.

De heer **Kraak** (VVD): Voorzitter. Wij hebben geen spreektijd meer. Ik volsta met de mededeling dat wij achter de voordracht staan. Wij zullen de twee amendementen bespreken in de fractie, maar ik zeg nu alvast dat het amendement over de prioritering door ons waarschijnlijk niet met gejuich zal worden ontvangen.

De heer **Schipper** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Alle sprekers hebben waardering uitgesproken voor dit instrument waarmee de herstructurering van bedrijventerreinen op een goede manier inhoud kan worden gegeven. Noord-Holland onderscheidt zich hiermee positief ten opzichte van andere

provincies. Ook in de toekomst kan een dergelijk instrument nut hebben. Ik ga daar natuurlijk niet over, maar ik constateer dat de regeling in 2007 afloopt.

De staten hebben bij de start van de regeling, op 17 februari 2003, afgesproken dat de verordening in 2007 geëvalueerd wordt. Vanwege allerlei vragen die beantwoord moesten worden, is een tussentijdse evaluatie gehouden. Daar is uit naar voren gekomen, dat wij ten aanzien van de drie hoofddoelstellingen - ruimtebesparing, duurzaamheid en herstructurering - behoorlijk op schema liggen. Inmiddels is 668 van de geplande 10000 hectare geherstructureerd. Halverwege hebben wij dus meer dan de helft al gerealiseerd. Bij de duurzame maatregelen is een percentage van 12,5 gehaald en er is krap 12% ruimtewinst geboekt.

In de commissie heb ik bij voortdurend gezegd dat ik ernaar blijf streven om de drie hoofddoelstellingen in samenhang te benaderen. Dat geldt overigens ook voor de aanvullende doelstellingen die naar aanleiding van de tussenevaluatie zijn geformuleerd. Dat blijft mijn lijn. Als wij nu besluiten om de zaak tussentijds toe te spitsen op één criterium, zijn wij fout bezig. Ik speel open kaart wat de ontwikkelingen betreft, mede gelet op de evaluatie.

Uit de evaluatie is ook gebleken dat juist het brede karakter van de regeling door degenen die ervan gebruik hebben gemaakt als zeer positief is ervaren. Wij hebben geconstateerd dat door de combinatie van doelstellingen intensief ruimtegebruik een belangrijke rol speelt.

De heer **Cornelissen** (D66): In het bijgevoegde verslag staat dat aan punt a niet meer waarde wordt toegekend dan aan punt i. Dat wil zeggen dat aan het uiterst belangrijke punt van herstructurering met duurzame maatregelen en het innovatief ruimtegebruik niet meer waarde wordt toegekend dan aan de voorbeeldfunctie. U hebt net gezegd dat de drie eerste doelstellingen voor u het belangrijkste zijn.

De heer **Schipper** (lid van gedeputeerde staten): De drie eerste doelstellingen zijn

voor mij belangrijk en dat blijft ook zo. U kent mijn inzet. De drie hoofddoelstellingen blijven voor mij de belangrijkste leidraad. Je moet echter de ontwikkelingen in samenhang bezien. Ik heb al eens uitgelegd dat op een bedrijvengebied in het Amsterdamse havengebied gemakkelijker ruimtewinst is te realiseren dan op andere plekken in de provincie.

In de commissie heb ik al aangegeven dat ik nog met een punt zit. De staten hebben in hun wijsheid besloten om een adviescommissie in te stellen. Ik zal de leden van de adviescommissie uitnodigen voor een vergadering van de commissie ELE. Dan kunnen zij uitleggen hoe zij tegen die criteria aankijken. Bij de definitieve evaluatie zullen wij de positie van de adviescommissie nader moeten bezien.

De heer **Peperkamp** (PvdA): Wat denkt u van de amendementen?

De heer **Schipper** (lid van gedeputeerde staten): Ik beoordeel de amendementen vooral op het vasthouden aan de afgesproken criteria. Zo op het eerste gezicht lijkt u criterium g van een aardiger inhoud te willen voorzien. Wellicht is dat een verbetering van het artikel.

De **voorzitter**: Aan het eind van de vergadering zal er gestemd worden.

De heer **Putters** (SP): Voorzitter. Ik wil motie 1-1 wijzigen. De eerste overweging moet geschrapt worden. Daarnaast komt het laatste deel van het besluit na de woorden "woonwijken gelegen zijn" te luiden "zo snel als mogelijk 80 km verplicht te stellen".

Gewijzigde motie 1-1

Door de SP-fractie wordt de volgende motie ingediend:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 30 januari 2006;

overwegende dat:

- 80 km rijden werkelijk helpt, de luchtkwaliteit te verbeteren;

- onlangs bekend werd dat proeven rond de grote steden, bijvoorbeeld op de A10, uitwezen dat er geen extra files ontstonden, maar dat de doorstroming goed was;

- in Zaanstad eind 2005 een motie is aangenomen inhoudende, op alle wegen rond de stad 80 km verplicht te stellen;

- sommige van die wegen provinciale wegen zijn;

constaterende dat:

- het onderzoek van de provincie naar de snelheid op autowegen nog zeker een halfjaar op zich laat wachten;

- het onderzoek minder ver gaat dat deze motie;

- de luchtkwaliteit van dien aard is dat er snel actie moet worden genomen;

besluiten gedeputeerde staten op te dragen op de hieronder genoemde provinciale wegen, dit zijn die wegen die in de buurt van woonwijken gelegen zijn, zo snel als mogelijk 80 km verplicht te stellen:

- **N249** tussen de aansluiting van de **N248** en de Lagedijk te Anna Paulowna;

- **N504** tussen Kanaaldijk (Noordhollands Kanaal) en de Westelijke Randweg Langedijk;

- **N242** tussen Lijerdijk (Verlaat) en Oudelandeweg;

- **N302** tussen Oostergouw (Hoorn) en Markerwaardweg (N240);

- **N244** tussen **N242** en **N247**;

- **N245** tussen de Laan van Tata te Alkmaar en de grens van de bebouwde kom Schagen;

- **N246** tussen begin beheersgrens van de gemeentegrens Beverwijk en de rotonde bij pont Buitenhuizen, verder tussen de aansluiting van de **N515** en de kruising met de **N203**;

- **N205** tussen de bebouwde komgrens van de gemeente Haarlem en de kruising met de Bennebroekerweg;

- **N516** tussen de Wibautstraat te Zaandam en de Coentunnelweg (**A8**),

en gaan over tot de orde van de dag.

De vergadering wordt van 18.00 uur tot 18.15 uur geschorst.

Besluitvorming gewijzigde motie 1-1

De **voorzitter**: Het woord is aan de gedeputeerde Mooij voor de reactie van het college op de motie.

De heer **Mooij** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Het college heeft de staten een tijd geleden laten weten wat het op het terrein van snelheidsbeperkingen wil doen. Inmiddels is de inventarisatie van provinciale wegen klaar. In een aantal gevallen zullen wij voorstellen om de maximumsnelheid te verlagen van 100km/h tot 80km/h en in een aantal andere gevallen van 80km/h tot 60km/h. Daartoe zijn goede afwegingen vereist, want daarbij moet gekeken worden naar de inrichting van de weg en de gevolgen voor de verkeersveiligheid. De aanpassingen zullen zoveel mogelijk ingepast worden in de onderhoudsprogramma's, maar er wordt zeker haast mee gemaakt. De motie is eigenlijk overbodig, maar dat woord mag ik niet meer gebruiken. Het lijkt mij niet handig dat de staten zonder al te veel discussie uitspraken doen over bepaalde wegvakken. Ik ben bereid de commissie per brief te informeren over de inventarisatie van de provinciale wegen en de voorgenomen maatregelen. Als de commissie van oordeel is dat de maximumsnelheid op meer wegen verlaagd moet worden, kan zij daartoe een voorstel doen.

De heer **Putters** (SP): Voorzitter. Wij spreken hier nu al twee jaar over. Wanneer wordt de maximumsnelheid op de daarvoor in aanmerking komende wegen nu daadwerkelijk verlaagd? Wij dienen deze motie mede in naar aanleiding van de aangenomen motie in de raad van Zaanstad. B&W van die stad hebben een brief naar minister Peijs gestuurd. Heeft de provincie ook een brief over de N-wegen rond Zaanstad ontvangen? Wij houden vast aan onze motie, zeker gelet op de luchtkwaliteit, de verkeersveiligheid en de doorstroming.

De heer **Binnema** (GroenLinks): Voorzitter. Het idee achter deze motie is buitengewoon sympathiek. GroenLinks is voortdurend bezig om na te gaan op welke

wegen een maximumsnelheid van 80km/h ingevoerd kan worden. Wij hebben echter een beetje moeite met het zo snel mogelijk verplicht stellen hiervan, zoals in de motie staat. De gedeputeerde heeft terecht gewezen op het onderzoek dat daarnaar wordt gedaan. Hecht de SP-fractie aan handhaving van de formulering dat het verplicht gesteld moet worden?

De heer **Putters** (SP): Ik ken alle genoemde wegen op mijn duimpje. Ik weet dat op die wegen de maximumsnelheid verlaagd moet worden tot 80 km/h.

De heer **De Jong** (PvdA): Wij vinden de gedachte achter de motie sympathiek, maar de woorden van de gedeputeerde snijden hout. Het lijkt ons het beste dat dit voorstel eerst in de commissie wordt besproken. Stemming over deze motie is prematuur. Ik verzoek de SP-fractie dan ook, haar aan te houden. Anders zijn wij genoodzaakt ertegen te stemmen.

De heer **Graatsma** (SP): Wij zitten er een beetje mee dat het allemaal dwingender lijkt dan het bedoeld is, maar dat is nu niet meer te veranderen. Ons is meegedeeld dat het nog lang zal duren voor het voorbereidend onderzoek van de provincie zou zijn afgerond. Om die reden hebben wij deze motie opgesteld. Nu blijkt dat de inventarisatie al klaar is en zitten wij een beetje klem tussen de goede bedoelingen van de provincie enerzijds en die van Zaanstad en ons aan de andere kant. Om dat in evenwicht te houden, zou ik de motie moeten veranderen, maar dat zal veel tijd en discussie vergen. Daarom is het verstandig om alsnog de resultaten van het onderzoek af te wachten en eventueel in een volgende vergadering een aangepaste motie in dienen.

De **voorzitter**: Aangezien de gewijzigde motie 1-1 is **aangehouden**, wordt zij van de agenda afgevoerd.

Besluitvorming Provinciaal Waterplan 2006-2010, "Bewust omgaan met water"

De **voorzitter**: Het woord is aan gedeputeerde Poelmann voor het oordeel

van het college over de amendementen en de motie.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Ten aanzien van amendement 9-1 wijs ik op het memorandum van 9 januari jongstleden waarin in zes punten precies wordt uiteengezet wat er met de SEND-normen bereikt moet worden en wat er met het beleid tot 2009 bereikt kan worden. Het amendement tast de opzet van het waterplan zodanig aan, dat wij aanneming ervan met kracht ontraden. Ik doe een dringend beroep op de staten om het college in dit standpunt te volgen.

Als de indieners van amendement 9-2 bedoelen te beklemtonen dat bodemsoort de basis is voor de bepaling van het peilbeheer in de wetenschap dat ook andere criteria een rol spelen, zoals behoud van het open landschap en een beheersbaar watersysteem, kunnen wij ermee instemmen.

De heer **Van Diest** (CDA): Voorzitter. De gedeputeerde legt het amendement volgens onze bedoelingen uit. De grondslag wordt beklemtoond, maar de andere aspecten worden zeker niet vergeten.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Straks wordt alleen gerapporteerd over de door Brussel begrensde waterlichamen, maar dat wil niet zeggen dat er geen doelen en ambities zijn voor de overige wateren in de provincie. Er hoeft alleen niet over gerapporteerd te worden aan het rijk en aan Brussel, maar natuurlijk wel aan de staten. Daarop gelet, kunnen wij instemmen met deze motie.

De heer **Holthuisen** (VVD): Voorzitter. De gedeputeerde slaat de spijker op z'n kop.

In stemming komt amendement 9-1.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de SP en de Ouderenpartij NH/VSP voor dit amendement hebben gestemd en die van het CDA, D66, de VVD, de ChristenUnie-

SGP, de fractie-Agema en de fractie-Talens ertegen, zodat het is **verworpen**.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen over amendement 9-2.

De heer **Van der Meché** (PvdA): Voorzitter. Met de uitleg van de gedeputeerde kunnen wij voor dit amendement stemmen.

In stemming komt amendement 9-2.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is **aangenomen**.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen over motie 9-1.

De heer **Van der Meché** (PvdA): Voorzitter. In eerste instantie waren wij niet voor deze motie, maar als de doelen en ambities gehandhaafd worden en er ook gerapporteerd wordt aan PS, kunnen wij ervoor stemmen.

De heer **Graatsma** (SP): Voorzitter. Wij kunnen uit de tekst niet opmaken dat er sprake is van de beperkingen die de heer Poelmann heeft aangebracht. Ondanks het applaus van de heer Holthuisen voor de uitleg van de gedeputeerde houden wij ons aan de tekst van de motie. Wij kunnen daar niet voor stemmen.

De heer **Van der Meché** (PvdA): Dan stel ik wel prijs op een bevestiging. In de motie staat dat de zaak maar voor een deel van de wateren ecologisch wordt geregeld.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Ik blijf bij wat ik gezegd heb. Voor de overige wateren hebben wij ook ambities en doelen, zoals in het waterplan staat. Daarover hoeft echter niet gerapporteerd te worden aan het rijk en Brussel.

De heer **Holthuisen** (VVD): Voorzitter. Ik stel voor om het dictum als volgt te wijzigen: de waterkwaliteitsdoeleinden

voor de planperiode beperkt dienen te blijven tot de door Brussel in de Kaderrichtlijn Water begrensde oppervlaktewaterlichamen, en voor de overige oppervlaktewaterlichamen de kwaliteitsdoelen streefdoel blijven.

De heer **Visser** (PvdA): Voorzitter. Vorige keer heeft u op aanraden van de heer Kraak tegengehouden dat tijdens de stemming wijzigingen in moties of amendementen aangebracht worden. Ik ben daar overigens absoluut niet tegen, maar ik constateer dat hier niet consequent mee omgegaan wordt.

De heer **Graatsma** (SP): Door die wijziging verandert er inhoudelijk niets aan de motie. De tweede overweging wordt gehandhaafd en de beperking blijft van kracht. De heren Poelmann en Holthuizen kunnen wel zeggen dat er streefdoelen blijven, maar dat is een afzwakking van het waterplan.

De **voorzitter**: U hebt in zoverre gelijk dat de tweede overweging in strijd is met het dictum. Het dictum geldt.

De heer **Graatsma** (SP): Dat snap ik. Daarom stemmen wij niet voor de motie.

De heer **Kraak** (VVD): De toevoeging van de heer Holthuizen heeft dezelfde bedoeling als wat er al staat en wat al door de gedeputeerde naar voren is gebracht. Tijdens de stemming willen wij geen wijzigingen in moties of amendementen, maar aangezien in dit geval de betekenis niet verandert, kunnen wij erover stemmen.

De **voorzitter**: Motie 9-1 is in de door heer Holthuizen aangegeven zin **gewijzigd**.
Wie zegt dat ik altijd consistent moet zijn?

In stemming komt de gewijzigde motie 9-1.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de ChristenUnie-SGP en zes leden van de fractie van de PvdA tegen deze gewijzigde motie hebben

gestemd en de overige aanwezige leden ervoor, zodat zij is **aangenomen**.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen over het voorstel.

De heer **Graatsma** (SP): Voorzitter. Wij stemmen voor het voorstel met de aantekening dat wij de genoemde wijze van bestrijden van muskusratten niet steunen. Daarnaast maken wij ons ernstige zorgen over de financiële consequenties van deze plannen voor de inwoners van Noord-Holland.

In stemming komt het voorstel, met inachtneming van het gestelde in amendement 9-2.

De **voorzitter**: Ik constateer dat het gewijzigde voorstel met algemene stemmen is **aangenomen**.

Besluitvorming uitwerkingsplan Waterlands Wonen

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Bond** (CDA): Voorzitter. Uit het betoog van mijn fractie zal duidelijk zijn geworden dat zij kiest voor de hoofdlijnen. Het gaat erom dat er 6000 woningen gebouwd worden. Een aantal amendementen en moties doen daar geen recht aan en daar zullen wij tegen stemmen.

In stemming komt amendement 10-1.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de fractie-Agema tegen dit amendement heeft gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ervoor, zodat het is **aangenomen**.

In stemming komt amendement 10-3.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de ChristenUnie-SGP, de SP en D66 voor dit amendement hebben gestemd en die van het CDA, de VVD, de Ouderenpartij NH/VSP, de

fractie-Agema en de fractie-Talens ertegen, zodat het **verworpen**.

In stemming komt amendement 10-4.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de SP en D66 voor dit amendement hebben gestemd en die van de VVD, het CDA, de ChristenUnie-SGP, de Ouderenpartij NH/VSP, de fractie-Agema en de fractie Talens ertegen, zodat het is verworpen.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Voorzitter. Kunt u aangeven hoe de stemverhouding in aantallen is?

De **voorzitter**: Volgens onze telling hebben 31 leden voor en 36 leden tegen het amendement gestemd. Als u dat wilt, kan er geteld worden.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Graag.

De heer **Visser** (PvdA): Voorzitter. Volgens mij klopt uw telling. Helaas is mijn fractie duidelijk niet compleet, maar dat is niet anders.

De **voorzitter**: Als iemand om telling verzoekt, wordt daaraan voldaan.

Amendement 10-4 komt wederom in stemming.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit amendement met 30 stemmen voor en 37 stemmen tegen is **verworpen**.

In stemming komt amendement 10-5.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, GroenLinks en de SP voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is **verworpen**.

In stemming komt amendement 10-6.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66 en de SP voor dit amendement hebben gestemd en die van

de VVD, het CDA, de ChristenUnie-SGP, de Ouderenpartij NH/VSP, de fractie-Agema en de fractie Talens ertegen, zodat het **verworpen**.

In stemming komt amendement 10-7.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PvdA, de ChristenUnie-SGP, de Ouderenpartij NH/VSP, GroenLinks, de SP en de fractie-Talens voor dit amendement hebben gestemd en die van CDA, D66 en de fractie-Agema ertegen, zodat het is **aangenomen**.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen over amendement 10-8.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Voorzitter. Hoewel wij hebben aangegeven in principe voor uitbreiding bij Middenbeemster te zijn, hebben wij moeten constateren dat eerdere amendementen zijn verworpen waardoor bepaalde uitleglocaties niet zijn geschrapt. Daarom stemmen wij uiteindelijk tegen dit amendement.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Voorzitter. Wij zijn tegen dit amendement omdat uitbreiding tot 400 woningen leidt tot aantasting van het weidevogelgebied. Wij willen de heldere lijn van GS inzake de 70 woningen volgen. Daarom stemmen wij tegen dit amendement.

De heer **Bond** (CDA): Voorzitter. Wij zijn juist voor dit amendement omdat dit ruimte biedt om onderhandelingswinst te boeken bij andere locaties.

De heer **Graatsma** (SP): Voorzitter. Oorspronkelijk waren wij voor een dergelijke maatregel, maar omdat er gelet op de stemmingen tot nu toe niets meer valt weg te strepen, moeten wij tegen dit amendement stemmen.

In stemming komt amendement 10-8.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, de ChristenUnie-SGP, de Ouderenpartij NH/VSP, het CDA, de VVD,

de fractie-Agema en de fractie-Talens voor dit amendement hebben gestemd en die van D66, GroenLinks en de SP ertegen, zodat het is **aangenomen**.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen over motie 10-1.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Voorzitter. Wij stemmen tegen deze motie omdat wij geen extra afslag op de N235 willen. Bovendien wijzen wij deze locatie af.

De heer **Mooij** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. In de motie wordt gevraagd om een goede ontsluiting van deze locatie te bevorderen. Als men daarbij het oog heeft op een provinciale weg, kan ik mij voorstellen dat ik te zijner tijd uitgenodigd wordt om een voorstel ter zake te doen. Als dat echter niet de bedoeling is, is er sprake van een gemeentelijke weg in ROA-gebied. Wordt het college dan opgeroepen om ROA-bestuurders dan wel gemeentebesturen te bewegen voor een ontsluiting te zorgen?

Mevrouw **Geldhof** (D66): Dat laatste is het geval. Het gaat om het bevorderen van een goede ontsluiting omdat het geen provinciale weg is.

De heer **Kraak** (VVD): Is motie 10-2 niet verstrekkender?

De heer **Visser** (PvdA): Voorzitter. De locatie IJpendam-noord is zojuist bij amendement geschrappt. Het lijkt mij niet zinnig om dan toch de infrastructuur ervoor aan te leggen.

Mevrouw **Geldhof** (D66): De gedeputeerde heeft uitgebreid uitgelegd dat hij nog goed zal bekijken wat hij in zijn mandje meeneemt. Wellicht komt de locatie IJpendam-noord daar alsnog in terecht. In dat geval is een goede ontsluiting zeer gewenst.

De **voorzitter**: Misschien kunt u de motie aanhouden tot het moment waarop de gedeputeerde met zijn mandje terugkomt.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Ik heb geen idee wanneer dit zal zijn.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Ik heb ook even niet opgelet. IJpendam-noord is geschrappt en daarmee is deze motie overbodig geworden en trekken wij onze steun eraan in.

De heer **Van Dam** (PvdA): Ik neem aan dat GS de wijziging die door de aanneming van het amendement 10-7 in de voordracht is aangebracht, respecteren. Voor een locatie die geschrappt is, behoeft geen infrastructuur te worden aangelegd.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik heb gezegd dat ik de opvattingen van de staten zeer serieus neem. Ik zal nagaan wat ik met alle opmerkingen kan doen. Dat geldt ook hiervoor, hoewel ik goed in mijn oren heb geknoopt wat de staten hierover gezegd hebben.

De heer **De Jong** (PvdA): Als de staten bij amendement iets besluiten, ligt dat vast.

De **voorzitter**: Men heeft eerder geen bezwaar gemaakt tegen de opmerking van de gedeputeerde dat hij alles zal meenemen, of daar nu een meerderheid voor is of niet.

De heer **Visser** (PvdA): Sinds wanneer moeten wij bezwaar maken tegen dit soort absurde voorstellen? De gedeputeerde voert uit waar de staten hem mee op pad sturen.

De heer **Kraak** (VVD): Ik stel voor tot stemming over te gaan.

In stemming komt motie 10-1.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, de ChristenUnie-SGP, de Ouderenpartij NH/VSP en de fractie-Agema voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is **verworpen**.

Het woord is aan gedeputeerde Mooij voor het standpunt van het college over motie 10-2.

De heer **Mooij** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Er wordt om een integrale notitie gevraagd. Ik neem aan dat dit betekent dat het zowel om het autoverkeer als om het openbaar vervoer moet gaan. Ik begrijp ook dat het rijkswegen, gemeentelijke wegen en provinciale wegen betreft. Ik zal mijn best doen om dit op korte termijn te realiseren.

De heer **Graatsma** (SP): U vergeet de fiets- en voetpaden. Ik snap dat u in de problemen komt, maar dat is het gevolg van de reorganisatie die het college zelf heeft bedacht.

De heer **Mooij** (lid van gedeputeerde staten): Ik ga altijd zelf op de fiets en ik heb daar nooit problemen mee.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Voorzitter. Ondanks dat het migratiesaldo nul is, wordt aangenomen dat er veel meer verkeer zal komen. Ik wil deze motie wel steunen, maar dat aspect lijkt mij inconsistent.

In stemming komt motie 10-2.

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is **aangenomen**.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen over de voordracht.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Woorden zijn mooi, maar afspraken op papier zijn beter. Wij hebben helaas moeten constateren dat deze opvatting door verschillende partijen niet gedeeld wordt. Wij stemmen uiteindelijk tegen deze uitwerking omdat er geen sprake is van herstel van de ICT-opgave, er onvoldoende helderheid is over het schrappen van locaties, Middenbeemster als extra locatie wordt opgevoerd waardoor het aantal van 6000 woningen waarschijnlijk wordt overschreden en het onduidelijk is wat er met de rijksbufferzone gebeurt.

De heer **Graatsma** (SP): Ook wij stemmen niet voor de voordracht. Alles afwegende, hebben wij in essentie te maken met de gevolgen van ontwikkelingsplanologie; een planologie waar wij ons vanaf het begin tegen verzet hebben.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Ondanks dat onze motie en amendementen zijn verworpen, stemmen wij voor deze uitwerking. Wij weten dat de gedeputeerde toch alles in zijn mandje zal meenemen in het overleg met de gemeenten.

De heer **Visser** (PvdA): Dan ben ik gedwongen om te zeggen dat wij voor de gewijzigde voordracht stemmen omdat wij ervan uitgaan dat wij hier fatsoenlijk met elkaar omgaan. Voorstellen die zijn aangenomen, worden meegenomen, maar dat kan niet in hetzelfde gewicht gelden voor voorstellen die verworpen zijn. Dat zou absurd zijn, want dan heeft de behandeling geen enkele zin gehad.

De heer **Kraak** (VVD): Dat is ook de interpretatie van de VVD.

De **voorzitter**: Voor het college is helder dat aangenomen moties een ander gewicht in de schaal leggen dan verworpen moties.

In stemming komt het voorstel met inachtneming van het gestelde in de amendementen 10-1, 10-7 en 10-8.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks tegen het gewijzigde voorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is **aangenomen**.

Besluitvorming wijziging Deelverordening herstructurering innovatief ruimtegebruik

De **voorzitter**: Het woord is aan gedeputeerde Schipper voor het oordeel van het college over de amendementen 11-1 en 11-2.

De heer **Schipper** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Het college vindt amendement 11-1 een tekstuele verbetering. Het heeft geen behoefte aan amendement 11-2.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen over amendement 11-1.

De heer **Kraak** (VVD): Voorzitter. Omdat mijn fractie geen spreektijd meer had, heb ik moeten volstaan met de mededeling dat wij hier later op terug zullen komen. Wij zijn het eens met dit amendement.

De heer **Cornelissen** (D66): Voorzitter. Het is een beetje obligaat amendement, maar wij kunnen er niet tegen zijn.

In stemming komt amendement 11-1.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is **aangenomen**.

In stemming komt amendement 11-2.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de Ouderenpartij NH/VSP, D66 en de fractie-Agema voor dit amendement hebben gestemd en die van de fracties van de VVD, het CDA, de PvdA, de ChristenUnie-SGP en de fractie-Talens ertegen, zodat het is **verworpen**.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen over de voordracht.

De heer **Kastje** (GroenLinks): Ook hier geldt: woorden zijn mooi, maar afspraken op papier zijn beter. Deze keer komen wij echter tot de tegenovergestelde conclusie. Wij stemmen voor de voordracht omdat wij weten dat de gedeputeerde er aandacht aan zal geven.

In stemming komt het voorstel met inachtneming van het gestelde in amendement 11-1.

De **voorzitter**: Ik constateer dat het gewijzigde voorstel met algemene stemmen is **aangenomen**.

12 Aan de orde is **het afscheid van het lid M.A. de Jong**.

De **voorzitter**: Ik heet onze gasten die in verband met het afscheid van Marinus de Jong en de beëdiging van zijn opvolger Bert Bruijn in ons midden zijn, hartelijk welkom.

Dames en heren. Ruim een jaar geleden sprak ik hier bij eenzelfde gelegenheid, namelijk bij het afscheid van Henry Meijdam en Marleen Barth, over de lichte pijn die je als voorzitter van deze staten voelt als talentvolle prominenten de politiek van Noord-Holland tussentijds verlaten. Ik sprak toen ook, in een bepaalde context natuurlijk, in termen van "te vroeg" en het "het verkeerde moment". Op dit moment, nu wij stilstaan bij het afscheid van Marinus de Jong, kan ik u verzekeren dat de pijn in ieder geval niet veroorzaakt wordt door het tijdstip dat Marinus heeft gekozen om zijn statenzetel beschikbaar te stellen. Toch is zijn zittingsperiode nog niet verstreken en stapt hij naar de letter van de wet te vroeg op. Ware hij een lid van de Tweede Kamer geweest, dan hadden wij morgen in De Telegraaf kunnen lezen over kiezersbedrog.

Maar dames en heren, bij het afscheid van een collega die als provinciaal volksvertegenwoordiger de publieke zaak in totaal gedurende 16 jaren en 45 dagen heeft gediend, passen alleen woorden van respect en grote waardering. Opmerkingen over een voortijdig beëindigd kiezersmandaat zijn nu echt uit den boze. Ik zeg alleen welgemeend: "Marinus, wat jammer dat je weg gaat. Je kunt je kiezers recht in de ogen zien want je hebt vele jaren hard voor hen gewerkt, maar wij zullen je grote deskundigheid, immense dossierkennis en politiek gevoel node missen".

Van de ruim 16 jaar die jouw loopbaan als lid van provinciale staten heeft omspannen, ben ik maar een paar jaar getuige geweest. Toch stoken mijn waarnemingen en ervaringen met die van hen die jou veel langer in dit huis hebben

meegemaakt; die met jou in je fractie hebben samengewerkt of als politieke tegenstanders in deze zaal de degens met je hebben gekruist. Gedegenheid lijkt het trefwoord, alsmede hardnekkigheid in het debat die ingegeven werd door je grote feitenkennis van de onderwerpen waarover je het woord voerde. Van het Reglement van orde met zijn hooguit twee toegestane interrupties heb je nooit gehoord, althans mij is het niet gebleken. Dat is mijn beeld, maar het is ook de wijze van opereren die 16 jaar lang met jou verbonden is geweest, ongeacht het beleidsterrein waarop je op dat moment actief was.

Behalve met je collega-statenleden kruiste je menigmaal, en met groot genoegen, ook de degens met de mensen aan deze kant van de tafel. Het maakte je daarbij niet eens uit of de gedeputeerde van je partij was of behoorde tot een van de coalitiegenoten. In het debat, ongeacht met wie, is jouw enige drijfveer altijd geweest: geen onzin verkopen, gewoon zeggen hoe het écht zit. En vaak wist je zelf al hoe het in elkaar stak. De gedeputeerde kon die waarheid ook niet ontkennen, wist óók wel dat je op de hoogte was maar bevond zich niet altijd in de positie de juistheid van je argumenten op dat moment te bevestigen. Dat leverde dan alleraardigste dialogen op tussen jou en de gedeputeerde en leidde tot creatieve bezweringsformules vanachter de colleegetafel, die tot doel hadden zowel de GS-strategie als jouw argumenten intact te laten. Ik noem in dit verband niet alleen illustere gedeputeerden zoals Frans Tielrooij, Jan Achterstraat en Hen de Boer -- met name de laatste heb ik meerdere malen horen zuchten en mompelen en soms zelfs mopperen -- maar memoreer ook je partijgenoten Margreeth de Boer en Geert de Boer. Zij zagen menigmaal hun zorgvuldig voorbereide debattactiek doorkruist door de whizzkid uit nota bene hun eigen fractie. Maar ja, jij wilde hun politieke waarheid in een sneller tempo de zaal in hebben dan waarop het college had ingezet.

Marinus. Je hebt meer dan 16 jaar je beste krachten gegeven voor de provinciale zaak. De wereld van het verkeer, het openbaar vervoer en de

waterschappen zal daarbij het sterkst met jou verbonden blijven. Ik ben er echter van overtuigd dat je elk ander beleidsterrein dat op je weg was gekomen met dezelfde inzet en deskundigheid zou hebben opgepakt. Je hebt dat overigens ook laten zien bij natuur en landschap en de ruimtelijke ordening. Met je vertrek naar Montreal neemt je carrière een nieuwe en internationale wending die naar mijn overtuiging ook volop recht doet aan je grote talenten. Bij de Air Navigation Commission van de ICAO zal wederom een beroep worden gedaan op zowel je feitenkennis als het vermogen om standpunten te verwoorden en samen te werken in bredere verbanden. Eigenschappen die in rijke mate in jou verenigd zijn.

Marinus. Na zo'n verhaal kan het niet anders of er is een stoffelijk blijk van erkenning en waardering aan verbonden.

(De voorzitter overhandigt de heer De Jong een boek en een bos bloemen.)

De voorzitter: Wij reiken je graag de zilveren penning van de provincie Noord-Holland uit als blijk van waardering voor de wijze waarop je al die 16 jaar de belangen van de Noord-Hollandse burgers naar voren hebt gebracht.

(De voorzitter overhandigt de heer De Jong de zilveren penning.)

De voorzitter: Je bent niet alleen in Noord-Holland opgevallen, maar het heeft onze majesteit behaagd jou toe te kennen de versierselen die behoren bij de Orde van Oranje Nassau, waarvan je je vanaf vandaag lid mag noemen.

(De voorzitter speldt de heer De Jong de bijbehorende versierselen op.)

(applaus)

De heer **De Jong** (PvdA): Geachte collega's. Ik ben er wat stil van en dat bent u niet van mij gewend. Ik zal dat snel goedmaken. Ik wil toch nog enkele woorden tot u richten, maar ik zal niet zo lang spreken als de heer Hooijmaijers.

Ik dank de commissaris hartelijk voor zijn lovende woorden en voor hetgeen hij mij namens de provincie en namens degene door wie hij echt is aangesteld, heeft mogen overhandigen. Na al die jaren is het toch wel apart om hier te staan en die blijken van waardering uitgereikt te krijgen. Ik zal niet stilstaan bij alles wat er die 16 jaar gepasseerd is. Ik praat wel graag, maar niet over mijzelf. Ik zal enkele onderwerpen belichten, waaruit men kan opmaken of er in al die jaren veel verandert in een provincie. Ik zal niet uitputtend zijn, want ik begrijp dat er geen echte maaltijd is besteld.

In 1987 zat ik voor het eerst in deze zaal op een stoel die werd geacht historisch verantwoord te zijn. Daarmee zat het wel goed, met het zitten niet. Met enige regelmaat ging een collega-statenlid ten onder omdat de stoel het begaf. Dit tot grote schrik van de commissaris van de Koningin, de heer Roel de Wit. Die was namelijk zeer begaan met de stoelen en de rest van het provinciehuis. Als nieuwbakken statenlid kreeg je met je partner ook prompt een uitnodiging voor een rondleiding door het provinciehuis. Er zat overigens geen antwoordformulier bij. Een kostbaar bezit, zo'n provinciehuis. Dat bleek al snel, want bij elk voor- of najaarsbericht zat wel een voorstel voor een extra restauratie, een onverwachte tegenvaller et cetera. De heer De Wit draaide lang genoeg mee om dat niet bij de reguliere begroting te doen. Het begrip "hamerstuk" bestond nog niet, maar was wel stilzwijgend op dit onderwerp van toepassing. Wij hebben zelfs nog enige tijd elders moeten vergaderen wegens groot onderhoud van het provinciehuis.

Voordat hij commissaris der Koningin werd, was de heer De Wit fractievoorzitter van de PvdA in de staten. Hij was daarbij overigens burgemeester van Alkmaar en daarvoor wethouder van Amsterdam, met grote belangstelling voor de ruimtelijke ordening. In die tijd was hij ook voorzitter van de PPC. Dat vond de fractie voor 1987 niet zo erg, toen de heer Sanders van de VVD gedeputeerde RO was. Opmerkelijke zegeningen van het provinciaal beleid waren toen het afkeuren van dakkapellen in Sint-Maarten en een twist of in de Amsterdamse wijk De Pijp de

rooilijnen bij de stadsvernieuwing niet enkele meters naar achteren moesten. Bij het aantreden van gedeputeerde Margreet de Boer in 1987 lukte het met enige moeite om haar voorzitter van de PPC te maken.

De jaren daarvoor werden nog gekenmerkt door de overloop in de ruimtelijke ordening en in een latere periode door de gebundelde deconcentratie. Dit alles om de noden van de stedelingen te ledigen. Het resultaat was echter dat ook de stad verder werd uitgehold. Derhalve waren het vooral Amsterdam en Rotterdam die voor de compacte stad pleitten met veel stadsvernieuwing en inbreiding; de Amsterdamse periode van Jan Schaefer en Michael van der Vlis. De streekplannen moesten in die tijd de omslag nog maken; hetgeen de nodige discussie opleverde in de commissie Ruimtelijke Ordening en in deze staten. Dat leidde ook tot een sterkere bestuurlijke aandacht voor de grote steden. De steden zelf pleitten voor agglomeratiebesturen, provincievrije steden of stadsprovincies. In Amsterdam hing dat samen met de instelling van de stadsdeelraden. Na veel discussie in dit huis kreeg Amsterdam enige beleidsvrijheid op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu, toevallig ook de portefeuilles van PvdA-gedeputeerden. Zo machtbelust is de PvdA dus ook weer niet, er wordt ook wel eens wat afgestaan. De CdK was uiteraard neutraal maar onze fractievoorzitter kreeg in de pauzes van de bodes onopvallend letterlijk op een presenteerblaadje - zo ging dat toen - fotokopieën van betogen van de Raad van advies voor de ruimtelijke ordening of een ander belangwekkend adviesorgaan uitgereikt waarin de CdK zitting had of had gehad. Die betogen hadden een iets andere strekking dan het onze.

In de periode laaide dus ook de discussie over de stadsprovincie op, waar de provincie van harte aan meedeed, met allerlei rapporten over de vraag wat er dan met de provincie moest gebeuren. Er was sprake van allerlei schaalgroottes, voor elk wat wils. In mijn beleving ging het toen wel erg vaak over hoe belangrijk de provincies waren en dat zij vooral moesten blijven.

Over de grootstedelijke problemen ging het minder. De provincie zocht toen naar de eigen identiteit. Dat was een mooi moment om over te gaan tot subsidiëring van radio Noord-Holland. In de staten was er wel enige twijfel, vooral over de vragen of Noord-Holland niet te verscheiden was voor één omroep en of Amsterdam zijn aparte omroep mocht houden. Dit alles had kennelijk iets met cultuur te maken, want toen gedeputeerde Van Diepen voor Cultuur eens een belangwekkend boek op kosten van de provincie wilde uitbrengen, had een bekend dichter - de naam is mij even ontschoten - een voorwoord geschreven. Hij bezong de grote verscheidenheid van Noord-Holland, maar kwam tot de conclusie dat hij zich eigenlijk alleen kon identificeren als inwoner van Jisp. In zijn ogen bestond de provincie niet. Voor de gedeputeerde was dit reden om te weigeren, het bestelde boek in ontvangst te nemen en te verspreiden. Ik ben vergeten wat er met dit boek is gebeurd. De ambtenaren die het nog kunnen weten, zullen onlangs wel bij de reorganisatie zijn verdwenen. Maar als u in de toekomst naar het glazen paleis hiernaast verhuist en de kelder wordt opgeruimd, dat weet u wat er nog boven water kan komen.

Onze provincie heeft het nodige met water. Aanvankelijk was het vooral de schaalvergroting van de waterschappen, met uiteraard veel papierwerk van die zijde om aan te tonen dat het zo niet moest. Een enkele fractie was daar bovenmatig gevoelig voor omdat dit ten koste van de band met de betrokkene zou gaan. Daar werd in de praktijk vooral de agrarische sector mee bedoeld. Uiteindelijk kwam toch de grote reorganisatie. Wij moesten naar stroomgebieden. Ik had al visioenen van samenwerking met Zwitserland, Duitsland en de Elzas, maar dat was niet de bedoeling. Het ging om Noord-Holland en omgeving, terwijl ik altijd dacht dat het meest kenmerkende van onze provincie was dat het water stilstaat. Goed, op een paar plekken wil het nog wel eens in beweging zijn, maar bij grote droogte kunnen wij zelfs de Amstel de andere kant uit laten stromen. Echter, ook mijn fractie had diverse specialisten die wel degelijk

eenduidige stroomgebieden meenden te ontwaren. Waarna ik uiteindelijk door de andere leden van de fractie woordvoerder water werd gemaakt.

Ook de steden moesten ingepolderd worden vanwege het integrale waterbeheer. Als Amsterdammer dacht ik altijd dat men in die gemeente het meest integrale beheer van Noord-Holland had, tot de waterleiding en de riolering aan toe, en direct democratische bestuurd door de gemeenteraad, maar dat had ik verkeerd begrepen. Op kaarten werden dwars door Amsterdam-west de meest ingewikkelde grenzen getrokken. Na de nodige kritiek in de commissie gingen wij per bus met gedeputeerde Achterstraat ter plekke kijken. Wij raakten al snel het spoor bijster. Sommigen zagen zelfs water branden. Het leek mij ook een operatie waarbij de stedelingen letterlijk de rekening mochten betalen; hetgeen achteraf ook geschiedde. En dat terwijl Amsterdammers voordien nooit betaalden voor waterbeheer. Amsterdammers betaalden namelijk voor kabel-tv. Dat kwam omdat de gemeente zo slim was om voor verschillende heffingen één acceptgiro te sturen, waarbij de specificatie met grote letters als eerste de kabel-tv vermeldde, dan nog wat nutsvoorzieningen en daarna ergens onderaan iets met water. Om nog iets van integraliteit over te houden mocht uiteindelijk de Dienst riolering en water van Amsterdam het uitvoerend werk van het nieuwe waterschap AGV doen, zodat het technisch hetzelfde bleef. Maar voor het bestuur zou het om "belang, betaling, zeggenschap" gaan. Toen bleek dat dan de ingezetenen veruit de meerderheid zouden krijgen en dan met name de inwoners uit de stedelijke gebieden, werden er ineens allerlei geleerden van stal gehaald met verhalen over bandbreedtes, categorie-indelingen et cetera. Misschien nog iets voor de agenda van de Holland 8.

De moderne stroomgebieden treffen vooral het verkeer en ook dat staat vaak stil. Verschillende malen heb ik in de commissie Verkeer mogen zitten. Eén van de eerste grote dossiers waar ik mee geconfronteerd werd, was de omleiding van de N201 bij Uithoorn. De meeste partijen waren daar wel voor, met

uitzondering van de PPR. Voor de wat jongere statenleden: dat was de Politieke Partij Radicalen. Dat klinkt extreem, maar dat viel wel mee. Ook de heer Borghouts behoorde tot die club, al strekte het in die tijd wel tot aanbeveling dat je een baard had. Een hartgrondig pleidooi voor de omleiding kwam van de Communistische Partij Nederland. De woordvoerder betoogde dat de arbeider die het toch al zo zwaar had, niet met zijn auto in de file kon staan; een auto die hij had om in het weekend naar de camping te gaan. Het openbaar vervoer was geen alternatief als je voor dag en dauw naar de fabriek moest. Wij vermoedden toch al dat de aanhang van de CPN tanende was, want op die tijdstippen stonden er helemaal geen files op de N201. Kort daarna fuseerden PPR, PSP, EVP en CPN tot GroenLinks. Bij de eerstvolgende verkiezingen stond onze kameraad op een veruit onverkiesbare plaats. Misschien was hij gewoon zijn tijd vooruit, voor de huidige coalitie zou hij zeker een aanwinst zijn geweest. Ondertussen zorgde een motie van het CDA, gesteund door de VVD, waarvan de woordvoerder in Aalsmeer woonde, voor een nader onderzoek naar ook een omleiding bij Aalsmeer. Gevolg van die motie was dat het verhaal niet meer spoorde met het streekplan en zoveel duurder werd dat er jarenlang niets meer gebeurde. Die omleiding was overigens vooral voor de bloemenauto's van de veiling bedoeld, zo werd ons verteld. Ik ben in die tijd ook nog nooit zo vaak uitgenodigd voor een bezoek aan de bloemenveiling.

De provincie had echter ook veel aandacht voor het openbaar vervoer. Er werden prachtige nota's uitgebracht die zelfs ik te veel van het goede vond. Wij zijn nog wezen kijken in Duitsland en Zwitserland, zeer leerzaam, maar wij zagen er niet zoveel van terug, want naarmate de provincie van het rijk meer bevoegdheden kreeg voor openbaar vervoer, viel op dat de omvang van de provinciale nota's en de ambitie van de provincie aanmerkelijk afnamen. Het kon erger, zo bleek enkele jaren later, bij de voorgestelde warme sanering van de buslijnen in de Noordkop. Op zich wel een ideale actie om de provincie op de kaart te

zetten, want het stroomde uitnodigingen voor gesprekken en publieke tribunes puilden uit. Manmoedig bleef gedeputeerde De Boer de voordelen van de OV-taxi uitleggen boven de opgeheven buslijn. Vaak wordt hier betoogd dat de volksvertegenwoordiging zich met de hoofdlijnen van beleid moet bezighouden. Boeiend is echter dat het volk zelf zich vooral interesseert voor de lijnen 152 of 234 - die maar één keer per dag reed, maar dat moest wel zo blijven volgens de bevolking - of de bus naar Abbekerk; een hoofdlijn. Al moest ik toegeven dat collega Breunissen en ik de enige passagiers waren op die vroege zaterdagochtendrit naar Abbekerk. Toch schept dit een band en uiteindelijk wisten PvdA en CDA in goede samenwerking veel van de voorstellen bij te stellen.

In die tijd had je namelijk nog echt dualisme. Regelmatig werden voorstellen van GS stevig bekritiseerd, niet alleen in de commissies, maar ook in de staten. Van het huidige dualisme heb ik eerlijk gezegd niet zoveel begrepen, behalve dan dat het gaat om het invullen van enquêtes en dat een mijnheer De Bock de commissievergaderingen analyseert. Je hebt nu het coalitieberaad versus de oppositie. U begrijpt het al, het wordt tijd dat ik wegga.

Dat wil ik echter niet doen dan nadat opgemerkt te hebben dat ik het al die jaren een bijzonder boeiende tijd heb gevonden. Het is wat langer geworden dan ik destijds gedacht had. Mijn herinneringen neem ik mee; herinneringen aan veel aardige en betrokken mensen, dwars door de partijen heen, aan ambtenaren die altijd zeer behulpzaam zijn, aan de mensen in het gebouw die alles laten draaien, en aan mijn vele fracties - toch nog een ontboezeming - waarin toen en nu veel werd en wordt gelachen.

Er blijft op het regionale vlak genoeg te besturen, maar het is bovenal een kwestie van willen en doen. Dat zal de toekomst van de provincie bepalen. Ik wens u daarbij veel wijsheid en succes, en natuurlijk ook een beetje plezier.

(applaus)

13. Aan de orde is **het onderzoek naar de geloofsbrieven en de beëdiging van de heer H.B. Bruijn.**

De **voorzitter**: Overeenkomstig het bepaalde in artikel 8 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van provinciale staten heb ik tot lid van de Commissie van Onderzoek benoemd, de leden Van Gaalen-Haanstra, Stevens en Bezemer.

De commissie, die blijkens het aan mij overhandigde proces-verbaal haar onderzoek inmiddels heeft verricht, adviseert provinciale staten tot toelating van de heer Bruijn te besluiten.

Aangezien niemand hierover het woord verlangt, is besloten de heer Bruijn toe te laten als lid van provinciale staten. Ik ontbind de Commissie van Onderzoek en dank de leden voor de verrichte werkzaamheden.

De heer Bruijn legt vervolgens in handen van de voorzitter de bij wet voorgeschreven verklaring en belofte af.

De **voorzitter**: Ik wens u geluk met uw hernieuwde lidmaatschap van provinciale staten.

(applaus)

Sluiting 19.22 uur.

Titel:PS-notulen d.d. 30-01-2006
Datum:30-01-2006